გაზეთი დაარსებულია 1918 წელს,
პარასკევი, 27 მაისი, 2005 წელი.
№124 (5157)

იმისთანა წმინდა საქმეში, ტოტალიტ ბოჭდეული სიტყვაა, ტყუილებით და ჭიტებით ბუტოის გაცანა ყველა უკიდ-ბისობაზე უსამაგლესია.

საქართველოს რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@gol.ge | ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika | ჩვენს გაზეთს კითხულობენ აშშ-ში, გერმანიაში, რუსეთში, ჰოლანდიაში, საფრანგეთში, უკრაინაში, ისრაელსა და სხვა ქვეყნებში. ფასი 50 თეთრი.

ეროვნული დღესასწაული

ჩვენ მოვახერხეთ საკუთარი ღირსების აღდგენა, ვამაყობთ იმით, რომ საქართველოს შვილები ვართ

საქართველოს პრეზიდენტის, ქვეყნის სამხედრო ძალების უმაღლესი მთავარსარდლის მიხეილ სააკაშვილის სიტყვა საქართველოს დამოუკიდებლობის დღისადმი მიძღვნილ სამხედრო აღლუმზე 2005 წლის 26 მაისს

ჩემო თანამემამულენო!

ჩემო სამშობლოს ჯარისკაცებო!

ჩვენ დღეს ვზეიმობთ ჩვენი თავისუფლების, ჩვენი განთავისუფლების, ჩვენი დამოუკიდებლობის დღეს – 26 მაისს. ეს არის ულამაზესი დღესასწაული, ულამაზესი დღე.

საქართველოში ამაყი ერი ცხოვრობს, ერი, რომელიც შედგება სხვადასხვა ეროვნების ადამიანებისგან – ქართველებისგან, ჩვენი მოქალაქეებისგან, რომელთაც აქვთ აზერბაიჯანული, სომხური, რუსული, აფხაზური, ოსური წარმოშობა და წარმომავლობა, მაგრამ ყველანი ისინი ჩვენი ამაყი სამშობლოს მოქალაქენი და პატრიოტები არიან.

ჩვენ ვცხოვრობთ ძალიან მნიშვნელოვან ისტორიულ დროში. საქართველოს „ვარდების რევოლუციამ“, ისევე როგორც თავის დროზე ჩვენმა ეროვნულ-განმათავისუფლებელმა მოძრაობამ, საფუძველი დაუდო ევროპის განთავისუფლების ახალ ძალიან მნიშვნელოვან ტალღას. საქართველოს „ვარდების რევოლუციამ“ შთააგონა, მათივე განცხადებით, უკრაინის პატრიოტები და მიგვიყვანა რევოლუციამდე უკრაინაში.

თქვენი სახელით ამაყად ვიდექი მილიონი უკრაინელის წინაშე 31 დეკემბერს, უკრაინის დამოუკიდებლობის მოედანზე. ასეთი წუთები განუმეორებელია ნებისმიერი ერის, თუნდაც ჩვენისთანა მრავალსაუკუნოვანი ერის ისტორიაში.

საქართველოს რევოლუციამ შთააგონა მსგავსი განმათავისუფლებელი მოძრაობები ახლო აღმოსავლეთში, შუა აზიაში – ყირგიზეთში. ამ ჩვენი რევოლუციის მაგალითებით საზრდოობენ თავისუფლებისათვის მებრძოლები ბელარუსიაში.

მაგრამ საქართველო სამაგალითოა არა მხოლოდ რევოლუციებით. ჩვენთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო ის, რაც რევოლუციის შემდეგ პირველად მოხდა ჩვენს ქვეყანაში. ჩვენ გვაქვს წარმატებები საერთაშორისო პოლიტიკაში. საქართველოს თავმჯდომარეობით სუუამმა შეძლო გარდაქმნა დემოკრატიული სახელმწიფოების გაერთიანებად და ჩვენ ვქმნით დემოკრატიისა და სტაბილურობის ერთიან ღერძს.

ჩვენთვის დიდი პატივია დღეს და სიმბოლურია, რომ ჩვენი დამოუკიდებლობის დღეს ესწრებიან ლატვიის პრეზიდენტი და ლატვიის პრემიერ-მინისტრი. სიმბოლურია იმიტომ, რომ ბალტიის ქვეყნებმა და საქართველომ ერთად შეძლეს საბჭოთა იმპერიის დანგრევა. სიმბოლურია იმიტომ, რომ ჩვენ ერთად ვიბრძოდით თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისთვის და შთაგონებას ერთმანეთისგან ერთად ვიღებდით. სიმბოლურია იმიტომ, რომ ის გზა, რომელიც ლატვიამ და ბალტიის სხვა ქვეყნებმა განვლეს, საქართველოს კიდევ გასავლელი აქვს – გზა ევროკავშირისა და ნატოსკენ.

ჩვენ აუცილებლად ერთად, ერთიანი ძალისხმევით, ერთიანობით, გამძლეობით გავიარეთ ამ გრძელ და ძალიან რთულ გზას და საბოლოოდ დავიბრუნებთ ჩვენს ადგილს დიდ ევროპულ ოჯახში, რომლის ერთ-ერთი ყველაზე ღირსეული და უძველესი წარმომადგენელია საქართველო და ქართველი ერი.

ამავე დროს, საქართველომ უნდა შექმნას დემოკრატიული კონსოლიდირების მაგალითები. სუუამის ბოლო სხდომას შემოუერთდნენ რუმინეთი და ლიტვა. ჩვენი ინიციატივით დაიწყო იალტის ახალი პროცესი. თავის დროზე იალტამ გადაანაწილა ევროპა გავლენის სფეროებად. ახლა ჩვენ მოვახერხეთ საუბარი შავი ზღვის დემოკრატიული ქვეყნების ახალი გაერთიანების შექმნაზე, რომელიც იქნება დემოკრატიული სტანდარტებისა და თავისი ხალხების უკეთესი ცხოვრების დამკვიდრების მაგალითი მთელი პოსტიმპერიული სივრცისთვის.

ჩვენ ასევე შევქმენით წარმატებული მაგალითები. საქართველომ შექმნა კორუფციის დაძლევის პირველი წარმატებული პრეცედენტი დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის სივრცეზე.

იხ. მე-2 გვ.

ჯემალ კასრაძის ფოტორეპორტაჟი.

ინფორმაცია

საკაკაშვილისა და პუტინის სატელეფონო საუბრის შესახებ

გუშინ, 26 მაისის საღამოს გაიმართა საქართველოსა და რუსეთის პრეზიდენტების – მიხეილ სააკაშვილისა და ვლადიმერ პუტინის სატელეფონო საუბარი, რომლის დროსაც ორი ქვეყნის ურთიერთობის საკითხები იქნა განხილული. აღსანიშნავია, რომ სატელეფონო საუბარი ქართული მხარის ინიციატივით გაიმართა.

როგორც რუსეთის პრეზიდენტის პრესსამსახური იუწყება, ვლადიმერ პუტინი მიიჩნევს, რომ რუსეთი და საქართველო უკვე მივიდნენ სამხედრო ბაზების გაყვანის ვადების შესახებ ისეთ კომპრომისულ შეთანხმებამდე, რომელიც მათ ცივილიზებულ და ორგანიზებულ გაყვანას გულისხმობს.

ვლადიმერ პუტინმა მიხეილ სააკაშვილს საქართველოს ეროვნული დღესასწაული მიულოცა. გარდა ამისა, „ორივე მხარემ გამოხატა კმაყოფილება სამხედრო სფეროში ცოტა ხნის წინათ დამთავრებული მოლაპარაკების მორიგი რაუნდის თაობაზე. რუსეთის პრეზიდენტმა ხაზი გაუსვა იმის მნიშვნელობას, რომ კომპრომისული გადაწყვეტილება ითვალისწინებს ბაზების გაყვანის რეალურ შესაძლებლობებს ორგანიზებულ და ცივილიზებულ საფუძველზე“, – ნათქვამია კრემლის პრესსამსახურის განცხადებაში.

რუსეთის საინფორმაციო საგენტო „ნოვოსტი“.

საპატიო სტუმარმა გმირთა მემორიალი შეამკო

საქართველოში ვიზიტად მყოფმა ლატვიის პრეზიდენტმა ვაირა ვიკე-ფრაიბერგამ გვირგვინით შეამკო საქართველოს ერთიანობისათვის ბრძოლებში დაღუპულ გმირთა მემორიალი.

ცერემონიალი ეროვნულ ჩოხებში გამოწყობილი ეროვნული გვარდიის სარიგულო ასეულის მონაწილეობით გაიმართა. ლატვიის პრეზიდენტმა ამ ჟესტით კიდევ ერთხელ გაუსვა ხაზი ლატვიის მიერ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის პატივისცემას.

გვექნება ულტრა-თანამედროვე ცენტრი

2007 წლის დასაწყისში თბილისში, რესპუბლიკის მოედანზე ულტრათანამედროვე ბიზნეს-ცენტრი და სასტუმრო გვექნება. ამის შესახებ გუშინ საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა „სილქ როუდ გრუფის“ მიერ მოწყობილ პრეზენტაციაზე განაცხადა, რომელზეც კომპანიამ სასტუმრო „ივერიის“ რეკონსტრუქციის 5 პროექტი წარმოადგინა.

– ეს ადგილი ტურისტულ ცენტრად უნდა იქცეს. აქ უნდა იყოს გათვალისწინებული სპეციალური ადგილი ფეხით მოსიარულეთათვის. ყველა ევროპულ დედაქალაქს აქვს სანაპირო, სადაც შეიძლება ფეხით სიარული. კომუნისტებმა ეს ტრადიცია გააუქმეს, ჩვენ კი ალვადგენთ, მაგრამ აღვადგენთ ბიზნესის დახმარებით, – განაცხადა პრეზიდენტმა.

სრული ურთიერთგაგების ვითარებაში

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძე საქართველოში ოფიციალურ ვიზიტად მყოფ ლატვიის პრეზიდენტს ვაირა ვიკე-ფრაიბერგას შეხვდა.

დახურული შეხვედრა გაფართოებულ რეჟიმში ჩაგარდა. პარლამენტის თავმჯდომარესთან ერთად, მასში პარლამენტის ვიცე-სპიკერი მიხეილ მაჭავარიანი, საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის თავმჯდომარე კოტე გაბაშვილი, დეპუტატები ივლიანე ხაინდრავა, ირინა ქურდაძე, მაია ნადირაძე და დავით ბაქრაძე მონაწილეობდნენ. ლატვიურ მხარეს კი ვაირა ვიკე-ფრაიბერგასთან ერთად რიგიდან ჩამოსული დელეგაციის წევრები წარმოადგენდნენ.

უცხოელ დიპლომატთა მილება

საქართველოს დამოუკიდებლობის დღესთან დაკავშირებით საგარეო საქმეთა მინისტრმა სალომე ზურაბიშვილმა გუშინ სამინისტროში საქართველოში აკრედიტებული უცხოელი დიპლომატებისთვის მიღება გამართა.

მინისტრმა მადლობა გადაუხადა საქართველოში აკრედიტებულ დიპლომატებს ქართველი ხალხის დღევანდელი საზეიმო განწყობის გაზიარებისთვის და იმედი გამოთქვა, რომ მომავალ წელს ქვეყანას კიდევ უფრო მეტი მიზეზი ექნება საზეიმოდ.

საქართველოს დამოუკიდებლობის დღე აღინიშნება ყველა იმ საელჩოში, რომელიც საქართველოს საზღვარგარეთის ქვეყნებში აქვს.

ინტერ-პრესი.

ინტერპანორამა

საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა სალომე ზურაბიშვილმა გუშინ, საქართველოს დამოუკიდებლობის დღესთან დაკავშირებით, დიპლომატიური მისიების მეთაურთა მიღებისას თავის დედას ზეინაბ კეიდიას, რომელსაც საფრანგეთის მოქალაქეობა აქვს, გადასცა ქართული პასპორტი. ასეთივე პასპორტი მიიღო 1918-1921 წლების საქართველოს დამოუკიდებელი მთავრობის პირველი საგარეო საქმეთა მინისტრის შთამომავალმაც.

№ 124. პარასკევი. 27 მაისი. 2005 წელი.

◎ ეროვნული დღესასწაული

ჩვენ მოვახერხეთ საკუთარი ღირსების აღდგენა, ვამაყობთ იმით, რომ საქართველოს შვილები ვართ

(პირველი გვერდიდან)

დამოუკიდებლობის შემდეგ საქართველოს პირველად გაუჩნდა ნამდვილი თანამედროვე შეიარაღებული ძალები – არმია და მე თქვენით ძალიან ვამაყობ.

პირველად დამოუკიდებლობის შემდეგ საქართველოს გაუჩნდა ნამდვილი პოლიცია, რომელიც ხალხს უყვარს და რომელიც არაკორუმპირებულია. ეს არის პირველი არაკორუმპირებული პოლიციური ძალა დსთ-ს სივრცეში.

პირველად დამოუკიდებლობის შემდეგ ჩვენ აღვადგინეთ უფასო სამედიცინო სასწრაფო დახმარება, რომელიც დღეიდან ამოქმედდება და მე ამით ძალიან ვამაყობ, ავამოქმედეთ მთელი რიგი უფასო მკურნალობის პროგრამები განსაკუთრებით გაჭირვებულთათვის.

პირველად წელს საქართველოში გაიმართება საერთო-ეროვნული გამოცდები, რომელიც ჩვენს ნიჭიერ ახალგაზრდებს საშუალებას მისცემს, ყოველგვარი ჩაწყობის, ყოველგვარი კორუფციის გარეშე, მოხვდნენ უმაღლეს სასწავლებლებში და ეს ძალიან მნიშვნელოვანი ცვლილებაა. განათლებაში ჩვენ ბევრი სხვა ცვლილებაც გვაქვს. მე ძალიან გამახარა აჭარის მთავრობის ინიციატივამ, რომ წელს პირველად ბათუმის სკოლებში აღდგეს, ოღონდ სრულიად ახალი და ლამაზი, ჩვენი ეროვნული საბავშვო-სასკოლო ფორმა და იგი აჭარის დედაქალაქის სკოლების მოსწავლეებს უფასოდ დაურიგდეს. თუ ამან იმუშავა, შემდეგ გავავრცელებთ მთელ საქართველოში.

დაიწყო ჩვენი კულტურის არნახული აღორძინება. თქვენ ნახეთ, როგორ ამაყად იდგა ამერიკის პრეზიდენტი ჩვენს მომღერლებთან და მოცეკვავეებთან ერთად. ჩვენ ასევე ვამაყობთ ჩვენი თეატრებით. ამ პროსპექტზე ხორციელდება და უახლოეს ორ წელიწადში საბოლოოდ დამთავრდება ყველა თეატრის აღდგენის სამუშაოები. ეს თეატრები იქნება ისეთი ლამაზი და ისეთი წარმატებული, როგორც არასოდეს.

ჩვენი ბალეტი, ჩვენი ოპერა მსოფლიო ასპარეზზე გავიდა. ერთ წელიწადში მართლაც სასწაული მოხდა. ჩვენ მნიშვნელოვან ნაბიჯებს ვდგამთ სპორტის ასაღორძინებლად. საქართველოს გასული წლის დამოუკიდებლობის ზეიმის შემდეგ პირველად ისტორიაში გაუჩნდა ოლიმპიური ჩემპიონები. პირველად ჩვენ მთელი ქვეყნის მასშგაბით დავიწყეთ სათამაშო მოედნების, სპორტული დარბაზების მშენებლობა.

ჩვენ პირველად დავიწყეთ ინფრასტრუქტურის მასობრივი მშენებლობა. მთელ საქართველოში შენდება გზები. წელს და გაისად რამდენიმე ასობით მილიონი ლარი სწორედ ამ გზების მშენებლობაზე დაიხარჯება. მომავალი წლის დამლევამდე თბილისში ყველა ძირითადი გზა აღდგება. მომავალი წლის დამლევამდე ასევე აღდგება რეგიონებში – ყველა რაიონულ ცენტრთან მისასვლელი გზები. თბილისს მომავალი დამოუკიდებლობის დღესასწაულისთვის ექნება პირველად თანამედროვე ახალი დიდი საერთაშორისო აეროპორტი. ჩვენ მასობრივად დავიწყეთ ჩვენი ლამაზი ქალაქების – თბილისს, ქუთაისის, ზუგდიდის, თელავის, სიღნაღის, ბათუმის აღდგენა და ჩვენ ამ პროცესს გავაგრძელებთ. და ეს არის არა მხოლოდ კოსმეტიკური ცვლილებები. ჩვენ დავიწყეთ ახალი მშენებლობები. გუშინ დავიწყეთ მუშაობა თბილისის ისტორიული ცენტრის ხელახლა აშენებაზე, გალამაზებასა და აღდგენაზე. დაწყებულია სხვა მრავალი პროექტი, სადაც დაბანდდება უცხოური და ქართული ინვესტიციები.

საქართველო არის თავისუფლების მანათობელი შუქურა მთელი მსოფლიოსთვის და იცით, რომ ეს ჩემი სიტყვები არ არის. მაგრამ ეს არის საქართველოს სულიერი მისია, საქართველოს განსაკუთრებული დანიშნულება კაცობრიობასთან მიმართებაში. მაგრამ, რა თქმა უნდა, საქართველო არ იქნება ბოლომდე თავისუფალი, სანამ ყველა ჩვენი კუთხე არ არის ბოლომდე თავისუფალი, სანამ ჩვენ არა გვაქვს საშუალება, აღვნიშნოთ ჩვენი დამოუკიდებლობის დღე სოხუმში. მე გპირდებით, გაძლევთ პირობას მთელი ერის წინაშე, რომ ჩვენ თქვენთან ერთად, ჩემო თანამემამულეებო, ამას აუცილებლად მოვახერხებთ.

დღეს საქართველოსთვის არაფერი ისე მნიშვნელოვანი არ არის, როგორც მშვიდობა. იმიტომ რომ მშვიდობის პირობებში შეიძლება ნამდვილი განვითარება, ნამდვილი წარმაგება, მშვიდობის პირობებში ჩვენ შეგვიძლია ვაჩვენოთ სასწაული: როგორც ჩვენი რევოლუცია დამთავრდა მხოლოდ ერთი ფანჯრის მინების ჩამსხვრევით ამ პარლამენტის შენობაში, როგორც ჩვენი რწმენით, გამძლეობით, ჩვენი ერთიანობით მოვახერხეთ აჭარის საკითხის გადაწყვეტა და აჭარის დაბრუნება, იმიტომ რომ საქართველოს აჭარა დაკარგული ჰქონდა, ჩოლოქის მეორე მხარეს ჯარი იდგა, რომელიც მზად იყო, ესროლა საქართველოს ჯარისთვის. იყო დიქტატორი, რომელიც მზად იყო, აეფეთქებინა პლაჟები, რომელიც მზად იყო, ეს კუთხე დაენგრია და გაენადგურებინა. ჩვენი რწმენით, გამძლეობით, გამბედაობით, ყოველგვარი მსხვერპლის გარეშე მოვახერხეთ ჩვენი აჭარის დაბრუნება. ასევე უნდა მოვახერხოთ ჩვენ საქართველოს საბოლოო გაერთიანება და საბოლოოდ გამთლიანება.

ჩვენ ყველა მეზობელთან განსაკუთრებული ურთიერთობა გვინდა. კიდევ ერთხელ ვადასტურებთ, რომ ჩვენ ვუწვდით რუსეთს მეგობრობის ხელს, ჩვენ რუსეთთან მეგობრობა გვინდა, ჩვენ გვინდა თანასწორუფლებიანი, ღირსეული ურთიერთობა. ყველა უნდა მიხვდეს, რომ საქართველო დამოუკიდებელია, ყველა უნდა მიხვდეს, რომ საქართველო თავისუფალია და თავისუფალ ქვეყანასთან უფრო ადვილი, კარგი და მოსახერხებელია ურთიერთობა. და ეს იქნება მართლა ღირსეულ ქვეყნებს შორის მჭიდრო, კეთილმეზობლური, ერთიანი ადამიანური სივრცე. ჩვენ რუსეთთან ასეთი სახის ურთიერთობა გვინდა და დარწმუნებული ვარ, ჩვენ მივაღწევთ ასეთი გიპის ახალ ურთიერთობას იმ პირობებში, როცა რუსეთი ბოლომდე პატივს სცემს საქართველოს მთლიანობას, საქართველოს ერთიანობას. დარწმუნებული ვარ, რომ ყველა მიხვდება, რომ აღარასოდეს მოხდება იმპერიული ურთიერთობის აღორძინება, მაგრამ მოხდება დამოუკიდებელ, ამაყ ერთა შორის თავისუფალი მეგობრული კავშირის დამყარება და ჩვენ ამას ყველანი ერთად მივაღწევთ.

ჩვენ კიდევ ბევრი პრობლემა გვაქვს, რა თქმა უნდა, ქვეყანაში კიდევ არის უბარმაზარი გაჭირვება. რა თქმა უნდა, ჩვენ შარშან გვქონდა ენერგეტიკული პრობლემები და ყველანი ერთად ვმუშაობთ, რომ ისინი საბოლოოდ დადაეწყვიტოთ. რა თქმა უნდა, ჯერ კიდევ ყველა ბავშვს და ახალგაზრდას არა აქვს საშუალება, რომ მიიღოს ღირსეული განათლება და ჩვენ ამაზე ვმუშაობთ. რა თქმა უნდა, ყველა ავადმყოფს არა აქვს საშუალება, რომ უფასოდ და ნორმალურად იმკურნალოს, გადაიხადოს წამლის საფასური და ჩვენ ამაზე ვმუშაობთ. რა თქმა უნდა, ძალიან ბევრი რამ აკლია კიდევ ჩვენს სახელმწიფო სტრუქტურებს. რა თქმა უნდა, კორუფციაც, ბევრად უფრო ნაკლები, მაგრამ მაინც არის სხვადასხვა დონეზე. ხშირად გვესმის კრიტიკა სხვადასხვა სახელმწიფო ორგანოებისა, ჩვენ მოაზროვნე ხალხი ვართ და უნდა გვესმოდეს, რომ ხშირად ამის უკან კერძო ინტერესი დგას. როდესაც რეკავენ მაგალითად, საგადასახადო ორგანოებში და, ვთქვათ, რომელიმე თანამდებობის პირი ან, თუნდაც, რეკავენ ჩვენი პარლამენტიდან, რომლითაც ჩვენ ძალიან ვამაყობთ და მე მინდა განსაკუთრებულად მივესალმი ჩვენს პარლამენტარებს, ან კანცელარიის რომელიმე თანამშრომელი რეკავს და ეუბნება: ეს არის ჩემი მაღაზია და თავი დაანებეთ, ან გამოაგარეთ ეს ტვირთიო, რა თქმა უნდა, მე მაქვს მიცემული დავალება, რომ არავის მიმართ არანაირი კომპრომისი არ დაუშვან, რადგან ეს არის ხალხის ხარჯზე. და როცა ამის შემდეგ მიდის კრიტიკა, მე ამ კრიტიკის არ მეშინია, იმიტომ რომ პატიოსან თანამდებობის პირს, პატიოსან სახელმწიფო მოხელეს ვერავინ ვერ დაამანგაჟებს.

ჩვენ უნდა გავიგანოთ ერთად – ძალიან საინტერესო საპარლამენტო უმრავლესობასთან და, იმედია, ოპოზიციასთან ერთად კანონი, რომელიც გაათავისუფლებს ჩვენს საწარმოებს, ჩვენს ბიზნესმენებს ლიცენზირებისა და ნებართვების ზედმეტი ტვირთისგან. ყველანაირი ლაპარაკი იმის თაობაზე, რომ თურმე ლიცენზიები ვინმეს იცავს, თურმე ეს ნებართვები ემსახურება ადამიანების ჯანმრთელობას, არის დემაგოგია და მეტი არაფერი. ეს არის ბიზნესისა და თავისუფალი მეწარმეობის შეჩერების ხრიკები.

დარწმუნებული ვარ, ქართველი პოლიტიკოსების ჯანსაღ ბირთვთან ერთად გავათავისუფლებთ ჩვენს მეწარმეებსა და ბიზნესს ამ წნეხისგან, რადგან ბიზნესმა უნდა შექმნას სამუშაო ადგილები, ბიზნესმა უნდა შექმნას ჩვენი მკვეთრი ეკონომიკური სიძლიერე.

მე მივესალმები საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქს. მუდმივად მახსოვს მისი სიტყვები, რომ მთავარი არის თავისუფლება, პასუხისმგებლობა და ღირსება. ყველგან მსოფლიოში ამბობენ: თავისუფლება და პასუხისმგებლობა, თავისუფლებას მოაქვს პასუხისმგებლობა. მაგრამ, ჩვენ ერს, როგორც არასდროს, სჭირდება ღირსება. ჩვენ მოვახერხეთ ჩვენი ღირსების აღდგენა, მოვახერხეთ ის, რომ ვამაყობთ ხელახლა ჩვენი ქართველობით, ვამაყობთ, რომ საქართველოს შვილები ვართ და საქართველოს შვილობით, კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, ამაყობს ყველა ეროვნების უკლებლივ ყველა წარმომადგენელი.

მე მინახავს სომხები და აზერბაიჯანელები, რომლებიც ამბობენ: ჩვენ ვამაყობთ, რომ საქართველოდან ვართ. მე მინახავს ოსები, რომლებიც ამბობენ: ჩვენ ვამაყობთ, რომ საქართველოდან ვართ. თითოეული მათგანისთვის საქართველო არის სამუდამო ადგილი, ჩვენი ერთიანი სამშობლო, რომლითაც ყველა ერთად ვიამაყებთ და ყველა ერთად დავიცავთ მის ღირსებასა და ღიდებას.

ჩვენ წინ გრძელი გზა გვაქვს. მაგრამ, როგორც იცით და როგორც დავინახეთ ბოლო წლებში, ბოლო 18 თვის განმავლობაში: ჩვენ მაინდ ყველანი აქ ერთად ვიდექით და ყველანი ერთად ვიბრძოდით. თქვენ შექმენით ეს შეიმები, თქვენ მოახდინეთ ჩვენი რევოლუცია, თქვენ მოიყვანეთ თქვენი ერი აქამდე, თქვენ შექმენით დიდი ზეიმი მთელი მსოფლიოს დასანახავად თუნდაც აქ, რამდენიმე დღის წინათ, თქვენ ქმნით დღევანდელ ზეიმს. თქვენ შექმენით ეს ჯარი, იმიგომ, რომ ეს ჯარისკაცები, ეს ოფიცრები, ჩვენი შვილები, თქვენი შვილები არიან და ჩვენ შევქმნით ერთიან საქართველოს.

მე მინდა, ვუთხრა ყველას, ვინც ჯერ კიდევ არ არის ჩაწერილი ამ რიგში, ვინც კიდევ ფიქრობს, ვინც კიდევ ყოყმანობს, გამოდით დამკვირვებლის მდგომარეობიდან, გამოდით მაყურებლის მდგომარეობიდან, ნუ ელოდებით, რომ ვინმე თქვენს ნაცვლად გააკეთებს საქმეს, ნუ ელოდებით საქმეს, ნუ ელოდებით, რომ ვინმე უთქვენოდ შეუქმნის ჩვენს შვილებს უკეთეს მდგომარეობას, ეს ჩვენი ყველას გასაკეთებელია.

საქართველოდან ერთი მილიონი ადამიანი წავიდა, ისედაც ცოტანი დავრჩით, ისედაც ეს ხალხი დასაბრუნებელი გვყავს. თითოეული ადამიანი ჩვენთვის ძალიან ძვირფასია. არა მხოლოდ ის ხალხი, ვინც აქა ვართ შეკრებილი, არამედ ყველანი ჩვენ ერთად უნდა ვქმნიდეთ ახალ რეალობასა და ახალ საქართველოს.

ჩვენ ბოლო 18 თვის განმავლობაში დავინახეთ, რომ ისტორია ჩვენ მხარესაა. ჩვენ დავინახეთ, რომ დრო მუშაობს ჩვენწე – თავისუფალ საქართველოზე და საქართველოს მომავალზე. ჩვენ დავინახეთ, რომ ჩვენს მხარეზეა ღმერთი და ყოველთვის, როცა დაგვჭირდა, წმინდა გიორგი დაგვიდგა გვერდით.

გისურვებთ მშვიდობიან, წარმატებულ დღესასწაულს, გისურვებთ გამარჯვებას, წარმატებას. გილოცავთ საქართველოს დამოუკიდებლობის დღეს!

* * *

საქართველოს დამოუკიდებლობის დღისადმი მიძღვნილი სამხედრო აღლუმის დასასრულ საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა კიდევ ერთხელ მიმართა ამ შთამბეჭდავი დღესასწაულის მონაწილეებს და დამსწრე საზოგადოებას და განაცხადა:

– თქვენ ნახეთ, რა პროგრესს მიაღწია ქვეყანამ ამ სფეროში ბოლო ერთი წლის განმავლობაში. ჩვენ დღეს გამოვიყვანეთ საუკეთესო ჩვენი შენაერთები. თუმცა, ბევრი მთაგანი, ბევრი ჯარისკაცი ყიბარმაში დარჩა. ჩვენ სპეციალურად არ გამოვიყვანეთ მძიმე ტექნიკა, რადგან არ გვინდა არავის დავემუქროთ. მინდა იცოდეს ყველამ, რომ ჩვენი შეიარაღებული ძალები, სახელმწიფო აპარატი, ჩვენი პოლიცია, ყველანი ერთად ვართ ჩვენი კონსტიტუციური წესრიგის, კანონის უზენაესობის, მოქალაქეთა თანასწორობის უმნიშვნელოვანესი გარანტები.

ამავე დროს, მინდა, კიდევ ერთხელ ვუთხრა ჩვენს აფხაზ დებსა და ძმებს:

ძმებო და დებო! ჩვენ გასაყოფი არაფერი გვაქვს. ყველაფერი, რაც ამ ქვეყანაშია, მათ შორის, შეიარაღებული ძალები – ეს არის ქვეყნის დასაცავად გარე აგრესიისგან. ჩვენ კიდევ ერთხელ გიწვდით ხელს. გთხოვთ ლობის დრო უნდა დამთავრდეს, გაყოფის დრო უნდა დამთავრდეს.

მინდა, კიდევ ერთხელ ვთქვა, რომ ჩვენ მოვუწოდებთ ყველას ერთიანობისკენ. ჩვენ გვინდა მშვიდობა, „ბითნჩრა“ – ეს არის აფხაზურად. ჩვენ გვინდა მშვიდობა ოსებისთვის „საბძინაო“ – ეს არის ოსურად. ჩვენ გვინდა მშვიდობა და აუცილებლად გავიმარჯვებთ მშვიდობის პირობებში.

დასასრულ, საქართველოს პრეზიდენტმა აღლუმი დახურულად გამოაცხადა და კიდევ ერთხელ მოულოცა ყველას ეს ნათელი დღესასწაული.

ვაირა ვიკე ფრაიბერგა:

იმედი გქონდეთ, რომ მოვაკვალიც ჩვენი მსარდაჯერა მუდამ გექნებათ

საქართველოს დამოუკიდებლობისადმი მიძღვნილ დღესასწაულში მონაწილეობდა ლატვიის რესპუბლიკის პრეზიდენტი ქალბატონი ვაირა ვიკე ფრაიბერგა. იგი გულითადად მიესალმა საქართველოს პრეზიდენტს, მთავრობის წევრებს, ქართველ ჯარისკაცებსა და ოფიცრებს, ქვეყნის მთელ მოსახლეობას და მიულოცა მათ ეროვნული დღესასწაული.

– მე ჩამოვედი ლატვიიდან, რომელიც საქართველოდან 2 ათასი კილომეტრითაა დაშორებული, რათა გადმომეცა ლატვიელი ხალხის მოლოცვა და საუკეთესო სურვილები, – განაცხადა ლატვიის პირველმა პირმა, – მე აუცილებლად მინდა ვთქვა ის, რომ აღფრთოვანებული ვარ იმ წარმატებებით, რომლებსაც საქართველომ მიაღწია, ყველანაირად გიჭერთ მხარს და იმედი გქონდეთ, რომ მომავალშიც ჩვენი მხარდაჭერა მუდამ გექნებათ.

ჩვენ მოველით იმას, რომ ჩვენ ვიცხოვრებთ სხვანაირ ევროპაში, ისეთ ქვეყნებში, რომლებიც სრულიად თავისუფალი იქნებიან და ევროპულ სტანდარტებს შეესაბამებიან, – თქვა ქალბატონმა ფრაიბერგამ. ლატვიის ლიდერმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ, მთელი ორმოცდაათი წლის განმავლობაში, ლატვიის ბედი გადაჯაჭვული იყო საქართველოს ბედთან, მაგრამ საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ ჩვენი ქვეყნები დაადგნენ თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის გზას – ჩვენ გვაკავშირებს ყველაფერი, რომ ჩვენი ქვეყანა გაგვეთავისუფლებინა იმ საჯარიანი ნაწილებისგან, რომლებიც ლატვიაში იდგნენ. თქვენს მისწრაფებას და სურვილს, რომ თქვენს ქვეყანას საზღვრები დაცული ჰქონდეს და ქვეყანაში არ იყოს სხვა სახელმწიფოს ჯარები განლაგებული, სრულიად მივესალმები, – თქვა ლატვიის პრეზიდენტმა და დასძინა, რომ „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ მთელი მსოფლიო აღევნებს თვალს საქართველოში განვითარებულ მოვლენებს და ბევრი იმ ქვეყნისთვის, რომლებიც ჯერ კიდევ იგანჯებიან ტირანიისგან თუ არადემოკრატიული მთავრობისგან, საქართველო არის იმედის, თავისუფლების მანათობელი შუქურა.

– მთავარი კი ის არის, – განაცხადა ქალბატონმა ფრაიბერგამ, – რომ თქვენ მიაღწიეთ რევოლუციაში გამარჯვებას ვარდებით ხელში და არა დაღვრილი სისხლით, რაც ძალზე მნიშვნელოვანია. თავის დროზე ჩვენი ხალხი დროშებით ხელში გამოვიდა ქუჩებში და იმედი ჰქონდა, რომ მიაღწევდა წარმატებას. ეს იყო მომავლის იმედი. თქვენ ხართ ამაყი ერი, თქვენ გაქვთ ყველა თვისება იმისათვის, რომ რეალურად იამაყოთ თქვენი ერით. მნიშვნელოვანია ის, რომ თქვენ ორიათასწლოვანი ცივილიზაციის ისტორია გაქვთ. თქვენ დიდი და კარგი ერი ხართ. როგორც ლატვიაში, ისევე თქვენს ქვეყანაში ხშირად მომხდარა ისე, რომ გარედან განხორციელებული ჩარევით განადგურებულა ის, რაც საუკუნეების განმავლობაში შექმნილა. მსგავსი რამ აღარ განმეორდება, რადგან არც ევროპა და არც მსოფლიო ასეთ ჩარევას აღარ დაუშვებენ. თქვენი ქვეყანა თქვენ თვითონვე გეკუთვნით და ამიგომ შეგიძლიათ იგი განავითაროთ და მოუაროთ მას ისე, როგორც გსურთ, გააკეთოთ ყველაფერი, რათა იგი თავისუფალი და წარმატებული იყოს.

როგორც ლატვიის პრეზიდენტმა აღნიშნა, საქართველოს მოსახლეობამ უნდა აიღოს ქვეყნის უმდიდრესი წარსულიდან და კულტურული მემკვიდრეობიდან ყველაფერი კარგი და უარყოს ის, რაც ცუდია. მისი თქმით, მთავარი ლატვიისთვის იყო ის, რომ იგი შეუერთდა ევროკავშირს, ახლა კი ყველანაირად ცდილობს გამოიყენოს ის უპირატესობანი, რომელიც ევროკავშირს აქვს.

ლატვიის პირველმა პირმა განაცხადა, რომ ისე როგორც ლატვიამ სხვა ხალხებისაგან მიიღო დახმარება და თანადგომა ევროკავშირში ინტეგრირებისთვის, ასევე ლატვიასაც სურს, საქართველოს გამოუწოდოს დახმარების ხელი ევროკავშირისაკენ მიმავალ გზაზე და მოუწოდა ქართველ ერს, რომ ძალსა და რბილში ჰქონდეს გამჯდარი საკუთარი სამშობლოს სიყვარული და მზადყოფნა, რათა დაიცვას მშობლიური მიწა-წყალი.

ქალბატონ ფრაიბერგას თქმით, მთელმა მსოფლიომ დაინახა და იცის, რომ ქართველებს აქვთ გამბედაობა და მიზანსწრაფვა. მან უსურვა მეგობარ ქართველ ხალხს, რომ ამ გამბედაობითა და მიზანსწრაფვით ბევრ რამეს მიაღწიოს – თქვენი ქვეყანა ახლა თქვენსავე ხელშია, – აღნიშნა ლატვიის პრეზიდენტმა, – და თქვენ შეგიძლიათ შექმნათ მისი ისტორია. ღმერთი ფარავდეს საქართველოს!

ჯემალ პასრაძის ფოტოები.

№ 124, პარასკევი, 27 მაისი, 2005 წელი.

ჯემალ კასრაძის ფოტორეპორტაჟი.

მე აღლუმები პათეტიკური მგონია, მაგრამ ეს, ცხადია, ბევრს არაფერს ნიშნავს. რაც არ უნდა ვთქვათ, ერთი რამ ფაქტია – აღლუმი ძლიერ ემოციურ ზემოქმედებას ახდენს ყველაზე, ვინც თვალს ადევნებს. მით უფრო, თუ იგი ქვეყნისთვის განსაკუთრებულად საზეიმო დღეს – დამოუკიდებლობის აღნიშვნას ეძღვნება.

სამხედრო აღლუმის დაწყებამდე რამდენიმე საათით ადრე ჯარი უკვე მწყობრში იდგა. რუსთაველის გამზირს გუგუნად გასდევდა ჯარისკაცთა ამოძახილი. ჯერ

– ენა, მამული, სარწმუნოება!

მერე

– ძალა, ღირსება, მოვალეობა!

ჯარისკაცთა შორის იუბილარებიც აღმოჩნდნენ. ისინი რამდენიმე ნაბიჯით წინ წამოსწიეს, ერთხმად უსურვეს დღეგრძელობა და გამარჯვება. შემდეგ კი, ასე ვთქვათ, მხედრული გაშით – იარაღის გარშე ხელის რიგმული დარგყმით მიესალმნენ.

ჯარმა მშადება განაგრძო.

ჩინელი ფოტოკორესპონდენტი ავტომატების „წარმომავლობით“ დაინტერესდა. – უთხარი, ქართულიათქო, – შეუძახეს ფოტოკორესპონდენტთან მოსაუბრე ჯარისკაცს.

მანამ, სანამ უცხოელი ჟურნალისტი იარაღს ათვალიერებდა, ქართველები (ცხადია მამაკაცები), ცოტა არ იყოს, უხერხულად ჩამომჯდარი მოკლეკაბიანი უკრაინელი ჟურნალისტის ფეხებს „იკვლევდნენ“, თანაც, მას უფრო მეტ სურათს უღებდნენ, ვიდრე ჯარისკაცებს.

მაშინ, როცა შუადღის დადგომას ხუთი წუთი დააკლდა, პარლამენტის შენობის წინ გამოჩნდნენ საქართველოსა და ლატვიის პრეზიდენტები და პრემიერ-მინისტრები, საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი, თავდაცვის მინისტრი...

◎ გუშინ რუსთაველის გამზირზე

ტკაქვს სიამაყის უფლება

პრეზიდენტმა საქართველოს დამოუკიდებლობის დღე მიულოცა ჯარისკაცებს. პასუხად – სამგზისი „ვაშა!“

ჩვეულებისამებრ, მგზნებარე იყო მიხეილ სააკაშვილის სიტყვა.

ყოველ ერს სჭირდება შეგრძნება იმისა, რომ ამქვეყნად განსაკუთრებული მისიით არის მოვლენილი. ზოგი მას იგონებს, ზოგსაც საამისოდ გარკვეული საფუძველიც აქვს.

„ვარდების რევოლუცია“ სხვა ქვეყნებისთვის მაგალითად და რევოლუციური ტალღის პირველ ბიძგად იქცა. ევროპის საბოლოო გათავისუფლება, – ეს, მიხეილ სააკაშვილის სიტყვით, ჩვენი ერის სულიერი მისიაა.

– თქვენ სრული უფლება გაქვთ, იყოთ ამაყნი, – მოგვმართა ლატვიის პრეზიდენტმა ვაირა ვიკე-ფრაიბერგამ.

ჩვენი რევოლუციის სიმბოლო გუშინდელ დღესაც გასდევდა. უამრავი ადამიანი იყო მოსული კენტი ვარდით. თითო ვარდი პრეზიდენტმა საკაშვილმაც მიართვა ქალბატონებს ვაირა ვიკე-ფრაიბერგასა და ნინო ბურჯანაძეს.

სამხედრო აღლუმის დაწყებას განსაკუთრებულად ელოდნენ მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანები. ჯილდოებით მკერდდამშვენებულ ორ ქალბატონს გავესაუბრე. ელენე ხომასურიძესა და ეკატერინე გაბრიელოვას 1943 წელს ქერჩში უომიათ. ისინი ახლახან ჩამოსულან იმ ადგილიდან, სადაც სიკვდილის მოლოდინითა და გამარჯვების იმედით დამუხტული უამრავი წუთი გუტარებიათ გოგონებს (ერთი 17 წლისა ყოფილა მაშინ, მეორე – 14-ის, 4 წელი რომ მოუმატებია და ყალბი მოწმობით წასულა ფრონტზე).

– ძალიან გვიხარია, თავისუფლების დღის აღსანიშნავ ზეიმზე რომ მოგვიწვიეს, ასეთ დღესასწაულს რომ აწყობენ. 26 მაისი ჩვენი ქვეყნისთვის განსაკუთრებული დღეა. პირველად ვესწრებით აღლუმს დამოუკიდებელ საქართველოში. გვეამაყება, ასე რომ გაძლიერდა ჩვენი არმია, – მითხრეს ომგამოვლილმა ქალბატონებმა, რომლებმაც ნამდვილად იციან თავისუფლების ფასი.

აღლუმზე რამდენიმე ბიჭუნა სამხედრო ფორმით იყო მოსული. სამი წლის დემეტრე არველაძე უკვე მიიჩნევს თავს ჯარისკაცად – მას სამხედრო ფორმაც აქვს და ავტომატიც.

საზეიმო მარში გაისმა და სააღლუმო მსვლელობაც დაიწყო.

თერმომეტი ათასმა სამხედრო პირმა ჩაიარა მწყობრად უმაღლესი მთავარსარდლის გრიბუნასთან. მათ შორის იყო, დაახლოებით სამი ათასი რეზერვისტი, რომლებსაც საქართველოს პრეზიდენტმა განსაკუთრებული მადლობა გადაუხადა. მოგვიანებით კობა ბექაური, დავით კირკიტაძე თუ სხვა რეზერვისტები ხაზგასმულად საუბრობდნენ იმ სიამაყის გრძნობაზე, რომელიც აღლუმში მონაწილეობისას განიცადეს.

დიდი თუ პატარა კმაყოფილი დარჩა ქართველი სამხედროებით, საბრძოლო ტექნიკით, განსაკუთრებულად – „სუ-25“-ებით, მთლიანად აღლუმით. როგორც ბევრმა აღნიშნა, ქართული არმია თვალშისაცემად გაძლიერდა. გიგა ბოკერიას თქმით კი, არაფუ მომძლავრდა, არამედ, შეიქმნა, რაკიღა იმას, რაც აღრე გვყავდა, ჯარი არ ეთქმოდა.

მკაცრსახიანი დირიჟორის თეთრხელთათმანიან ხელებს დამორჩილებული სამხედრო სასულე ორკესტრი საათზე მეტხანს უკრავდა.

ხალხი ჰეროიკული სულისკვეთებით იეღინთებოდა.

გასაკვირი ამაში არაფერია – საქართველო დამოუკიდებლობის დღეს აღნიშნავდა ძლიერი ჯარის დემონსტრირებით.

რუსულიდან გახარია.

◎ ინფორმაცია

საზეიმო ღონისძიებები

საქართველოს დამოუკიდებლობის დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიებები აჭარაში დილიდანვე დაიწყო.

წელს გრადიცია დაირღვა და აჭარაში საზეიმო აღლუმი არ ჩაგარებულა. როგორც აჭარის მთავრობის თავმჯდომარემ ლევან ვარშალომიძემ განმარტა, ქვეყანაში ერთი აღლუმი უნდა გარდებოდეს და მან თბილისში საკმაოდ პომპეზურად ჩაიარა.

გუშინ ლევან ვარშალომიძე და მთავრობის სხვა წევრები ბათუმის თითქმის ყველა უბანში იხილეს. ლევან ვარშალომიძე სამხატვრო აკადემიის კურსანტების გამოფენას ეწვია და სტუდენტებმა მას ხელზე საქართველოს დროშა დაახატეს.

ბათუმის ქუჩებში კონცერტებიც გაიმართა, თუმცა ზოგადად სახალხო ზეიმი წელს ბევრად უფრო მოკრძალებული იყო, ვიდრე გასულ წლებში.

აჭარის რაიონებს პრეზიდენტის საჩუქარი – სასწრაფო დახმარების 10 მანქანა საზეიმო ვითარებაში გადაეცა.

* * *

დილიდან ქუთაისის ცენტრში, დავით აღმაშენებლის ძეგლთან რამდენიმე ასეულმა ადამიანმა მოიყარა თავი. აქ სპორტული და შემოქმედებითი სანახაობები გაიმართა.

გუშინვე ადგილობრივიმა მთავრობამ 26 მაისის ქუჩაზე თავისუფლების სკვერი გახსნა, ხოლო მერაბ კოსტავას ქუჩაზე მისი დაბადების დღის აღსანიშნავად ჯვარი აღმართეს და აკურთხეს.

დღის ბოლოს ქუთაისის ცენტრალურ მოედანზე ქართული ესტრადის ვარსკვლავების მონაწილეობით კონცერტი გაიმართა, რომელიც გრანდიოზულმა ფეიერვერკმა დაასრულა.

გუშინ სამცხე-ჯავახეთის რეგიონშიც აღნიშნეს

საქართველოს დამოუკიდებლობის დღე სამცხე-ჯავახეთის რეგიონშიც აღნიშნეს. გუშინ ახალციხეში მეშობელი თურქეთიდან არდაგანის გუბერნიის დელეგაცია ჩამოვიდა და ქართველებს 26 მაისი მიულოცა.

დამოუკიდებლობის დღის აღსანიშნავად ქალაქის ცენტრში საზეიმო კონცერტი გაიმართა, რომელშიც ცეკვისა და სიმღერის საუკეთესო ანსამბლები მონაწილეობდნენ.

ქართველების სადღესასწაულო განწყობა თურქებთან ერთად, ნინოწმინდიდან ჩამოსულმა დუხაბორებმაც გაიზიარეს. მათ შოთა რუსთაველისა და თამარ მეფის ძეგლები ყვავილებით შეამკეს და სამახსოვრო ფოტოებიც გადაიღეს.

საქართველოს დამოუკიდებლობის დღეს ახალციხეში სხვადასხვა სახის კულტურული და სპორტული ღონისძიებები მიეძღვნა. გაიმართა მხატვრული ნამუშევრების გამოფენა, სამეჯლისო ცეკვების ჩვენება და შეჯიბრი ჭიდაობაში. თოჯინების თეატრმა კი პატარებს მხიარული სპექტაკლი მოუმზადა.

საზეიმო ღონისძიებები ქალაქში კიდევ რამდენიმე დღეს გასტანს. 29 მაისს კი პრეზიდენტის უშუალო მოწვევით ახალციხეს ცნობილი ფრანგი შანსონიე, პოეტი და მხატვარი შარლ აზნავური-ეცვევა.

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

ნავთობის პოლიტიკა

კასპიისა და შავი ზღვების დამაკავშირებელი 1100 მილი სიგრძის ნავთობსადენის ოფიციალური ამოქმედება იმდენადვე შეიძლება ჩაითვალოს სტრატეგიულ მოვლენად, რამდენადაც კომერციულად. მილსადენის მარშრუტი ბაქოდან თბილისის გავლით თურქეთის სანავსადგურო ქალაქ ჯეიჰანამდე აღწევს. თანაც, ეს ხდება რუსეთის ტერიტორიის გვერდის ავლით, რაც ხაზს უსვამს აშერბაიჯანისა და საქართველოს დამოუკიდებლობას მათი ყოფილი „ბატონისგან“.

ალბათ, არავის გაუკვირდა ის, რომ ვაშინგტონმა, რომელმაც განამტკიცა კავშირურთიერთობა ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკებთან, მიიწონა საქართველოსა და უკრაინაში მომხდარი დემოკრატიული რევოლუციები და დაუდო საბაზო შეთანხმებები ყირგიზეთსა და უზბეკეთს, გადაწყვიტა სერიოზული დახმარება გაეწია ამ პროექტის განხორციელებისთვის. მილსადენი ხომ ნიშნავს „ახლო საზღვარგარეთის“ ქვეყნებზე მოსკოვის გავლენის შემდგომ შესუსტებას.

მაგრამ ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენი არ აშენდებოდა მხოლოდ სტრატეგიული მოსაზრებებიდან გამომდინარე. მას, რა თქმა უნდა, კომერციული ღირებულებაც აქვს.

საღღეისოდ, კასპიის ზღვიდან საქართველოს და რუსეთის სუფსისა და ნოვოროსიისკის საზღვაო ტერმინალებამდე გაყვანილი მილსადენების გამტარუნარიანობა შესაბამისად დღე-ღამეში 115 ათას და 160 ათას ბარელს შეადგენს. 2008-2009 წლისთვის ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის გამტარუნარიანობამ დღე-ღამეში მილიონ ბარელს უნდა მიაღწიოს, ხოლო ნავთობის ტრანსპორტირება ამ მილსადენით განხორციელდება კასპიის ზღვაში მდებარე სამი საბაღდენ. გარდა ამისა, იმის მიხედვით, თუ როგორ დასრულდება მოლაპარაკება საქართველოსა და ყაზახეთის მთავრობებს შორის, მისი მოცულობა შეიძლება გაიზარდოს 80 პროცენტით, რათა მოხდეს ნავთობის ტრანსპორტირება ყაზახეთიდანაც.

ამ საინჟინრო გმირობამ ცენტრალური აზია დაუახლოვა ევროპას, და, ბოსფორის სრუტის გვერდის აცილით, მოხსნა ის ფრთხეც, რომელიც შეიძლებოდა მილსადენს დამუქრებოდა ბოსფორში განკერების სიმრავლის გამო.

ასე რომ, სულაც არ არის გასაკვირი, რომ მილსადენის საექსპლუატაციოდ გადაცემის ცერემონია, რომელსაც ესწრებოდნენ რეგიონის ოთხი სახელმწიფოს პრეზიდენტები, ამერიკის შეერთებული შტატების ენერგეტიკის მინისტრი სემუელ ბოდმანი და ამ მილსადენის უდიდესი ექსპორტიორის – კომპანია „ბრითიშ პეტროლეუმის“ ხელმძღვანელი ლორდი ბრაუნი, აღსანიშნავი მოვლენა გახდა.

„დეილი ტელეგრაფი“
(დიდი ბრიტანეთი), 26 მაისი.

Daily Telegraph

ნავთობი და რევოლუცია

აზერბაიჯანის დედაქალაქ ბაქოში 25 მაისს დიდი ზარ-ზეიმით მოხდა ნავთობსადენში პირველი ბარელი ნავთობის ჩაგუმბვა, რომელიც საუკუნის მშენებლობად შერაცხეს. მომავალში კასპიის ზღვიდან ნავთობი ამ მილსადენის მეშვეობით უნდა გაიგანონ მსოფლიო ბაზარზე. ტრანსეროვნულ კონსორციუმს, რომელიც ახორციელებს მილსადენის ექსპლოატაციას, იმედი აქვს, რომ ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის საექსპლოატაციო ვადა, სულ ცოტა ორმოც წელს მაინც შეადგენს.

მილსადენები ამიერკავკასიას მოუტანენ „სტაბილურობას, უშიშროებას და ხელს შეუწყობენ უფრო აქტიური რეგიონული თანამშრომლობის დამყარებას“, – განაცხადა ნავთობსადენის გახსნისას აზერბაიჯანის პრეზიდენტმა ილჰამ ალიევმა. თავის ქვეყანაში, აზერბაიჯანში, სტაბილურობის გარანტიის იმედი ალიევს აქვს მანამ, სანამ მას მხარს უჭერენ იქ მოშუშავე ნავთობის საერთაშორისო კონცერნები, ტრანსეროვნული კონსორციუმის ერთ-ერთი მეთაური კონცერნის „ბრიტიშ პეტროლეუმის“ პრესსამსახურმა კი საეროდ აკრძალა ყოველგვარი შეკითხვის დასმა აზერბაიჯანში შექმნილი პოლიტიკური ვითარების შესახებ. პროექტის მონაწილე ქვეყნების – აზერბაიჯანის, საქართველოსა და თურქეთის პრეზიდენტებს იმის იმედიც აქვთ, რომ ნავთობსადენი მათ ქვეყნებს საკმაო შემოსავალსაც მოუტანს. ეს ეხება ასევე ნურსულთან ნაბარბაევს, ყაზახეთის პრეზიდენტს, რომლის ქვეყანასაც კასპიის ნავთობის ყველაზე დიდი მარაგი აქვს. ყაზახური ნავთობის მიწოდება შეიძლება გახადოს რენგალური მხოლოდ ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის გიგანტურმა საგრანზიტო ბაზამ – სანგაჩალის ნავთობ-გაზის ტერმინალმა.

საქართველოში მომხდარი პოლიტიკური გადატრიალების შემდეგ, ილჰამ ალიევი ძალზე შეშფოთებული იყო იმით, რომ უახლოესი მომავლისთვის აზერბაიჯანის ოპოზიციასაც შეეძლო იგივე ეცადა ამ ქვეყანაშიც. ნოემბერში აირჩევენ აზერბაიჯანის ახალ პარლამენტს, რის გამოც, აზერბაიჯანის უშიშროების ძალებმა უკვე მიმართეს საკმაოდ მკაცრ ღონისძიებებს დემონსტრაციებზე გამოსული ოპოზიციის მომხრეების წინააღმდეგ. როგორც ჩანს, ალიევი არ აპირებს, ხალხს გაუნაწილოს ნავთობის ბიზნესის შედეგად მიღებული შემოსავალი.

ოპოზიცია უკვე კარგა ხანია უჩივის იმასაც, რომ აზერბაიჯანის მრეწველობის რესტრუქტურიზაცია-განვითარებაში არ ხდება ნავთობის გაყიდვის შედეგად მიღებული უზარმაზარი მოგების თუნდაც მცირე ნაწილის ინვესტირება. ნავთობის ბიზნესისგან სარგებელს ვერც სახელმწიფო ბიუჯეტი იღებს.

რევოლუციის შიში აქვს, ასევე ყაზახეთის პრეზიდენტს ნურსულთან ნაბარბაევსაც. მის შეშფოთებას იწვევს ის, რომ მომავალი წლისთვის დანიშნული პრეზიდენტის არჩევნების შედეგები, მისთვის, შესაძლოა, ხელსაყრელი არ აღმოჩნდეს. ნაბარბაევმა უკვე განაცხადა, რომ არ დაუშვებს იმას, რაც მოხდა ყირგიზეთში, სადაც მისი კოლეგა ასკარ აკაევი დაამხეს რევოლუციის შედეგად და ახლა იგი თავს აფარებს რუსეთს. ნედლეული რესურსების ბიზნესმა ვერ გახადა პოლიტიკური სიტუაცია უფრო სტაბილური კავკასიასა და შუა აზიაში. ბაქოს ნავთობის საბადოები თითქმის არ შეცვლილა მე-19 საუკუნის დამლევის შემდეგ. ეს ეხება მოგების განაწილებასაც.

კატია ტიხომიროვა,
„ბერლინერ ციტუნგი“
(გერმანია), 26 მაისი.

საქართველოს ბანკი
BANK OF GEORGIA
თბილისი, 27 მაისი, 2005

სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერთა საყურადღებოდ!

მიმდინარე წლის 16 ივნისს, 19 საათზე დანიშნულია სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერთა საერთო კრება შემდეგი დღის წესრიგით:

1. სს „საქართველოს ბანკის“ მმართველთა საბჭოს ანგარიში 2004 წლის საფინანსო-ეკონომიკური საქმიანობის შესახებ.
2. სს „საქართველოს ბანკის“ სარევიზიო კომისიის ანგარიში 2004 წელს გაწეული საქმიანობის შესახებ.
3. საერთაშორისო აუდიტორული კომპანია „Ernst & Young Audit LLC“-ს დასკვნა სს „საქართველოს ბანკის“ მიერ 2004 წელს გაწეული საქმიანობის შესახებ.
4. სს „საქართველოს ბანკის“ სარევიზიო კომისიის წევრისთვის ვადის გაგრძელების შესახებ.

სს „საქართველოს ბანკის“ სამეთვალყურეო საბჭო და მმართველთა საბჭო 2005 წლის 16 ივნისის აქციონერთა საერთო კრების დღის წესრიგთან დაკავშირებით აქციონერებს წარუდგენს შემდეგი სახის რეკომენდაციებს:

დღის წესრიგის პირველ საკითხთან დაკავშირებით:
● სს „საქართველოს ბანკის“ 2004 წლის საქმიანობა შეფასდეს დამაკმაყოფილებლად.
● დამტკიცდეს საქართველოს ბანკის მმართველთა საბჭოს საანგარიშო მოხსენება 2004 წლის საფინანსო-ეკონომიკური საქმიანობის შესახებ.

დღის წესრიგის მეორე საკითხთან დაკავშირებით:
● დამტკიცდეს სს „საქართველოს ბანკის“ სარევიზიო კომისიის ანგარიში 2004 წელს გაწეული მუშაობის შესახებ.

დღის წესრიგის მესამე საკითხთან დაკავშირებით:
● დამტკიცდეს საუდიტორული კომპანია „Ernst & Young Audit LLC“-ს მიერ მომზადებული აუდიტორული დასკვნა 2004 წლის 31 დეკემბრის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ.

დღის წესრიგის მეოთხე საკითხთან დაკავშირებით:
● სს „საქართველოს ბანკის“ სარევიზიო კომისიის წევრს – ბ-ნ თემურ ხორხომელიძეს გაუგრძელდეს კომისიის წევრობის ვადა ოთხი წლით.

აქციონერთა საერთო კრება გაიმართება სს „საქართველოს ბანკის“ სათავო ოფისში, თბილისი, პუშკინის ქ. № 3.

„ანგარიშვალდებული საწარმოს აქციონერთა საერთო კრების მოწვევის შეტყობინების, გამოქვეყნებისა და აქციონერთათვის მოსაწვევთა დაგზავნის პროცედურების შესახებ“ წესების შესაბამისად აქციონერთა საერთო კრების სააღრიცხვო დღედ დადგენილია 2005 წლის 17 მაისი, 17 საათის მდგომარეობით.

აქციონერთა კრებაში მონაწილეობის უფლება შეიძლება გადამოწმებულ იქნას მიმდინარე წლის 6 ივნისიდან სს „საქართველოს ბანკის“ აქციების რეგისტრატორთან – სს „კავკასრეესტრი“, შემდეგ მისამართზე: თბილისი, ჭავჭავაძის გამზ. № 74 ა.

№ 124, პარასკევი, 27 მაისი, 2005 წელი.

⊙ არდავიწყება მოყვრისა...

დარჩა ღირსებიან მეოცესაუკუნელად

ცოცხლების უპირველესი მოვალეობა სიკვდილთან ომია. სიკვდილი კი, უწინარესად, დავიწყებაა, ხსოვნაზე დავიწყების ბალახის აბიბინებაა. სწორედაც ამ ბალახს არ უნდა მივცეთ აბიბინების საშუალება. დღვნიადაგ, მუდმივად, ყოველწუთიერად უნდა ვთიბოთ... თანაც, სიყვარულიანი სიტყვის ნამგლით. სხვა ნამგალი დავიწყების ბალახს ვერ თიბავს. სიკვდილთან ომში მხოლოდ ეს იარაღი იარაღობს.

ამ აბრისაა ჩემი მეგობარი, უკეთილშობილესი კაცურკაცობის უგყუარი განსახიერება ანზორ ბაბუხადია, რომელმაც ამ ოთხი წლის წინათ დამაწერინა ეს წერილი თავისი „სიკვდილსაწინააღმდეგო“ ერთდროული გაზეთისთვის ჩვენი საერთო მეგობრის – რობერტ ნიკურაძის გარდაცვალების თექვსმეტ წლისთავზე. ახლა უკვე ოცი წლისთავია და მინდა, რომ კვლავ ის სიყვარულიანი სიტყვის ნამგალი მოვუსვა ჯიუტად ამომავალ დავიწყების ბალახს.

პირადად ჩემთვის, როგორც ბევრ სხვისთვის, რობერტ ნიკურაძე არ მომკვდარა, ის სიცოცხლედაულლელი, ჯერეთ ისევ სრულიად დღემოუჭმელი, ხორციელად შორს, ძალიან შორს წავიდა, იქ, მეოცე საუკუნეში დარჩა, მარადიულ მეოცესაუკუნელად, მაგრამ სულიერად ერთი წუთითაც არ განმშორებია. მარტო დღისით კი არა, ღამითაც ჩემთან არის, ჩემშია, საკომუნიკაციოდ, უფრო ქართულად კი, ურთიერთობისთვის ხან სიზმრებს იყენებს, ხანაც მოლანდებებს. მოდის, როგორც იცოდა, ხმიერად, აურზაურით, არ ჩამოჯდება, სულ ფეხზე დგას, ყველაფერზე თავისი აზრი აქვს, ჯარიც რომ მიადგეს, თავისას ვერ გადაათქმევინებს, ზღვას გადაცურავს, ოკეანესაც შეეჭიდება, ყველაზე მაღალ მთას გადაივლის, არც დაშრომა და დაქანცვა იცის, არც შიში და ძრწოლა, თუ საჭიროა, მთელ წელიწადს იფხიზლებს. ამიტომაც, არ მჯერა, რომ უკვე თექვსმეტი წელიწადია, ვითომ სძინავს. პირიქით, უკვე თექვსმეტი წელიწადი გახდა, რაც ჩვენდა შეუმჩნევლად მღვიძარებს, რაც განუშორებლად ჩვენთან არის. მაშინ, როცა ბრგე, ტალიკ გვამში თავისი მუდმივად ბობოქარი სული ედგა, ასე ყოველწამიერ ვერ ახერხებდა ჩვენთან ყოფნას და ვერც მოახერხებდა. მაშინ ხან ჩემთან იყო, ხან შენთან, ხან იმასთან. ახლა კი, თავის მოსიყვარულე სიკვდილისშვილთა მარადიულ ხსოვნას თავშეფარებული, ყველასთან ერთდროულად და თანაც ყოველწამიერად ტრიალებს, არ გამოდის ჩვენი გონებიდან, ჩვენი თვალებიდან, ჩვენს სულში ბინადრობს. ჩვენი ყურები გამუდმებით სავსეა მისი გაწუმეორებელი ხმით. ის ჩვენი მარადიული თანამგზავრი და მრჩეველია. სიცოცხლის გამხალისებელი და სიკვდილის გამაადვილებელი.

ის დედის მუცლიდანვე წინამძღოლ კაცად მოევლინა ამ ქვეყანას, ჩვენ, ერთქუჩელებმა, ერთ საბავშვო ბაღში და ერთ სკოლაში გამოვიარეთ ჩვენი ტკბილ-მწარე ბავშვობა. დედამისი, თამარი, გულდაგავს ქალი, ჩვენი დიდი და საერთო დედა იყო, ხოლო მამა, დავითი — „ჭირსა შიგან“ ჩვენი კაცობის პირველი მასწავლებელი, რობერტის უსაყვარლესი დაია ფლორა დღესაც ჩვენი საერთო და უსაყვარლესი დაიაა, რომელიც უტყუარი მაგალითია იმისა, თუ როგორ უნდა აცოცხლოს ერთ-ერთმა დედმამიშვილმა, ნაადრევად დაქვრივებულმა, ორი საუკეთესო ქალი შვილის დედამ, თავისი მეორე ღვიძლი დედამამიშვილი მრავალჭირგამოვლილ, საოცრად კეთილ გულში.

წლეულს რობერტი უკვე 66 წლისა გადაიხდიდა თავის დაბადების დღეს ყველა ჩვენგანთან ერთად, თავის ნამდვილად გამორჩეულ ოჯახთან ერთად, რომელი ოჯახის რკინის უღელსაც ამ მძიმე თექვსმეტი წლის მანძილზე თუმცა მხარმოტეხილი, მაგრამ, საბედნიეროდ, ტოლდაუდებლად ეწევა ჩვენი ღირსეული რძალი, ჩვენი ნანი, ფრიად სახელიანი ალფეზ ტრაპაიძის ქალიშვილი, რომელმაც მარ-

რობერტ ნიკურაძე.
მხატვარი ბიბი კასლაძე.

თლაც მრავალთათვის შესანატრი შვილები დაუზარდა და დაუფრთიანა რობერტ ნიკურაძის უსაყვარლეს საქართველოს — დავითი, თამარი, ნინო, წყაროს წყალივით წმინდა წინაპართა სეხნიები. დღეს სწორედ მამის სიცოცხლის გამგრძელებელ ამ კარგ შვილებში და ასევე პაპის სიცოცხლის გამგრძელებელ სამ ულამაზეს შვილიშვილშია ჩაბუდებული რობერტის ჭეშმარიტად უკვდავი სული.

წელან ვთქვი, ის დედის მუცლიდანვე წინამძღოლ კაცად მოევლინა-მეთქი ამ ქვეყანას და ახლა ნათქვამის დასტურად ვიტყვი, რომ მართლაც წინამძღოლი იყო ჯერ კიდევ ბაგა-ბაღში, უიმისოდ ვერავინ რასმე ვერ გააჩხაკუნებდა, მთელი ჩვენი, ვახუშტის ქუჩის ბიჭებში ვახუშტელებს შეუვალ ყოჩად გვყავდა, სკოლაში, პირველი კლასიდანვე, მთელი თერთმეტი წელიწადი ზუსტად ისე ვიყავით, როგორც ვაჟა-ფშაველა იტყოდა, სანამ მინდია ბელადობს, ხევსურებს არა უშავთ რაო. მუდამ და ყველა

გურამ გოგიაშვილი.
12.VII 2001 წ.

ახალი მინაწერი: გუშინ, მამის გარდაცვალების ოცი წლისთავისა და დაბადების სამოცდაათი წლისთვის აღსანიშნავად, ნიუიორკიდან თბილისში საგანგებოდ ჩამოვიდა რობერტ ნიკურაძის ვაჟი, პაპის სეხნია, დავით ნიკურაძე, რომელმაც საქართველოს პოლიგექნიკური უნივერსიტეტის არქიტექტურის ფაკულტეტის დამთავრების შემდეგ თავისი საქმიანობა ამერიკის შეერთებულ შტატებში იღბლიანად განაგრძო. დღეს ამერიკელ არქიტექტორთა მრავალრიცხოვან ამქარში დავით ნიკურაძე უკვე ერთ-ერთ „ქართულად გამწვე მოზვრად“ ითვლება. ეს სწორედ ის შემთხვევაა, როცა კარგი შვილის გარდაცვლილ მამაზე იტყვიან ხოლმე, ნეტავი ერთი წამოახედა და თავისი ბიჭი დაანახვა, რა კაცი დადგაო...

გ. გ.

⊙ მილვწიან, მომიგონეგენ...

ვირვედი თევკეკი

საქართველოს მწერალთა შემოქმედებით კავშირში უკვე ტრადიციად დამკვიდრებული „ლიტერატურული ორშაბათები“ კვლავ იმართება – ეს არის ბაგონ რევაზ კვერენჩხილაძის საავტორო საღამოები, რომელთა თემაც თავდაპირველად იყო რეპრესირებული ქართველი მწერლების ცხოვრება და შემოქმედება.

ამჯერად ბაგონი რეზო შეეხო თვით მწერალთა კავშირის ისტორიას, რაღაან საუბრის მეორე ეტაპზე მან მიზნად დაისახა ეთქვა სიტყვა თავმჯდომარეებზეც. ამიტომ მოხსენება კოტე მაყაშვილით დაიწყო, რომელიც ჯერ კიდევ 1917 წელს აირჩიეს საქართველოს მწერალთა კავშირის თავმჯდომარედ. მისი თანამედროვე მწერლის ნიკოლო მიწიშვილის სიტყვით, ეს შემოქმედებითი კავშირი კოტე მაყაშვილის ქმნილება იყო.

პოეტი კოტე მაყაშვილი იყო უაღრესად განათლებული პიროვნება, მხურვალე მამულიშვილი, რომელიც ასე მიმართავდა საომრად წასულ უწვერულ-ვაშო ვაჟიშვილს – შალვას: „საქართველოს მე ვაღმერთებ, არას ვეგრეფი იმის გარდა, ეხლა მით ვარ ბედნიერი, რომ შენც იგი შეგიყვარდაო“.

დარღს დარღი დაემატა – ქალიშვილმაც იძალა, მეომრების გვერდით ამოდგომა ისურვა და კვლავ დაიკვნესა მამის გულმა:

„გულზე სევდა შემომაწვა თავის მძიმე ლოდებით,
საქართველო გაიჟღინთა მაყაშვილთა გოდებით“...

... ვაჟი დაბრუნდა, ასული აღარ... ეს ლექსი 1922 წელს, 7 მაისს დაიბეჭდა ვაზეთ „პოეზიის დღეში“ სათაურით „ჩემს მაროს“ – ერთ ღამეში გათეთრებულა პაპაჩემი, მაროს დაღუპვის ამბავი რომ გაუგია, – თქვა მოხსენების შემდეგ გულთბილ მოგონებაში შვილიშვილმა, ცნობილმა პოეტმა და მთარგმნელმა თამარ ერისთავმა, რომელსაც ლეო – ნუნუ მაყაშვილი უამბობდა იმ ტრაგიკული ხანის ამბავს, რაც ოცაანი წლების დასაწყისში დატრიალდა ქვეყანაში.

ოისეს ვრიშაშვილისავე სტრიქონები გაიხსენა ქალბატონმა თამარმა კოტე მაყაშვილისადმი მიძღვნილი ლექსიდან – იქ ბევრი საგულისხმო რამ არის, მათ შორის გარეგნობაზეცო: – „შენ დადიოდი როგორც მიწისძვრა და ირხეოდი ნაძვის ხესავით“...

საღამოს ესწრებოდა პოეტის უმცროსი ასულიც – ქალბატონი ნუგეშა (მარიამ) მაყაშვილიც, რომელმაც დიდი მადლობა გადაუხადა საზოგადოებას კოტე მაყაშვილის ღვაწლის გახსენების გამო.

კოტე მაყაშვილმა შემოქმედებითი ძალების გაერთიანების აუცილებლობას გაუსვა ხაზი.

„ვერიდნეთ დანაწილებას, დაქსაქსულობას, შხამს. ნუ შეუშინდებით ჩვენში არსებულ ლიტერატურულ მიმართულებათა სხვადასხვაობას, ჩვენ ყველანი ძიების ხანაში ვართ, ვეძებთ ჭეშმარიტებას, მიზანი ერთი გვაქვს, მხოლოდ მივდიგართ საძებრად სხვადასხვა გზით, ეს მიზანი გვაერთებს ჩვენ“. – ასე მიმართა თურმე თანამოკალმეებს კოტე მაყაშვილმა, – თქვა ბაგონმა რეზომ და ეს დევიზივით ყლერს დღესაც! კოტე მაყაშვილი კავშირის უცვლელი თავმჯდომარე იყო მოელი მისი სიცოცხლის მანძილზე.

ლიკა ჯორბენაძე

პოეტმა ვინწუოთ—ეს, ვფიქრობ, ეროვნული ტრაგედია

ეკატერინა თაქმი ფხაკაძე

დაბადა თბილისში. დაამთავრა თსუ ფილოლოგიის ფაკულტეტი. მუშაობს ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტში.

2002 წლიდან იბეჭდება ლიტერატურულ ჟურნალ-გაზეთებში. 2002 წელს გაიმარჯვა ლიტერატურულ პენ-მარათონში (მე-3 ადგილი); 2003 წელს – კონკურსში „ლურსაბ თათქარიძე (მე-2 ადგილი); 2004 წელს თამრი ფხაკაძის პროზაულმა კრებულმა „სანამ დაგვიძახებენ“ მოიპოვა სალიტერატურო პრემია „საბა“, ნომინაციაში – დებიუტი.

2005 წელს თამრი ფხაკაძეს წლის საუკეთესო მოთხრობისათვის გადაეცა „კვირის პალიტრის“ სპეციალური პრიზი.

1. რას ფიქრობთ XXI საუკუნის ლიტერატურულ ტენდენციებზე?
2. გამართლებულია წიგნის გადაქცევა კომერციისა და ბიზნესის საგნად? როგორ წიგნს ეყოლება მკითხველი მომავალში?
3. რა მიგაჩნიათ არსებით პრობლემად საქართველოსთვის?
4. როგორ აფასებთ ტრადიციულ კლასიკურ მწერლობას? რა შეგძინათ თქვენ, როგორც მწერალს? რომელია თქვენი სამაგიდო წიგნი?
5. რას იტყოდით ქართული ენის მიმართ მწერლის დამოკიდებულებაზე?
6. რაზე მუშაობთ ამჟამად?

● XXI საუკუნის ლიტერატურაზე საუბარი, ვფიქრობ, ნაადრევია. უმჯობესი იქნება XX საუკუნის მიწურულით, 90-იანი წლებით თუ დავიწყებთ, როცა ქართულ სალიტერატურო ასპარეზზე ახალ სახელებთან ერთად, ახალი ლიტერატურული მიმდინარეობები, თემები და სტილი გაჩნდა. პოსტსაბჭოურმა განწყობილებამ, ვფიქრობ, ერთბაშად მოიცვა მწერალთა ახალი თაობის მთაგონება, ლიტერატურაში სხვადასხვა ფორმით და სტილით იხუელა, თავსმოხვეული „დიდ სამშობლოში“, ვითარცა ციხეში მომწყვდეული პაგარა, ჭეშმარიტი სამშობლოს დაგუბებულმა ტკივილმა, ახალი თაობის ახალმა პროტესტმა, ე. წ. დაკარგული თაობის ცინიზმითა და ნიჰილიზმით შეზავებულმა სევდამ...

საბჭოთის დაისის ჟამის სტრესებით დადაღულ თაობას, ალბათ, ჯერ კიდევ კარგა ხანი დასჭირდება დაგროვილის ამოსათქმელად, თუმცა პარალელურად ახალ მწერალთა შემოქმედებითი ხედვის არეალში ღღევანდელი ღღის რეალობაც ექცევა.

● კომერციისა და ბიზნესის საგნად ამქვეყნად ბევრი რამ შეიძლება გადაიქცეს, დაწყებული ლამაზი ბუნებით, რომელმაც ტურისტული ბიზნესი უნდა ააყვავოს, დამთავრებული ლამაზი ღიმილით, კომერციას რეკლამის სახით რომ მოემსახურება. რასაკვირველია, იგივე ბედი შეიძლება წიგნსაც ეწიოს. არსებობს წიგნის ბაზარი, საგამომცემო ბიზნესი, ეს დიდი მანქანაა, რომელიც ყოველთვის იყო და იქნება. მთავარია, ფასეული რამ შეიქმნას, ეს მანქანა ჭეშმარიტ ლიტერატურას ემსახუროს და არა აღებ-მიცემობის ენებთან-ელექტრონულ-გამოჩარხულ, ფართო მოხმარების საქონელს. თუმცა, ვფიქრობ, მკითხველი თავის წიგნს ყოველთვის იპოვის.

მომავალშიც, ისევე როგორც აქამდე, მკითხველი ყველანაირ წიგნს ეყოლება, მაგრამ საბოლოო სურათს მაინც დრო შექმნის. ზოგი წიგნი გაუძლებს დროს, ზოგი – ვერა... ეს გამოცდა ყველა წიგნს ელის.

● ტერიტორიული და სულიერი გამთლიანება. ეს ორი რამ უერთმანეთოდ არც მოიაზრება.

● ტრადიციული, კლასიკური ლიტერატურის გარეშე ზოგადად ლიტერატურა ისევე წარმოუდგენელია, როგორც შენობა უსაძირკველოდ. ჩემი სამაგიდო წიგნების უმრავლესობა სწორედ კლასიკას განეკუთვნება. ჩამოთვლა ალბათ შორს წაგიყვანს. ეს წიგნები არასდროს ძველდება, არასდროს გამოდის მოდიდან... არასდროს გბეზრდება და სიმარგოვისგან გიფარავს. მათში ცხოვრების მარადიული ფილოსოფიაა, დიდი კეთილშობილებაა, რომელიც შეგიძლია შვილებს გადაულოცო...

● ყველა მწერალს თავისი განუმეორებელი ენა აქვს და ყველა მათგანი საკუთარ დამოკიდებულებას გამოხატავს მისდამი. ამოსავალი, ჩემი ღრმა რწმენით, სიყვარულია, რადგან, შეუძლებელია, მწერალი წერდეს და არ უყვარდეს ის, რითიც ქმნის – ენა. სხვა საკითხია, როგორ შეეგუებამდე მიჰყავს მწერალი ამა თუ იმ ენობრივ ექსპერიმენტს.

● ამჟამად ვმუშაობ ე. წ. მინირომანზე, რომლის პირობითი სათაურია „მარი მ-ს გაორება“. ვფიქრობ, ერთ-ორ თვეში დავასრულებ კიდეც.

ჩაიწერა
თამარ შაიშმელაშვილმა.

თამრი ფხაკაძე

მუდმივი კავშირი

– ბატონებო, ბაგონებო, გთხოვთ შეავსოთ სასმისები!

– კიბაგონო!

– აბაგონო!

– უჰ, კაი ღვინოა, ძმაო!

– შეგიგესებთ, ქალბაგონო...

– სუფ ცოგა, აჰ, საკმარისია!..

– შენ, ბიჭო, არ დაგილევია წინა?!

ვილაცის მობილურმა გაიწკრიალა. რამდენიმე დაფაცურდა.

– შენია?

– ჩემია?

– იმისი ყოფილა!

„იმან“ – საუბარი გაბაბა. თამადამ გადაწყვიტა აღრეოვოს.

– მუდმივი კავშირი – მრავალმნიშვნელოვნად წარმოთქვა წინადადებიანმა მანდილოსანმა და მეორეს მობილურზედ მოსაუბრისკენ იყო თვალი. გაიკისკისეს.

– სხვათა შორის, ეს სიტყვები ჩემში საოცარ ასოციაციებს იწვევს... – წამოიწყო საკმაოდ შთამბეჭდავი ღიპის მქონე მამაკაცმა და რაკიღა თამადას განიზრახული ჰქონდა, უთუოდ დალოდებოდა იმას, მობილურით რომ მუსაიფობდა, მოწყალედ ნება დართო:

– გისმენთ, ბაგონო იუზა. ბრძანეთ!

და ბაგონმა იუზამაც ბრძანა:

– ეს სიტყვები, – „მუდმივი კავშირი“ – მე ჩემს აფხაზეთს და სამაჩაბლოს მაგონებს...

– აჰ! – მწუხარედ გადაქნია თავი მანდილოსანმა და სიგარეტის კოლოფს დასწვდა.

– როგორ ვეკადრებათ! – დაასწრო ვვერდით მჯდომმა რაინდმა. კოლოფი ციმციმ მიართვა. მანაც ორი თითით ნაბად ამოაძვრინა ღერი და...

– გაგზავნე დიგო და ამოგიგანს სუპერმარკეტიდან, რა პრობლემაა... იყოს ორი ყუთი... – მუსაიფობდა მობილურზე „ის“.

ბაგონი იუზა კი განაგრძობდა:

– და ეს ხომ ფაქტია; ეს განშორება ხომ პირობითია, ჩვენ ხომ, ბაგონებო, მართლაცდა, მუდმივ კავშირს ვგრძნობთ იქაურობასთან და...

– დიდებული შემწვარია გოჯი, – გადაულაპარაკა სუფ დაბალ ხმაზე ძვირფასჰალსტუხიანმა ნაკლებძვირფასჰალსტუხიანს.

– ტყემლით, ტყემლით, – საჩქაროდ მიაშველა საგოჭესაწებლიანი ფიალა იმანაც.

– აგაშენა ღმერთმა. ისე, კარგად კი თქვა!

– კი, კაი მიგნებაა. ღიაბ.

ბაგონი იუზა კი განაგრძობდა:

– და ამ მუდმივ კავშირს, რომელიც მე ვიგყოდი, მარადიულია, რაცარუნდა...

მაგრამ ამ დროს იმან, მობილურზე რომ მუსაიფობდა, ის კოჭწია ტელეფონი წკაპ, წკუპ, – გათიშა და უბეში ჩაიდო.

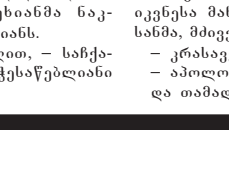

და თამადამაც მყის განაახლა ლხინი:

– ბაგონებო, აი, ბატონი მერაბიც დაგვიბრუნდა და მე მინდა... უფრო სწორად მე მინდოდა, სულ სხვა საღღეგრძელო წარმომეთქვა, ბაგონებო, მაგრამ აგერ, ჩვენმა პაგივცემულმა ბაგონმა იუზამ, ჩემი ძვირფასო სუფრის წევრებო, ისეთი სიტყვები ბრძანა, რომ ყველა ჩვენგანის გულებში, ნამდვილად, უწმინდესი სიმები შეარხია და მოდით, ბაგონებო, რაკიღა სიტყვამ ასე ლამაზად მოიგანა, ჩვენგან დროებით, – მე ხაზს ვუსვამ, – დროებით ჩამოშორებულ ჩვენს აფხაზეთს და ჩვენს სამაჩაბლოს გაუმარჯოს. მოდით, ბაგონებო და ჩვენ საქართველოს საღღეგრძელო კი შევსვით უკვე წელან, მაგრამ, ნამდვილად, ამ ჩვენს დაჩაგრულ – მე ისევ გავუსვამ ხაზს, დროებით დაჩაგრულ ეღემ-წალკოგებს გაუმარჯოს და...

– ეღემ რას? – ჩურჩულით დაეკითხა მძივებიანი მანდილოსანი მეზობელს.

– წალკოგებს. – მიუგო კაცმა ბეჯითად, მაგრამ უცებ, მძიექვეშ, მოღაავებული მკერდისკენ წაცდა თვალი და ხმაშიც ზეთი გამოერია... – ეღემ-წალკოგებს...

– ნწ, ნწ, ნწ, – გადააქნ-გადმოაქნია ქალმა თავი, – მართლაც, მართლაც...

თამადა კი როდი ჩქარობდა დასრულებას:

– და ის დროც დადგება, ბაგონებო, რომ მე და თქვენ, და ეს ჩვენი შესანიშნავი ახალგაზრდობა... სადაა აჩიკო!..

– აჩიკო!

– აჩიკო!

ვვერდითა ოთახიდან ახალგაზრდა გამოვიდა. აშოლგილი. შავგვრემანი. ოღნავ კუშტი.

– შენ შემოგველე, რა ბიჭია! – წამოიკივლა მანდილოსანმა, მძივებიანმა.

– კრასავეც!..

– აპოლონ!

და თამადამაც:

– დადგება-მეთქი დრო, ბაგონებო და ჩვენ ყველანი, ნამდვილად, და უფრო კი აი, ესენი მივალთ და მივესიყვარულებით იმ ჩვენს...

– ეჰ! – ჩაიქნია ხელი და თავი ჩაჰკიდა ვვერსანმა კაცმა, რომელსაც საღღეგრძელოების თქმა არ ეხერხებოდა და ისე, უბრალოდ ასწევდა ხოლმე ჭიქას და სვამდა.

– ეგ, ხომ იცით, აფხაზეთში ბრძოდა! – გადაულაპარაკა სუფთადგაპარსულმა უფროსუფთადგაპარსულს.

– ვინ, ჩვენი თამადა?

– თამადა კი არა, ეს – ბოგის ბიჭი.

– აჩიკო? რას მელაპარაკები.

– კოჭლობს ცოგა, ვერ შეამჩნიეთ? დაიჭრა იქ.

თამადამ კი:

– და ჩვენო ძვირფასო ბაგონო მერაბ, ნამდვილად, ეს ის ბიჭია, ვინც თავისი თვალით ნახა ყველაფერი იქ!.. ვინც აღგა და, არავის რომ არ დაუძალებია წავიდა და...

– კარგი რა, ბაგონო გენო! – შეაწყვეტინა აჩიკომ. რაც შეძლო, ზრდილობიანი პირქუშობით.

– კარგით არ უნდა მაგას. შენ გმირი ხარ, ჩემო აჩიკო! შენ, რომელიც შენმა მშობლებმა ისე გაგზარდეს, ცივი ნიავი არ მოუკარებიათ, აღექი და წახვედი იქ, შენი მშობლიური მიწის...

– აუ, ბაგონო გენო...

– ბაგონო კი არა, ბიძია ჯერ ერთი. და მერე, გამოიყვანე აქეთ ის შენი ძმაკაცები, რას გვიმალავ...

– წავიდნენ უკვე...

– წავიდნენ? სად წავიდნენ! ფრანგეთიკი თუ იყო რომელიმე?..

– კი. სამი.

– მაგათ შემოვველე. აბა, შევსვათ ბაგონებო! ცოგა, უთავბოლოდ კი გამომივიდა, მაგრამ, ასაღელვებელი საღღეგრძელოა და... აბა, ბაგონო მერაბ... ბაგონო მერაბ! ალაევრდი თქვენთან ვარ, თქვენი ჭირიმე!

იმანაც თქვა. რიგიანად. მწყობრად და თვალსაჩინოება რომ დასჭირდა, მოიხედა და აჩიკო არსად იყო.

– აჩიკო!

– აჩიკო, მოდი დედა ერთი წუთით!

და ამ დროს შემოსასვლელი კარის ხმაც მოესმათ. მკვეთრი. რაღაცნაირი. მოჯახუნებისმაგვარი.

– წავიდა.

– წავიდა?

– უი, წავიდა!

– როგორ...

– ნწ, ნერვიულია, ეგყობა.

– ნუ გასაგვებია. რაც მაგან იქ ნახა...

– ხაჭაპური გადმომაწოდე ერთი, – უჩურჩულა მძივებიანს მეორემ, თმაგაფუებულმა.

– რა ცომია!

– პიცა გასინჯე?

– ყველაზე მეტად დროის მეშინია... – თითქოს თავისთვის ჩაილაპარაკა იმან, წვეროსანმა, საღღეგრძელოები რომ არ ეხერხებოდა. მაგრამ შავკაბიანმა ქალბაგონმა მაინც მოპკრა ყური და თანაგრძნობით ჩაეკითხა:

– დროის? რაგომ...

– მკურნალი რომაა ყველაფრის, – მიუგო ვვეროსანმა და უფრო, უფრო ჩაპკიდა თავი და ფიქრიანად გაეხვია თამბაქოს ბოლში.

– აბა, შესვით, ბაგონებო? ყველამ შესვა?

– რისი საღღეგრძელოა? – იკითხა ერთმა ხმადაბლა. ხმამაღლა გამოუვიდა. – ჩამთვლიმა მეთნია. ბავშვების იყო?

– არა ბაგონო, – თამამი წყენით მიუგო ბაგონმა იუზამ, – მუდმივი კავშირის იყო.

– რისი?

– მუდმივი კავშირის.

– მაგთი ჯიესემის?

– ჰა-ჰა-ჰა... – აკისკისდა მძივებიანი ქალბაგონი და ბევრიც აიყოლია.

და ისევ ბაგონმა იუზამ, „მუდმივი კავშირის“ იდეის ავტორმა ითავა:

– დროებით დაკარგული ტერიგორიების, ბაგონო! დროებით დაკარგულის!

და სწორედ ამ დროს, იქ, შორს, ჟინღღლიანი მწუხრის კვამლისფერ ნისლებში ყრუდ, თავისთვის ბორგავდა ზღვა...

თითქოს:

„აქა ვარ... აქა ვარ...“

სანაპიროზე თანაბარ ოხვრით ერწყმოდა ერთურთს წყალი და ხმელი...

თითქოს:

„ოოოოხ... ოოოოხ... ოოოოოხხ...“

და ზემოდან, წვიმის მბრწყინავი წვეთები, როგორც მარიამ ღვთისმშობლის ცრემლი, ნაბი ნაღველით ეპკურებოდა ორთავეს...

თითქოს:

„შენთან ვარ...

შენთან ვარ... შენთან ვარ...“

2002.

№ 124. პარასკევი, 27 მაისი, 2005 წელი.

◎ ნამყო

ვიქტორ პეტელინი

მიხეილ შოლოხოვის შეხვედრები იოსებ სტალინთან

მარტოობის სევდიან საათებში შოლოხოვი ბერლინიდან ცესარსკაიას სწერდა:

„...მინდა ხელი ჩაგკიდო, ალერსიანად ჩაგხედო თვალებში და გკითხო: „აბა, ემუშკა, როგორ მიედინება შენი ახალგაზრდული ცხოვრება? საკუთარ თავზე წერის სურვილი არა მაქვს... იცი, ვერ შევეგუე სხვის, შორეულ, უცხო მიწა-წყალს. აქ მოწყენილობაა და ყველაფერი ძნელი ასაგანია. არის ველის ასეთი ბალახი – ღონერა (ძიძო), ხარობს მაგარ, მშრალ ყამირ მიწებზე. ნებისმიერ გვალვას უმკლავდება, ყოველგვარ უამინდობას უძლებს. აბა, ამოგლიჯე იგი მიწიდან და გადარგე ბოსტანში, „კულტურულ პირობებში“, მყისვე დაიღუპება. ვიღუპები მე აქ, ემუშკა... მოდი, მოვრიგდეთ: ღონერამ ველზე, გიორგელამ კი ფანჯრის რაფაზე იყელყელაოს... აქ ყველაფერი ხვავრიელადაა, სულს მიხუთავს ეს ჭარბწარმოება, ხასიათს მიფუჭებს... მინ მინდა. სამუშაო მიხმობს. ემა, აქ ლამაზი ბოგონები არიან, უმრავლესობა ახალგაზრდობაა, – მშვენიერი ხალხი! ჯანსაღი, ძლიერი, მზოიანი! ამ დღეებში უსაქმოდ დავყიალობდით, უამრავი რამ ვნახეთ. იგალიური ვიზები ჯერჯერობით მზად არ არის. ალბათ, გერმანიის გავლით გავემგზავრებით – ჰამბურგი, ლაიფციგი, რურის ოლქი და, როგორც ჩანს, რამდენიმე დღეს სოფლად გავატარებთ. განსაკუთრებით მინდა გერმანული „ერთიპიროვნული მეურნეობები“ ვნახო.

ბერლინი ყელში ამომივიდა, ირგვლივ ყველაფერი გაჩახჩახებულია, ხმაურმა ყურთასმენა წაიღო, მანქანების მოძრაობისაგან თვალი მიჭრელდება. ლამის დაგვხოცოს ამ წინასაშობაო მზადებამ, მომღვავებულმა ნაძვის ხეებმა, საჩუქრებით სავსე ქაღალდის პარკებმა. აბრი დაკარგა იმან, რაც ჩვენთვის დიდი ხანია, საკმაოდ უცხოა.

... კარი იქნებოდა სასწრაფოდ, ერთი სიტყვით, მოგეწერა, რას აპირებ, როგორია შენი გეგმები. სად იქნები ამ თვეში, სად გნახავ? წერილის გამოგზავნას ნუ დააყოვნებ, რადგან ერთი კვირის შემდეგ რურში გავემგზავრებით.

ემა, წერილი – ეს არის მკვდარი ნიშნები ქაღალდზე. ისეთივე ნიშნები, საფლავის ქვებსა და ძეგლებზე რომ არის წარწერილი. არ მინდა ამ უზარმაზარი სიგრძის ქაღალდის მეშვეობით გესაუბრო. მსურს, გნახო და შენი ხმა გავიგონო. რა ისმის კინოსურათად დაკავშირებით? როგორი პერსპექტივებია? ნუ დაგეზარება, მომწერე.

მიხეილი.

წაგიკითხავს ერიხ რემარკის „დასავლეთის ფრონტი უცვლელია“? ვნახე ამ რომანის მიხედვით გადაღებული კინოსურათი. ამაზე ძლიერი რამ არ შექმნილა კინემატოგრაფიაში. ახალი გადაღებულია“.

შოლოხოვი ვერ დაიინტერესა საზღვარგარეთულმა ცხოვრებამ, ვერ მიიზიდა თავისი სიმაძღრითა და სიუხვით. ამიგომ საელჩოს აცნობა, მსურს რუსეთში დაბრუნება, ამასთან, რაც შეიძლება სწრაფად.

ყველაფერი ასე მოხდა: დაბრუნდა მოსკოვში, ცოგა ხნით შეყოვნდა, ემა ცესარსკაიასთან ერთად „მხარდამხარ“ მოიარა მოსკოვის ქუჩები და ხეივნები. „მოსფილმსაც“ ეწვიენენ, სადაც ასე წუხდნენ ფილმის „წყნარი დონის“ ბედის გამო და მალე „მთლიანი კოლექტივიზაციის რაიონში“ გაემგზავრა, ხუტორები და სტანიცები მოინახულა, ყოველივე ამან კვლავაც გაამხნევა, უთვალავი შთაბეჭდილებანი შესძინა... ისევ მიუჯდა თავის სამუშაო მაგიდას – „სისხლითა და ოფლით“ – ასე უწოდა მომავალ რომანს მთლიან კოლექტივიზაციაზე. მთელი ზამთარი და გაზაფხული თავაუღლელად მუშაობდა რომანზე, ჩანაფიქრი მკაცრ ჩარჩოებში ჰქონდა მოქცეული – ეჩვენებინა კოლმეურნეობის დაბადება ხუტორ გრემიაჩი ლოგში, მოქმედების დროც ასევე დღე-დღეზე იყო გაანგარიშებული: 1930 წლის იანვარ-სექტემბერი.

შოლოხოვი უკვე ვეშენსკაიაში შრომობდა, როდესაც გაიგო, რომ იგალიელებს მაინც გაუმზადებიათ ვიზები, არტემ ვესიოლის 1931 წლის იანვარში გორკი მოუნახულებია. მაგრამ შოლოხოვი სულაც არ ნანობდა თავის გადაწყვეტილების გამო: გორკის მოსკოვში მოინახულებს, რომანი კი უნდა დაწეროს, სანამ არ გაცივებულა ყოველივე, ნანახის შედეგად მიღებული და დონელ კაზაკებთან ერთად განცდილის ცინცხალი შთაბეჭდილებანი.

26 ოქტომბრის შემდეგ მ. შოლოხოვმა რამდენჯერმე დარეკა კრემლში, მოკრძალებით ითხოვდა, რომ სტალინს მიეღო იგი, თუნდაც რამდენიმე წუთით.

29 ოქტომბერს გაიხსნა საბჭოთა მწერლების კავშირის საორგანიზაციო კომიტეტის პირველი პლენუმი, რომელშიც ასევე შოლოხოვი მონაწილეობდა. როგორც იქნა, კრემლმა შეხვედრის დრო დანიშნა.

პლენუმი მუშაობას განაგრძობდა, შოლოხოვი კი კრემლში გაემართა. 17 საათსა და 40 წუთზე იგი სტალინის კაბინეტში შევიდა.

სტალინს კვლავაც თავისი ჩვეულებრივი ნახევრად სამხედრო კოსტიუმი ეცვა, ისევე, როგორც სამი დღის წინათ. დაინახა თუ არა შოლოხოვი, სკამი განზე გასწია, მაგიდას შემოუარა და გულითადად, მეგობრულად მიესალმა შოლოხოვს.

– დაჯექით, ამხანაგო შოლოხოვ, – და სტალინმა პაკარა მაგიდასთან მდგარ ერთ-ერთ სავარძელზე მიუთითა. თვითონ კი პირისპირ დაჯდა – თქვენ მოისმინეთ ჩემი გამოსვლა ამ სამი დღის წინათ. ფაღეევმა თქვენი ჯანმრთელობის საღეგრძელო შემომთავაზა, მეც მხარი დავუჭირე საშას...

(გაგრძელება იქნება).

ინგლისელი მწერლები ჩ. სნოუ და ჰ. ჯონსონი სტუმრად შოლოხოვთან.

გაგრძელება. დასაწყისი იხ.„სარ“ № 96, 102, 118, 120, 122.

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

მემარცხენე-ცენტრისტებს ბაქო-ჯეიჰანის მილსადენისა არა სწამთ

რ. ორუჯევი, „ეხო“ (ბაქო), 26 მაისი.

აზერბაიჯანის ყველა პოლიტიკური ძალა დადებითად რიდი ეკიდება საექსპორტო ნავთობსადენის მუშაობის დაწყებას. ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის ამოქმედების თარიღი დაემთხვა იმ დღეს, როცა იმართებოდა მემარცხენე ცენტრისტული ბლოკის „გაერთიანებული პროამზერბაიჯანული ძალების“ სამი პარტიის ლიდერების სხდომა. აი, რა განუცხადა „ექოს“ კორესპონდენტს ამის თაობაზე აზერბაიჯანის ისლამური პარტიის თავმჯდომარემ გაჯიადა ნურმ:

„ქვეყანაში შექმნილი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ვითარების განხილვისას, ჩვენი დღის წესრიგის პირველ საკითხად იდგა ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის გახსნა. მიგვაჩნია, რომ უწინარეს ყოვლისა, უნდა ვიფიქროთ არა იმ ეკონომიკურ სარგებელზე, რომელსაც ეს ნავთობსადენი მოგვიტანს, არამედ მის სტრატეგიულ და პოლიტიკურ სარჩულზე. მომავალი გვიჩვენებს, თუ აზერბაიჯანისთვის ეკონომიკური თვალსაზრისით რამდენად სასარგებლო იქნება ეს მილსადენი. საქმე ის არის, რომ ჩვენი ბლოკი იმთავითვე აკეთებდა განცხადებებს იმის შესახებ, რომ ნავთობის ტრანსნიტის ეს მარშრუტი არცთუ ისე ხელსაყრელია ჩვენი სახელმწიფოსთვის. ახლა ამას ბევრი აღარ აქცევს ყურადღებას, რადგან ყველა აღტაცებულია მილსადენის გახსნით, და ცოტა ვინმემ თუ გაიაზრა ეუთოს ყოფილი თანათავმჯდომარის ვლადიმერ კაზიმიროვის მიერ გაკეთებული განცხადება იმის თაობაზე, რომ ამ მილსადენის საექსპლოატაციოდ გადაცემით, აზერბაიჯანი სამუდამოდ კარგავს ყარაბაღის პრობლემის ძალის გამოყენებით გადაჭრის შესაძლებლობას. ეს, რა თქმა უნდა, ჩვენთვის მიუღებელია. ხოლო რადგან საქმე ასე აეწყო, მაშინ იმ ქვეყნებმა, რომლებიც არ არიან დაინტერესებული შეაიარაღებული მოქმედების განახლებით და სომხეთს აღიარებენ აგრესორ-სახელმწიფოდ, უნდა მიიღონ ზომები იმისთვის, რომ მან გამოიყენოს ჯარები აზერბაიჯანის ოკუპირებული ტერიტორიებიდან. ჩვენი აზრით, ეს მილსადენი, უწინარეს ყოვლისა, მიზნად ისახავს დასავლეთისა და შერეთებული შტატების სტრატეგიული პოლიტიკური ინტერესების მომსახურებას, და მას ჩვენი ქვეყანა ვერ გამოიყენებს ჩვენთვის სასიკეთოდ“.

როგორც გ. ნურიმ თქვა, „გაერთიანებულ პროაზერბაიჯანულ ძალებში“ დიდი ეჭვით ეკიდებიან პროგნოზს იმის შესახებ, თითქოს, აზერბაიჯანის ჯერ კიდევ დაუშვავებელი საბადოები შეიცავდნენ ნახშირწყალბადიან რესურსებს. ეს მომავლის საქმეა, მაგრამ ვფიქრობთ, რომ აზერბაიჯანული ნავთობის ტრანზიტი ასეთი შორეული მარშრუტით დიდ ეკონომიკურ მოგებას ჩვენს ქვეყანას ვერ მოუტანს. ასეთი დასკვნა გამოვიგანეთ უცხოთის მთელი რიგი ნავთობმომპოვებელი კომპანიების მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების საფუძველზე, რომლებმაც, ჯერ კიდევ ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის საექსპლოატაციოდ გადაცემამდე, ამჯობინეს გამოსულიყვნენ კონკრაქტის მონაწილეთა რიცხვიდან. კასპიის შელფზე მათ მიერ განხორციელებულმა სადაზვერვო სამუშაოებმა ცხადყვეს, რომ აზერბაიჯანს სულაც არ გააჩნია ნავთობის ისეთი მარაგი, რომელზეც ასე ხშირად ლაპარაკობენ ხოლმე“.

მემარცხენე-ცენტრისტებს მიაჩნიათ, რომ „ეკონომიკური თვალსაზრისით მსოფლიო ბაზრებზე აზერბაიჯანული ნავთობის გაგანა ირანის ტერიტორიიდან გაცილებით უფრო ხელსაყრელი იქნებოდა ქვეყნისთვის. მაგრამ, ძალზე სამწუხაროა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების „წყალობით“ ამ მარშრუტით მილსადენის გაყვანა აზერბაიჯანისთვის შეუძლებელი აღმოჩნდა“.

◎ სხვათა პრესიდან

რუსეთი დამარცხდა ნავთობის ომში

ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის საზეიმო გაშვების ცერემონიას სრული იგნორირება გაუკეთეს რუსეთის ოფიციალურმა პირებმა. რუსეთის მხრიდან ამ ცერემონიას უნდა დასწრებოდა ქვეყნის პრეზიდენტის სპეციალური წარმომადგენელი საერთაშორისო ენერგეტიკული თანამშრომლობის საკითხებში იგორ იუსუფოვი, მაგრამ როგორც მასთან დაახლოებული წყაროები აღნიშნავენ, იგი ავად გახდა. ამავე დროს, ექსპერტები მიაჩნიათ, რომ კრემლი მტკივნეულად აღიქვამს მილსადენის მშენებლობის დასრულებას. რუსეთის სამხრეთ საზღვრებზე ახალი საექსპორტო სიმძლავრეების გამოჩენა ნიშნავს მოსკოვის გავლენის შესუსტებას კავკასიაში და ეს დამატებით კოზირებს აძლევს შეერთებული შტატების საგარეო-პოლიტიკურ უწყებას, რომელიც ცდილობს რუსეთს ჩამოაშოროს საქართველო და აზერბაიჯანი. სპეციალისტები თავს იმით ინუგეშებენ, რომ ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენი, ალბათ, უმნიშვნელო კონკურენციას გაუწევს ეკონომიკური თვალსაზრისით „ტრანსნეფტის“ მილსადენ მონოპოლიას.

ეს განაცხადა 25 მაისს „ჰესბოლას“ გენერალურმა მდივანმა შეიპ ჰასან ნასრალამ, რომელიც გამოვიდა სამხრეთი ლიბანიდან ისრაელის ჯარების გამოყვანის მეხუთე წლისთავისადმი მიძღვნილ მიგინგზე.

„ჰესბოლას“ გენერალური მდივნის თქმით, „ისლამური წინააღმდეგობის წევრებმა ალეპპოში 16,6 ათას დოლარად გაიყიდა 50 გრამი მსოფლიოში ყველაზე ცნობილი მწვანე ჩაი. ათი კოვზი ჩაი „ლუნძინი“ შეისყიდეს აღმოსავლეთ ჩინეთის ქალაქ ძინანის აუქციონზე. ჩაის სახელწოდება ითარგმნება, როგორც „დრაკონის ჭა“ და მის სახელს შევხვდებით ჯერ კიდევ VII საუკუნის წერილობით წყაროებში.

* * *

ევერესტის მწვერვალი პირველად დაიპყრო ვერგმფრენმა. კომპანია „ეროკოპტერის“ ვერგმფრენის შტურ-

ვალთან იჯდა ფრანგი მფრინავი დიდიე დელალი. იგი დაეშვა 8850 მეტრ სიმაღლეზე. ეს მოხდა 14 მაისს, დილის 7 საათსა და 8 წუთზე.

* * *

ამერიკის ერთ-ერთი რადიოარხის წამყვანი ქალი გაათავისუფლეს სამუშაოდან იმის გამო, რომ კოლეგის სუნამოს მძაფრი სუნი ძალზე ცუდად მოქმედებდა მასზე, რადგან ალერგია ჰქონდა. როგორც ქალაქ დეტროიტის სასამართლომ დაადგინა, ამ ქალბატონის სამსახურიდან გათავისუფლება მოხდა უკანონოდ, და ამიტომაც, ორგანიზაციამ, რომელშიც იგი მუშაობდა, ახლა, კომპენსაციის სახით მას ათი მილიონი დოლარი უნდა გადაუხადოს.

* * *

უზბეკეთის პრეზიდენტს ისლამ ქარიმოვს ვერ გაუგია, თუ ჟურნალისტებმა რაგომ აგეხეს სკანდალი მანამ, სანამ მიიღებდნენ ანდიჟანში მომხდარი მოვლენების გამოძიების შედეგებს. ამავე დროს, ქარიმოვმა აღნიშნა, რომ მას საჭიროდ არ მიაჩნია ანდიჟანის მოვლენებთან დაკავშირებით საერთაშორისო გამოძიების გამართვა.

* * *

სულ ცოგა, 30-გონიანი ზოლიანი ვეშაპი ზღვის უკუქცევის შედეგად გარიყა მეჩიჩზე საფრანგეთის ბუმ-დიუ რონის დეპარტამენტის პორ-სენ-ლუის დასახლებულ პუნქტთან, რომელიც ლაჟვარდოვან სანაპიროზე მდებარეობს. მაშველებმა შეძლეს, ცხოველი ღრმა წყლებში გადაეყვანათ.

* * *

ინდონეზიაში ამერიკის მეერთებული შტატების საელჩო და საკონსულოები დაიხურა „ტერორისტული საფრთხის“გამო. როგორც ინდონეზიის ხელისუფლების წარმომადგენლებისთვის გახდა ცნობილი, ტერორისტები თავდასხმებს ამზადებენ იმ ადგილებზე, სადაც ხშირად იყრიან თავს უცხოელები, კერძოდ, საელჩოებზე, საერთაშორისო სკოლებზე, საოფისე შენობებსა და სავაჭრო ცენტრებზე.

„ალ-ყაიდამ“ ზარქავის მოადგილე დაუნიშნა

ერაყში „ალ-ყაიდას“ ოპერაციებს უხელმძღვანელებს ადამიანი, რომელიც დროებით შეცვლის დაჭრილ აბუ მუსაბ ზარქავის, საზგასმულია განცხადებაში, რომელიც გამოაქვეყნეს ერთ-ერთ ისლამისტურ საიტზე.

ჯერჯერობით არ არსებობს იმისი მტკიცებულება, რომ ეს განცხადება ნამდვილად გაავრცელა ტერორისტულმა ქსელმა.

სამშაბათს კი ისლამისტური საიტი იტყობინებოდა, რომ ზარქავი, რომელსაც ბრალად ედება ერაყის ტერიტორიაზე ყველაზე სისხლისმღვრელი თავდასხმების ორგანიზება და განხორციელება, დაჭრილია.

წარმოშობით იორდანიელი აბუ მუსაბ ზარქავი ცნობილია არა მარტო ერაყში მშვიდობიანი მოსახლეობისა და შეიარაღებული ძალების წინააღმდეგ გაჩაღებული ომით, არამედ იმითაც, რომ მან მძევლად აიყვანა არაერთი ადამიანი, რომელთა თავის მოკვეთის შემმზარავი სცენები მოგვიანებით გადასცა მსოფლიოს მრავალმა ტელეარხმა.

„ჰესბოლას“ შეუძლია, რომ რაკეტები დაუშინოს ისრაელს

შიიტთა ტერორისტულ ორგანიზაციას „ჰესბოლას“ აქვს 12 ათასზე მეტი რაკეტა, რომელებსაც შეუძლიათ ნებისმიერი სამიზნის დაბიანება ისრაელის ჩრდილოეთ ნაწილში.

ეს განაცხადა 25 მაისს „ჰესბოლას“ გენერალურმა მდივანმა შეიპ ჰასან ნასრალამ, რომელიც გამოვიდა სამხრეთი ლიბანიდან ისრაელის ჯარების გამოყვანის მეხუთე წლისთავისადმი მიძღვნილ მიგინგზე.

„ჰესბოლას“ გენერალური მდივნის თქმით, „ისლამური წინააღმდეგობის წევრებმა ალეპპოს ციხესიმაგრეებში ალეპპოს ეროვნული ფრონტის მოწოდებით, რომელიც 50-მე პროფკავშირულ ორგანიზაციას აერთიანებს. ისინი მოითხოვენ კანონპროექტის თაობაზე რეფერენდუმის გამართვას, და იმუქრებიან საერთო-ეროვნული გაფიცვით, თუ კანონპროექტს მოიწონებს ქვეყნის პარლამენტი.

ამერიკული კოსმოსური ზონდი პირველად მზის სისტემის „კიდეს“ მიუახლოვდა

ამერიკულმა ვოიაჯერ-1 კოსმოსურმა ზონდმა კოსმოსური ფრენების ისტორიაში პირველმა მიაღწია მზის სისტემის გარე საზღვრებს. ამჟამად იგი იმყოფება დედამიწიდან დაახლოებით 14,2 მილიარდ კილომეტრ მანძილზე – ადამიანის ხელით შექმნილი არც ერთი საფრენი აპარატი ჯერჯერობით ასე შორს არ წასულა.

კოსმოსური აპარატი მალე შეავა ღრმა კოსმოსის ზონაში, სადაც ჩვენი მნათობი უკვე ვეღარ ახდენს ზემოქმედებას. ამ ზონაში მზიდან გამოსხივებული დამუხტული ნაწილაკების ნაკადი შედის ურთიერთმოქმედებაში ირგვლივ მყოფ ვარსკვლავთშორის სივრცესთან.

კალიფორნიის ტექნოლოგიური ინსტიტუტის მეცნიერები იტყობინებოდნენ, რომ ზონდმა მიაღწია თავისი მოგზაურობის ფინალურ ნაწილს და ამჟამად მზის სისტემის საზღვარზე მდებარეობს.

მანამდე კი ზონდი მოხვდა უძლიერეს კოსმოსურ გრიგალში, რამაც მეცნიერებს მისცა „მზის ქარის“ ძალის გაზომვის შესაძლებლობა, რომლის სიჩქარეც საათში დაახლოებით 2,4 მილიონ კილომეტრს აღწევდა. აპარატი აღმოჩნდა ტურბულენტურობის მოქმედების ზონაში, რომელიც წარმოიქმნება მაშინ, როცა ერთმანეთს ეჯახებიან მზის და ვარსკვლავთშორისი ქარები.

როგორც ჩანს, ვოიაჯერ-1 ზონდმა მიაღწია ეგრეთ წოდებულ „დამუხრუჭების დამკვრელ ტალღას“ – საზღვარს ჰელიოსფეროსა და ღრმა კოსმოსს შორის, სადაც უკვე იწყება ვარსკვლავთშორისი სივრცე. მეცნიერთა შეფასებით, საზღვრის უკიდურესი წერტილი განლაგებულია მზიდან დაახლოებით 8,7 მილიარდი მილის მანძილზე, რაც ორჯერ უფრო მეტია, ვიდრე დედამიწიდან მზის სისტემის ყველაზე შორეულ პლანეტამდე – პლუტონამდე.

კოსმოსური აპარატი ამერიკის შეერთებული შტატების ტერიტორიიდან გაუშვა 26 წლის წინათ ამერიკის კოსმოსურმა სააგენტომ ნასამ. ზონდის მისია სულ ოთხი წლისთვის იყო გათვალისწინებული. ხომალდი აღჭურვილია სამი ბირთვული გენერატორით, რომლებიც უკვე 27 წელია შეუფერხებლად მოქმედებენ.

მოკლედ

**ალ-ფალუჯა, ერაყი. ამერიკელ სამხედროებს ერაყში ბრძოლა ეგონა, ეგონა, ეგონა, ... ბოლოს ალ-ფალუჯაში ბრძოლა ეგონა. ... ეგონა, ... ეგონა, ... ეგონა,

№ 124. პარასკევი, 27 მაისი, 2005 წელი.

◎ ცეოლითები

გაუმჯობესებული პროპაგანდა

შეწყდეს გენოციდი

ადამიანების პრაქტიკულ საქმიანობაში ცეოლითების (კრისტალური ალუმინსილიკატების) გამოყენებას რამდენიმე ათეული წლის ისტორია აქვს. მათ ფართოდ იყენებენ ძვირადღირებული ნივთიერებების რეკუპერაციისთვის, სხვადასხვა მასალების გასაუწყლოებლად, კატალიზატორებად და მათ სარჩულებად, ნივთიერებათა ნარევების შემადგენელ კომპონენტებად დაყოფისათვის... სინთეზური ცეოლითების ეფექტურ შემცვლელებს წარმოადგენს ბუნებრივი ცეოლითები, რომლებიც გაცილებით იაფია.

ქართველი გეოლოგების (ა. თვალჭრელიძე, გ. ძოწენიძე, ნ. სხირტლაძე, გ. გვახარია) მიერ საქართველოს ტერიტორიაზე გამოვლენილია ცეოლითების რამდენიმე მნიშვნელოვანი საბადო. მათ შორის განსაკუთრებულ ყურადღებას იმსახურებს აკადემიკოს ნიკოლოზ სხირტლაძის მიერ მდ. ხეკორძულას (მცხეთის რაიონი, სოფ. ძეგვი) შემოგარენში აღმოჩენილი კლინოპთილოლითის გიპის ცეოლითის საბადო. მისი ცეოლითშემცველი ტუფი უნიკალურია (80-93 პროცენტი). ამჟამად ხეკორძულას საბადოს ცეოლითი მსოფლიოში ფართოდაა ცნობილი; იგი ეფექტურად გამოიყენეს ჩერნობილის ავარიის ლიკვიდაციის დროს.

ხეკორძულას საბადოს ცეოლითის ფიზიკურ-ქიმიური თვისებების შესწავლას მნიშვნელოვანი ამაგი დასდეს ქართველმა ქიმიკოსებმა. მათი თაოსნობით საქართველოში მოეწყო რამდენიმე საკავშირო და საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, გამოიცა შრომათა კრებულები, მონოგრაფია და სხვა. საბჭოთა კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმმა ღირსეულად შეაფასა ქართველი ქიმიკოსების და გეოლოგების ეს მოღვაწეობა და საბჭოთა კავშირში ცეოლითების კვლევის სექციის თავმჯდომარედ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ფიზიკური და ორგანული ქიმიის ინსტიტუტის იმჟამინდელი დირექტორი, აკადემიკოსი გიორგი ციციშვილი დანიშნა. მერე ამ ინსტიტუტს დირექტორად მოვლინა პროფესორი თეიმურაზ ანდრონიკაშვილი. მან ცეოლითების კვლევის პროგრამაში ძირითად მიმართულებად მიიჩნია ცეოლითების კვების მრეწველობაში და სოფლის მეურნეობაში გამოყენება. მისი ინიციატივით და ხელმძღვანელობით ამ საკითხებზე ეწყობა მაკრო და მიკრო სიმპოზიუმები, იბეჭდება შრომები და შრომათა კრებულები, იცავენ დისერტაციებს... საგანგაშოა ის, რომ თ. ანდრონიკაშვილი რეკომენდაციებს უწევს ხელაღებით ყველა გიპის ცეოლითის გამოყენებას, არადა, ზოგიერთი გიპის ცეოლითის მკვეთრად გამოხატული, ძლიერი კანცეროგენული აქტივობის შესახებ ჯერ კიდევ გასული საუკუნის 60-იან წლებში გამოქვეყნდა უცხოელი მეცნიერების შრომები. მეცნიერთა რამდენიმე ჯგუფმა მაღალი დონის სამედიცინო-ბიოლოგიური კვლევების საფუძველზე დაამტკიცა, რომ მორდენიგის, ერიონიგის, სკოლეციგის გიპის ცეოლითების პრაქტიკაში გამოყენება ონკოლოგიური დაავადებების უღიღესი რისკ-ფაქტორია. მაგალითად წიგნში „Физико-химические и медико-биологические свойства природных цеолитов“ сб. научных трудов изд-во СО АНСССР, Новосибирск, 1990 г. с. 114-136“ მოთავსებულია საბჭოთა კავშირის ონკოლოგიური ცენტრის კანცეროგენეზის საკავშირო-სამეცნიერო ინსტიტუტის თანამშრომლის, ავთვისებიანი სიმსივნეების (კიბის) შემსწავლელი საერთაშორისო სააგენტოს (WARC) ექსპერტის პროფ. ლ.ნ. პილეევის და მისი თანაავტორის ლ.ვ. კრეთოშეევას სტატია: „Канцерогенная активность некоторых отечественных природных цеолитов и ее возможные причины“. მათ ბიოლოგიური და სამედიცინო თვალსაზრისით ექსპერიმენტულად შესწავლილი აქვთ საქართველოს ცეოლითები (თეგზამიგი, ახალციხის ფილიპსიგი). ავტორებმა კიდევ ერთხელ უწევნეს მორდენიგის, სკოლეციგის და ერიონიგის-გიპის ცეოლითების მაღალი კანცეროგენული აქტივობა. მათი გავლენით ცოცხალ ორგანიზმში ონკოლოგიური დაავადებების ინდუცირების მექანიზმის ხასიათი, დაადგინეს, რომ ახალციხის ფილიპსიგი და თეგზამიგი, მართალია, ზემოთ აღნიშნულ ცეოლითებთან შედარებით დაბალი კანცეროგენული აქტივობით ხასიათდება, მაგრამ ეს აქტივობაც მეგად საფრთხილოა. თეგზამიგის კანცეროგენულ აქტივობას ისინი მიაწერენ საბადოს ნიმუშებში მორდენიგის გიპის ცეოლითის ≈ 3 პროცენტ მინარევს, ფილიპსიგის კანცეროგენული აქტივობის განმაპირობებელ მიზეზებს კი საერთოდ ვერ ასახელებენ. სტატიის ავტორები ხაზგასმით აღნიშნავენ, რომ ერიონიგის, მორდენიგის, სკოლეციგის, ასევე ასბესტის გამოყენება მათი მაღალი კანცეროგენული აქტივობის გამო სრულიად დაუშვებელია. ამ ცეოლითების სოფლის მეურნეობის პრაქტიკაში გამოყენების საკითხი მხოლოდ სამედიცინო-ბიოლოგიური ხასიათის მდიდარი ინფორმაციის დაგროვების, აღამიანზე შორეული შემოქმედების ეფექტის დადგენის შემდეგ შეიძლება წამოიჭრას. თ. ანდრონიკაშვილი ყოველივე აღნიშნულს არად მიიჩნევს და თავისი წიგნის („Природные цеолиты в сельском хозяйстве“, „Мецниереба“, Тбилиси, 1997 г. с.80‘ ერთ-ერთი თავის დასკვნაში წერს: „Уникальные физические и химические свойства природных цеолитов клиноптиолита и морденита (!!) и филипсита (!) _ раскрывают потенциальную перспективу их широкого применения в животноводстве!!“ (ბახილის ნიშნები ჩვენია. ავტ.)

სამწუხაროდ, თ. ანდრონიკაშვილი მხოლოდ რეკომენდაციებით არ კმაყოფილდება. თავისი გამორჩეულად მაღალი სოციალური აქტივობის მეშვეობით კვების პროდუქტების წარმოებაში (მებოსტნეობაში, მემცენარეობაში, თევზის მოშენებაში, მეფრინველეობაში) ფართოდ ნერგავს კანცეროგენულ ნივთიერებებს. მარტო 1981 წელს სოფელ გამარჯვების ბროილერების გაერთიანებაში ერთ მილიონ წიწილას, ხოლო მეფრინველეობის ამერკაკასიის ზონალურ სადგურში 250 000 წიწილას კვებავდა თეგზამიგით (იხილეთ მისი სტატია მისივე რედაქციით გამოსული წიგნში „Применение природных цеолитов в животноводстве“ „Мецниереба“, Тбилиси, 1984 г. с.187.) ბევრი მსგავსი მაგალითების მოყვანა შეიძლება; წიგნში „ბუნებრივი ცეოლითები მემცენარეობაში“, რომელიც 2002 წლის მიკროსიმპოზიუმზე წაკითხული მოხსენებებია დაბეჭდილი, თ. ანდრონიკაშვილის ათი სტატიაა წარმოდგენილი. ამ სტატიებში მცენარეების (ნიორი, სუფრის ჭარხალი, კამა და სხვა) ცეოლითით კვების შედეგების რა შემთხვევებს არ წაწყდებით! ასე განსიჯეთ, ცეოლითის გავლენით მცენარის (კიტრის, პაპისონის) ტრადიციული სექსუალური ორიენტაციის ტრანსფორმირების „სასიკეთო“ შედეგებიც კი განხილილა: თ. ანდრონიკაშვილი წერს, რომ ცეოლითით ნაადგის გამდიდრება იწვევს კიტრის და პაპისონის სქესის შეცვლას – მამრობითი სქესის მდედრობითში გადასვლას და შედეგად მოსავლიანობის გაზრდას. საკითხავი, რა მოელის ადამიანის გენეტიკურ კოდს, მის ახლო და შორეულ მემკვიდრეებს, თ. ანდრონიკაშვილის ასეთი მუტანტური კიტრის საკვებ პროდუქტებად გამოყენების შემდეგ?

თ. ანდრონიკაშვილმა, როგორც ინსტიტუტის დირექტორმა, ახალგაზრდა თანამშრომლების დიდი ჯგუფი ჩართო ამ ხასიათის „კვლევებში“. ისინი უხვად იძლევიან რეკომენდაციებს სოფლის მეურნეობაში ბიოლოგიური და სამედიცინო თვალსაზრისით ნაკლებად შესწავლილი (უფრო ზუსტად, სრულიად შეუსწავლელი) სხვადასხვა გიპის ცეოლითების გამოყენების „ეფექტურობის“ შესახებ. ვფიქრობ, საქართველოს განათლების და მეცნიერების სამინისტრომ სასწრაფოდ უნდა გაანხილოს ასეთი „მეცნიერული“ თემების დაფინანსების მიზანშეწონლობის საკითხი. დროულად უნდა შეწყდეს ქართულ მიწაზე ტონობით კანცეროგენული ნივთიერებების შეტანის ეფექტურობის პროპაგანდა!

ჟოთა სიდამონიძე,
პროფესორი.

◎ მსოფლიო აღიარება

ბრილიანტი, ოქრო – პლატინის ჯერია...

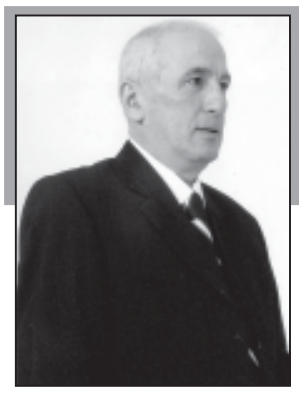

მსოფლიო მასშტაბით ხვდა მორიგი აღიარება საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიას: ბიზნეს-საინიციატივო მმართულებების (B.I.D. – „ბი-აი-დი“) საერთაშორისო შერჩევის კომიტეტმა აკადემიის სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანებას „ანალიზსელსაწყოს“ 2005 წლის ოქროს მედალი მიაკუთვნა. ეს შევიტყვეთ B.I.D.-ის მადრიდის ოფისიდან გაერთიანების გენერალური დირექტორის თამაზ ძაგანიას სახელზე მოსული, წლევანდელი 30 მარტით დათარიღებული წერილიდან. ასეთი აღიარების საფუძველი გახდა „ანალიზსელსაწყოს“ ბოლო ხანების ნამუშევრები თუ დამუშავებები, რომელთა შესახებ მადრიდის კომიტეტს წარმოდგენა შექმნა სხვადასხვა წყაროს მეშვეობით.

„ბი-აი-დის“ საერთაშორისო შერჩევის კომიტეტი პრიზებს 25 ივნისს გასცემს ბრილიანტის, ოქროსა და პლატინის კატეგორიებში, ნიუ-იორკის ერთ-ერთ ყველაზე თანამედროვე ოტელში. საზეიმო ცერემონიას დესწრებიან მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის მეწარმეები და საქმიანი წრეების წარმომადგენლები, ხარისხის დარგის, საწარმოთა იმიჯის სპეციალისტები, ეკონომისტები, ხელოვნების მოღვაწეები, აკადემიკოსები, დიპლომატიური კორპუსის თანამშრომლები („ბი-აი-დი“ თავისი კორპორაციული პროგრამებით 166 ქვეყნის საწარმოებს ეხმაურება და ეხმარება).

ზემოთ თბილისური გაერთიანების ბოლო ხანების ნამუშევრები ვახსენეთ; თუ როგორ დონეზე ასრულებს „ანალიზსელსაწყო“ საერთაშორისო დაკვეთებს, შემდეგი მაგალითითაც ჩანს: აკადემიის პრეზიდენტის სახელზე წერილი მოვიდა რუსეთის გემთმშენებლობის საადგენოს საწარმოდან „შორეული აღმოსავლეთის ქარხანა „ზვეზდა“, სადაც ვკითხულობთ: „საწარმოს ხელმძღვანელობა გულითად მადლობას უხდის „ანალიზსელსაწყოს“ – რთული ანალიზური ტექნიკის მიწოდების მნიშვნელოვან ვალდებულებათა შესრულებისათვის. სახელმკრულებო პუნქტების ხარისხიანმა და დადგენილ ვადებში რეალიზებამ შეგვაძლებინა ექსპლუატაციაში სახელმწიფო მნიშვნელობის ობიექტის დროულად შეყვანა.

გთხოვთ, პირადად გადასცეთ ჩვენი მადლობა გაერთიანების გენერალურ დირექტორს, ბატონ თამაზ ძაგანიას და მთელ კოლექტივს ჩინებული მუშაობისათვის.

იმედია, ჩვენი მრავალწლიანი თანამშრომლობა კვლავაც ნაყოფიერად გაგრძელდება“.

ასეთი წერილი ერთი და ორი როდია გაერთიანების ფოსტაში.

კაცმა რომ თქვას, ნიუ-იორკში მომლოდინე ის ოქროს მედალიც ხომ სწორედ „მთელი კოლექტივის ჩინებული მუშაობის“ დამსახურებული საზღაურია. რასაკვირველია, „ბი-აი-დის“ მხრიდან თბილისური „ხელსაწყოთანალიზის“ ასეთი გამორჩევა ჩინებული საბაბი იყო მის ხელმძღვანელთან სასაუბროდ, მით უფრო, რომ „პრესაში გასასვლელად“ მან ჩვენი გაზეთი აირჩია.

ამრიგად, ჩემი რესპონდენტია **გაერთიანების გენერალური დირექტორი თამაზ ძაგანია.**

– ბატონო თამაზ, მოგილოცავთ წლევანდელ ოქროს მედალს. რამდენადაც ვიცი, ეს პირველი ჯილდო არ არის...

– მართალი გითხრათ, ოქროს მედლებს მიჩვეული ვართ. ჯერ კიდევ რუსთავის „ავტომაგმრეწვში“ მუშაობისას, ჩვენს მიერ დამუშავებულმა ავტომატიზებულმა სისტემამ (თანაავტორები იყვნენ აკადემიის წევრი ზაურ ყრუაშვილი, პროფესორები კიმ კახელაძე, რევაზ ახობაძე და სხვანი) სამი დიდი ოქროს მედალი დაიმსახურა საერთაშორისო გამოფენა-ბაზრობებზე ბულგარეთში, გერმანიასა და იუგოსლავიაში. ეს მედლები ქვემო ქართლის სამხარეო მუზეუმში ინახება.

1997-ში „ანალიზსელსაწყოს“ ბრილიანტის მედალი ხვდა ნამუშევართა ციკლისათვის. საზეიმო ცერემონია მაშინ მექსიკაში, მეხიკოში გაიმართა. 2003-ში ოქროს მედალი ვეიბოძეს – ფორუმი შვეიცარიაში შეიკრიბა, ჟენევაში. წლეულს არჩევანი ნიუ-იორკზე შეჩერდა. უნდა შევნიშნო, რომ თუმცა „ბი-აი-დის“ შტაბი მადრიდშია, დაჯილდოების ადგილები ყოველწლიურად იცვლება სათანადო „გეოგრაფიის“ გასაფართოებლად.

– თქვენი ნებართვით, ცოტა მგკიცნეულ საკითხს შევეხები: როგორ ასურებს „ანალიზსელსაწყო“ ასე მასშტაბურ, ასე ეფექტიან და ჯილდოებით აღბეჭდილ საქმიანობას ქვეყანაში, რომლის ეკონომიკა, რბილად რომ ვთქვათ, სახარბიელო ვერ არისშან რას ნიშნავს მედლები თქვენთვის – სახელთან ერთად, „სახრავსაც“?

– დაჯილდოება მწვანე შუქს ვვინოებს მსოფლიო ბაზრებზე ხელსაწყოების გაგანისაკენ, გაყიდვისაკენ, კონტრაქტების გაფორმებისაკენ, სარფიანი მოლაპარაკება-გარიგებებისაკენ... შორეული აღმოსავლეთის ქარხანა „ზვეზდა“, სადაც ჩყალქვეშა ნაევს აგებენ, ისეთი ხელსაწყო დავუმზადეთ, რომ ათასობით დოლარი გადმოვგიიცხეს.

საქმე მარტო ხელსაწყოება როდია, ჩვენი სიძლიერეა იდეა, პროექტი, დამუშავებები, ტექნოლოგიები. ყველა ხელსაწყოში მთავარი მომენტი გადამწოდის შექმნა გახლავთ – გადამწოდები გამოგონებების, პატენტების დონეზე გამოგვდის. აქ სიახლეც არის, მახვილგონიერებაც, ეკონომიკური ეფექტიანობა, კონკურენტუნარიანობა, ეკოლოგიური უსაფრთხოება.

ბაზის ქონაში, ტექნიკურ აღჭურვილობაში, ერგონომიადი კონკურენციას ვერ გაგვწევეთ იაპონიას, გერმანიას, შეერთებულ შტატებს, სხვა განვითარებულ ქვეყნებს. ჩვენ ვიღებთ დამუშავების აქტუალობით, ინტელექტუალობით, კონკრეტული მიზნის მისაღწევად ოპტიმალური გადაწყვეტილების მიგნებით. „ბი-აი-დიდან“ ამას ყველაფერს ხედავენ, გრძნობენ, ანგარიშს უწევენ, ამ კრიტერიუმებით გვაფასებენ.

– ძნელი მისახვედრი არ უნდა იყოს, რომ დამკვეთი უკვეთავს და აფინანსებს, შემსრულებელი აკეთებს და საზღაურს იღებს, მაგრამ სახელმწიფო? სახელმწიფოს ვალდებულება?

– სახელმწიფო? დენს გამოგირთავს, წყალს გადაკეტავს, რაც ჩვეულებრივი ამბავია... ახლა საბანკოსაგადასახადო მექანიზმები, ახლა საკუთარი ბაზრის დაუცველობა? გავაკეთეთ, სიგყვაზე, მაგიდის ნათურები, შევაფასეთ 23 ლარად – თურქებმა 19 ლარად შემოიგანეს; ჩვენ 17 ლარამდე დავწიეთ – იმათ 13-მდე; ჩვენ კი 13-ზე ქვემოთ ვეღარ ჩამოდევართ... კეთილი ინებოს საბაჟომ და იმოდენა დაადოს გადასახადი, რომ თავისი ბაბარი, თავისი მრეწველობა დაიხსნას უცხოელის კონტრაბანდისაგან, ფალსიფიკაციისაგან და სხვა, როგორც ეს ხდება ყველა ცივილიზებულ სახელმწიფოში.

მივლინებით ვყოფილვარ აშშ-ში, გერმანიაში, საფრანგეთში, ინდოეთში, ვიეტნამში, იუგოსლავიაში, ყოფილ სოციალისტურ ქვეყნებში და ძალიან კარგად ვიცი, თუ როგორ პაგრონობენ საკუთარ ბაზარს, სამამულო წარმოებებს, მცირე და საშუალო ბიზნესს, როგორ აშმადებენ მკვიდრ ნიადაგს ინვესტიციების მოსაზიდად, ერთობლივ საწარმოთა შესაქმნელად.

ჩვენთან? არაერთ ჩვენს სამინისტროს, ბევრ უწყებას შეუძლია სამუშაოები აქვე, ადგილზე შეასრულებინოს, მაგრამ საზღვარგარეთ აკეთებინებენ (რუსეთში, ამერიკაჯანში). ამ დროს ზოგიერთ პოსტსაბჭოურ სახელმწიფოში სხვაგან დაკვეთა აკრძალულია, რომ საკუთარ წარმოებას შეუწყონ ხელი...

– ამდენი სიძნელის, არსებული მძიმე მდგომარეობის მიუხედავად, როგორც ჩანს, ფეხზე მაგრად დგახართ და ამას მადრიდდანაც ხედავენ... როგორია ამჟამინდელი „სახელსაწყოო“ სურათი, როგორია ახლო პერსპექტივები?

– რა თქმა უნდა, კარგია, რომ უცხოეთიდანაც „ვნახვართ“...

ცნობილი მოვლენების გამო, სუბიექტური თუ ობიექტური მიზეზებით, ახლა დარგის ბევრი დანაყოფი ვეღარ ფუნქციონირებს, სამი-ოთხი დარჩა და ესეც რომ შეგვრჩა, გაჭირვება რომ ასე თუ ისე გავიარეთ, აკადემიის ძალისხმევითა და ბეჯითი მცდელობით მოხდა და მხოლოდ მისი დამსახურებაა. სხვათა შორის, აკადემიის დიდი პოგენციალი არ არის გამოყენებული თვით სახელმწიფოს მიერ. ვერ დაასახელებთ სამეცნიერო დარგს, რომელშიც აკადემიას არ ჰყავდეს ძლიერი სპეციალისტები და ამდენი ნგრევის შემდეგაც, არ გააჩნდეს შესაფერისი მატერიალური ბაზა.

ძირითადად ვამზადებთ ანალიზურ ხელსაწყოებს, რომელთა დახმარებით მიწას ანალიზი ჩაუტარდება, თუ როგორ, რა სასუქებით გამოიკვებოს ნიადაგი. ამან კი ხელი უნდა შეუწყოს (ხელსაწყო ტყუილად ხომ არ ჰქვია!) მიწის ნაყოფიერების გაზრდას, მოსავლის ბარაქიანობის გაზრდას, ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტების მოპოვებას.

თელასს საკომუტაციო კარადების დამზადებაზე შევუთანხმდით. დამუშავდა და გაკეთდა სასიგნალო ეგზემპლარები ნიტრაგმზმისა – კვების პროდუქტებში ნიტრატის წილის დასადგენად. ამერიკელებმა პრეზენტაციაც მოაწყვეს მეგეხ-პალასში და ნამუშევარი მოიწონეს. უკვე მოლაპარაკება მიდის სერიულ წარმოებაზე, იქნება დაფინანსება. ისევ აშშ-ის ერთ-ერთ ფირმასთან თანამშრომლობით, დამუშავებულია და მაკეტის სახით შექმნილია სამედიცინო დანიშნულების ხელსაწყო. ბაფხულში ველით ამერიკელებს, გაკეთებული ნიმუშის ერთობლივად გამოსაცდელად.

ყოფით ცხოვრებაში, როგორც ცნობილია, სამნაირი მრიცხველი გვჭირდება – გაზის, შუქის და წყლისა. მრიცხველებს რომ საზღვარგარეთ იძენენ, განა ჩვენში არ არის მათი დამუშავების, დამზადებისა და სერიული წარმოების პოგენციალი“? გვაქვს 31-ე ქარხანა, „ანალიზსელსაწყო“ თავისი ქარხნით, გვყვანან აკადემიის ორგანიზაციები...

ასე დასრულდა ჩვენი საუბარი. არ დაგვავიწყდეს, რომ ამ შესანიშნავ ორგანიზაციას პლატინის მედალი აქვს ასაღები...

თამაზ ეგანოიძე.

◎ ადგომა

სახელის ახალი სიცოცხლე

საპანლიდატო დისერტაციის დაცვას ჩვენს მეცნიერულ ცხოვრებაში, რასაკვირველია, განსაკუთრებულ ამბად ვერ აღიქვამ, მაგრამ იმდღევანდელს გამოარჩევდა, ეთქვათ ასე, არაორდინარულად წარმოაჩენდა თვით თემა – „შალვა ცინცაძის მეცნიერული მემკვიდრეობა“. ალბათ ამ მიზეზითაც მოვიდა უზეუულოდ ბევრი ხალხი ტექნიკური უნივერსიტეტის ქიმიის კორპუსის №312 აუდიტორიაში. ასევე უზეუულო იყო (ასეთი ღონისძიებისათვის უზეუულო) სადისერტაციო პლაკატების ზემოთ შემოდებული გადიდებული ფოტოსურათი ქვემოთ ორი თარიღით – 1900-1937. დიახ, მხოლოდ 37 წელი იცოცხლა მსოფლიო სახელის ქართველმა ქიმიკოსმა შალვა ცინცაძემ. ის ავბედითი 1937-ის მსხვერპლი შეიქნა – დახვრიტეს; ხოლო ბუმბერაზი მეცნიერი რომ იყო, ეს ჩინებულად წარმოაჩინა დისერტანტმა.

რუსეთის, გერმანიის, საფრანგეთის, ინგლისის, აშშ-ის მოვლა სამეცნიერო მივლინებებით, გამოჩენილ სწავლულებთან შეხვედრებით, უაღრესად ნაყოფიერი ლაბორატორიული მუშაობით, მეცნიერული მოხსენებებითა და სტატიების გამოქვეყნებით, ბრესლაუსა და პარიზის უნივერსიტეტებში დისერტაციების დაცვით, თბილისში დაბრუნებულ შალვა ცინცაძეს (ნეტავ კი, მისი კარგად ყოფნით, არ დაბრუნებულიყო!..), ორი რუსი აკადემიკოსის – ნიკოლოზ შელინსკისა და დიმიტრი პრიანიშნიკოვის (ყოფილი მასწავლებლების) შუამდგომლობით ქიმიის მეცნიერებათა დოქტორის ხარისხი ენიჭება; „ცინცაძის ნარევი“, „ცინცაძის რეაქტივი (რეაგენტი)“ – ქიმიურ მეცნიერებაში სამუდამოდ დამკვიდრებული ეს ცნებებიც ხომ მისი უკვდავებაა! შალვა ცინცაძის მთავარი კვლევითი ინტერესის – მცენარეულ პროცესებზე გავლენის შესაძლებლობის გამომსახატველი, 1920-იან წლებში შესრულებული მისი ნაშრომი დღემდე (!) ციტირების უმაღლესი ინდექსით სარგებლობს...

დისერტანტს გამოწვლილვით შეუსწავლია შალვა ცინცაძის მეცნიერული მემკვიდრეობა, 37 დასტამბულ სტატიაში გადმოცემული (საბედისწერო დამთხვევა მისი სიცოცხლის ხანგრძლივობასთან...) რამდენიმე აქამდე ნაკლებად ცნობილი ფაქტი ამოუწევია და კიდევ ერთი, დღემდე უცნობი სფერო გამოუვლენია, ქიმიური პრეპარატებისა და ხელსაწყოების დამზადების მომცველი. სავსებით გამართლებულად თუ მართებულად გაისმის ავტორეფერატში გაცხადებული დასკვნა: შალვა ცინცაძის ნაშრომების მაღალი ღირებულების გათვალისწინებით უნდა ვიფიქროთ, რომ მისი სახით საქართველოს მსოფლიო მნიშვნელობის მეცნიერი ჰყავდაო.

რა თქმა უნდა, გამოვიდნენ სამეცნიერო საბჭოს წევრები, დამსწრე საზოგადოების წარმომადგენლები. იყო შალვა ცინცაძის სახელის ნამდვილი ზეობა, არაერთი საქები სიგყვა ითქვა ხარისხის მაძიებელზე, მის მეცნიერ ხელმძღვანელებზე, აკადემიკოს გივი ცინცაძეზე და ღოცენტ რაულ ჩაგუნავაზე (რომელმაც ახლახან უმძიმესი ოპერაცია გადაიგანა და უშუალო მოწმე ვერ გახდა მოწაფის ასეთი წარმატებისა). გამოვიდა ტექნიკური უნივერსიტეტის ღოცენტი, მეტალურგი იოსებ ცინცაძე, ტრაგიკული ბედის კაცი, რომელიც 9 წლისა უდედმამოდ დარჩა 2 წლის ძმასთან ერთად, მაგრამ ბედნიერიც, – მას ხომ თავს ორი უკვდავი სახელი დაჰანათის, მამის, შალვა ცინცაძისა და მათემატიკოსი ბიძის (დედის ძმის) ანდრია რაზმაძისა...

დაცვაზე დამსწრეებმა თავი პატარა ზეიმის მონაწილეებად ვიგრძენით (არაერთისათვის ქართველი ქიმიკოსის ასეთი სიდიადე სრული მოულოდნელობა აღმოჩნდა!), ზეიმისა, რომელიც, რასაკვირველია, შალვა ცინცაძის სახელმა განაპირობა და ხარისხის მაძიებელმა მოგვიწყო, რომელმაც მშვენივრად გაართვა თავი დისერტანტულ მისიას; თუმცა დროა, მისი ვინაობაც „გავამხილოთ“: ნესგან მგელაძე, ახალგაზრდა სიმპაათიური ქალბაგონი, ორი ვაჟის დედა, პროფესორი დედ-მამის ქალიშვილი და თვითონაც, უთუოდ, მომავალი პროფესორი, აწ უკვე ქიმიის მეცნიერებათა კანდიდატი...

დიახ, ამიერიდან შალვა ცინცაძის სახელი სიმბოლო გახდება საქართველოში ქიმიური მეცნიერებისა, ნიშნადი და ლეგენდარული სახელი იქნება. იმის გათვალისწინებით, რომ ჩვენ გვყავს კიდევ ქიმიკოსი, აკადემიკოსი გივი ცინცაძე, ქიმიკოსი, პროფესორი მაია ცინცაძე („შეთავსებით“, ბაგონი გივის ქალიშვილი), შეიძლება ითქვას, რომ ეს მეცნიერება საქართველოში „ცინცაძიზებულია“...

დაცვა აღდგომის ბრწყინვალე ღღესასწაულიდან მესამე ღღეს შედგა და თითქოს კიდევ ერთი აღდგომის მოწმენი გავხდით – შალვა ცინცაძის სახელისა. მისთვის ახალი სიცოცხლე დაიწყო...

თამაზ გორგაძე.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველოს განცხადება ტენდერის ჩატარების მესახებ

1. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველო აცხადებს ღია ტენდერს საწვავის, ზეთებისა და საპოხი მასალების შესაძენად შემდეგი რაოდენობით: बენზინი A95 – 16 000 ლიტრი; बენზინი A98 – 3 500 ლიტრი; დიზელი L62 – 3 000 ლიტრი; ზეთი სინთეტიკა TCW - 3 (Mercury, Ewenrod, Castrol) – 80 ლიტრი; ზეთი მინერალი – 80 ლიტრი; ტაოტი – 3 კილოგრამი, და ტენდერში მონაწილეობის მისაღებად იწვევს ყველა დაინტერესებულ პირს.

2. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველოსთვის შესყიდვის ობიექტის მიწოდება უნდა განხორციელდეს ტალონური სისტემით, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველოსა და ტენდერში გამარჯვებულს შორის დადებული ხელშეკრულების შესაბამისად.

3. შესყიდვის ობიექტის მიწოდება განხორციელდება ხელშეკრულების დადების დღიდან 2005 წლის 31 დეკემბრამდე.

4. დაინტერესებულმა პირებმა საკვალიფიკაციო მონაცემები ქართულ ენაზე 3 ეგზემპლარად (1 ორიგინალი და 2 ასლი) უნდა წარმოადგინონ 2005 წლის 16 მაისის 10 საათიდან 17 მაისის 17 საათამდე. მისამართი: ქ. ბათუმი, რუსთაველის ქუჩა №6, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველო, ტელ: 7-35-90.

5. საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა შეიცავდეს შემდეგ ცნობებსა და ინფორმაციას:

5.1. იურიდიული პირისათვის:

ა) ცნობები სასამართლოდან, რომ არ ხორციელდება მისი რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია და არ მიმდინარეობს გაკოტრების ან სანაციის საქმე;

ბ) ცნობა საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოდან, რომ მის ქონებაზე არ არის დადებული ყადაღა;

გ) ცნობა შსს-დან, რომ მისი ხელმძღვანელები უკანასკნელი 5(ხუთი) წლის განმავლობაში არ იყვნენ მსჯავრდადებულნი და მოცემულ მომენტში მათ მიმართ არ მიმდინარეობს სისხლის სამართლის საქმე ეკონომიკურ ან სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანაშაულისათვის.

5.2. ფიზიკური პირისათვის:

ა) ცნობა შესაბამისად უფლებამოსილი სამედიცინო დაწესებულებიდან, რომ ფიზიკური პირი ქმედითუნარიანია;

ბ) ცნობა შსს-დან, რომ იგი უკანასკნელი 5 (ხუთი) წლის განმავლობაში არ იყო მსჯავრდადებული და მოცემულ მომენტში მის მიმართ არ მიმდინარეობს სისხლის სამართლის საქმე ეკონომიკურ ან სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანაშაულისათვის;

გ) ცნობა სასამართლოდან, რომ მის მიმართ არ მიმდინარეობს გაკოტრების საქმის წარმოება.

5.3. იურიდიული და ფიზიკური პირებისათვის:

ა) რეკვიზიტები (მისამართი, ტელეფონი, ფაქსი, სბანკო რეკვიზიტები);

ბ) შესყიდვის ობიექტის ხარისხის სერტიფიკატის ასლი;

გ) ცნობა მონაწილის იურიდიული სტატუსის შესახებ (რეგისტრაციის მოწმობის ასლი);

დ) ცნობა საგადასახადო ინსპექციიდან, რომ ბიუჯეტის წინაშე არ გააჩნია დავალიანება.

6. იურიდიული და ფიზიკური პირი ვერ გაიკვლის საკვალიფიკაციო შერჩევას და არ დამტკიცდება პრეტენდენტად, თუ დადგენილ ვადაში არ წარმოადგენს მე-5 პუნქტში მოცემულ ყველა ცნობას და ინფორმაციას, ან რომელიმე მათგანი ყალბი აღმოჩნდება.

7. საკვალიფიკაციო მონაცემების შერჩევა მოხდება 2005 წლის 17 მაისს 18 საათზე.

8. სატენდერო დოკუმენტაციის მიღება ტენდერში მონაწილე პრეტენდენტებს, 500 ლარის ოდენობის სატენდერო მოსაკრებლის გადახდის შემდეგ, შეეძლებათ 2005 წლის 20 მაისის 10 საათიდან 21 მაისის 17 საათამდე მე-4 პუნქტში აღნიშნულ მისამართზე. სატენდერო დოკუმენტაცია შედგენილი იქნება ქართულ ენაზე.

9. ტენდერის შედეგად გამოვლენილი იქნება ერთი გამარჯვებული.

№ 124. პარასკევი. 27 მაისი. 2005 წელი.

◎ თბილისური ეტიუდები

თევზი საღ მოვა, წყალი გეტყვის

რას უხდება ცოცხალი ლიფსიტების გადაყლაპვა?

ბოლო კვირაა თოვლის ინტენსიურ დნობას მტკვარში წყლის დონის მკვეთრი ამაღლება მოჰყვა. მეთევზეებისგან ვიცოდი – მაისამდე თევზი აუბშია და ქვირითობამდე არსად გაცურავსო. მაგრამ იმ დილას რომ დავინახე, რა სიჩქარით მიედინებოდა ადიდებული და ამღვრეული მტკვარი, მივხვდი – „ორთაჭალეფსი“ გახსნეს და წყალიც გაუშვეს. გულმა რეზი მიყო – ასეთ დროს თევზი ხომ არ ზიანდება-მეთქი. და მაშინვე შავთელის ქუჩას მივაშურე იმედით – ეგებ ახლა, როგორმე, მაინც გამეცნო მეთევზე ავთანდილ ოდელაძე. მანამდე ამ ცნობილ ადამიანზე ანჩისხატის ეკლესიის მრევლიდან ერთმა კაცმა მირჩია – მართალია, ბევრჯერ განახეთ მოსული, ავთოც აქვე ცხოვრობს, მაგრამ მისი ასავალ-დასავალი მხოლოდ ბაგონ დათო ლაცაბიძეს, ლაზარეს მამას ეცოდინება, მას ჰკითხეთ და შეგახვედრებთო.

ბაბლონ დათო მინ დამხვდა, მომისმინა, სანაპიროსკენ გამახლდა და ღიმილით მითხრა – ძალიან გაგიმარჯოს, ქალბატონო. ხედავთ, ის არის.

და მე უცნაური რამ ვიხილე – საშუალო სიმაღლის ჭაღარათმიანი მამაკაცი ანკესით ხელში სირბილით ხან თვალს მოეფარებოდა, ხან გამოჩნდებოდა, სანაპიროს ჯებირზეც შეხტებოდა!.. წყალს ყურადღებით ჩააცქერდებოდა, ყურს მიუგდებდა, ისევ დაკვირდებოდა და უეცრად ალმა-დაღმა სირბილს კვლავ მოჰყვებოდა. იგი ისე შერწყმოდა თავბრუდამხვევი სიჩქარით კალაპოტს დამორჩილებული მდინარის ტალღებს, მტკვრის მკვიდრი გეგონებოდათ.

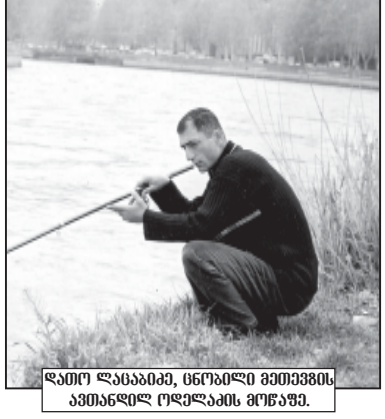

დათო ლაცაბიძე, ცნობილი მეთევზის ავთანდილ ოდელაძის მოწაფე.

...წამიერი „შესვენების“ დროს ერთი-ორჯერ შევძახეთ, ხელი მოუხედავად აგვიქნია, ანუ თქვენთვის არა მცალიაო. მაგრამ არცთუ დიდი ლოდინის შემდეგ წელში მოხრილი მოგვიახლოვდა. ბაგონი დათო შეეგება, ჩემზე რაღაცა უთხრა. ვიგრძენი, არ ესიამოვნა, ტანსაცმელზე დაიხედა, ხელი უკმაყოფილოდ გაშალა და სირბილისაგან ფეხსაცმელში დასისხლიანებული ფეხზე მიუთითა. ახლა მე ვიუხერხულე, მოვიბოდიშე და ვთხოვე, სხვა დროს გვესაუბრა. ისეთი კაგეგორიული უარი მივიღე, რა ვიცი, ორი საათის შემდეგ სად ვიქნებიო, მერჩია, დაღლილს ცოტა რამ ეთქვა, ვიდრე მოსვენებულს არაფერი.

– ჩემზე ვინ გითხრათ? – მკითხა ბაგონმა ავთომ.

– მეთევზეებმა. – ვუპასუხე მოკლედ.

– რა საკითხზე გნებავთ, რომ მკითხოთ?

– აუზზე, მტკვარში მობინადრე თევზის სახეობებზე, ქვირითზე, ბრაკონიერობაზე.

– ბევრი ლაპარაკი არ ვიცი, თანახმა ხართ? – მითხრა და ცერად გადმომხედა.

– რა თქმა უნდა! ჯერ იმაზე მიპასუხეთ, მართალია, რომ მტკვარს თავისი აუზი აქვს?

– ყველამ იცის, მტკვარზე „ბასეინი“, დაახლოებით „ორთაჭალეფსიდან“ ვარანცოვის ხიდამდეა. თევზი აქ იმძიმეს მუცელს, მაისამდე რჩება, შემდეგ ზევით აუყვება და ქვირითის დასაყრელად თხელ წყალში შეეურდება. აქ რომ თევზია ახლა, ჩვენს თვალწინ, თურქეთში აღის, მერე აბერაბიჯანში ჩადის, მდინარე ვოლგასა და კასპიის ზღვაში გადადის. ეს ყველაფერი რუკაზეა აღნიშნული.

თევზი თავისუფლად ცხოვრობს, საზღვრებს გარეშე. ამიგომ ბრაკონიერიც თავისუფლად დაჰყვება. მართალია, ადამიანს საზრდო სჭირდება, ოჯახის შენახვაც, მაგრამ ბრაკონიერობას არ ვეთანხმები. კომუნისტები მაგრად დასდევდნენ ამ საქმეს. თევზი ბუნებაში მრავლდება. ღმერთს კაცისთვისაც საზრდოდ უბოძებია, მერე მიდი და შენც ბუნებრივად დაიჭირე, სიამოვნებაც მიიღე და სხვაც ახეირე, ფულიც ალალად იშოვე. თუ კაცს სისხლში თევზის ჭერის სიყვარული აქვს, იგი კეთილია და სიბოროტეს არ ჩაიდენს. აყალმაყალს, ჩხუბსა და წყენას, აქეთ ბოღიშის მოხდით აარიდებს თავს. ასე ისიც მოიქცევა, ვისაც თევზობა უყვარს. იცით, რა გულის დამაწყნარებელი მალამოა ეს საქმიანობა?

– ბევრია თბილისში ნამდვილი მეთევზე?

– თითზე ჩამოსათვლელი, რადგან ყველა ფულის მოვნაზეა გადასული.

– თქვენც ხომ ამისთვის თევზობთ?

– ეს პროფესია ჩემი ოჯახის ტრადიციაა. მე, ძირძველ თბილისელ მეთევზეთა დინასტიის წარმომადგენლის, „კუკლა“ ვანოს შვილიშვილი ვარ. რაც თვალით არ მინახავს, წინაპრების მონაყოლიდან ვიცი. პაპა შავთელის ქუჩაზე ცხოვრობდა. იქიდან ვისწავლე თევზიცა და თევზობაც. აქ, სანაპიროზე, ლაბირინთიანი შენობები იდგა, ყველა მეთევზეს თავისი ადგილი ჰქონდა სათევზაოდ. მტკვარში ჭანარი, ლოქო, ცოტა „ასეტრინაც“ ამოსულა. ჰესების აშენების შემდეგ კი თევზი ფაქტობრივად ვეღარ მოძრაობს. რა თქმა უნდა, „რიბახოდები“ – თევზის გასასველელები დაგოვებულია, მაგრამ გაბურდული, გაჭედილი და გასაწმენდია. პატრონი კი არ ჩანს. როგორც ვიცით, მას შემდეგ, რაც „ორთაჭალეფსი“ აშენდა, აღარ გაწმენდილა. იგი ისეა მოწყობილი, რომ სწრაფად მბრუნავ ვენტილატორის მსგავს ტურბინებში მოხვედრილ მორებს წუთში ფქვავს. ადამიანიც ვერ ეკარება, მაგრამ თევზი ზევით ამოსცალს ასწრებს. სამწუხაროა, რომ ახლა ჭანარი თითქმის აღარ არის, გაქრა. არადა, იყო დრო ჭანარს, მტკვრის ყველაზე დიდ „კოლორიგს“, თბილისში 20 კილოგრამზე მეტს ვიჭერდით და მის ღვიძლს „თევზის ქონის“ დასამზადებლად ვაბარებდით. მახსოვს, საგანგებოდ გვქონდა ობდნენ ჭანარისთვის, ამბობდნენ, თვალისჩინისა და გულის პირველი წამალიაო.

– რითია თქვენი დინასტია სხვა მეთევზეებისგან გამორჩეული?

– ტრადიციულად, სათევზაო ადგილებით. ჩემი მოწაფის, დათო ლაცაბიძის გარდა, არავინ იცის იგი, თუმცა მასაც არ ვუმხელ ბოლომდე. ვმალავთ, რომ ბრაკონიერებმა თევზი ღენით ან „ტრაინიკით“ არ გაიფუჭონ. ნამდვილი მეთევზე ანკესსა და სასროლ ბადეს უნდა ხმარობდეს. თანაც ბადის უჯრა 20 მმ-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს. ასეთი ბადე ქვირითიანი თევზისთვისაც უსიფათოა.

– ბევრია ბადის მსროლელი მეთევზე?

– არა!

– თქვენ სად დგახართ?

– ყველგან, მაგრამ არ ვიცი, რო სათში სად ვიქნები. წყალს რომ შეხედავ, იგრძნობ, თვითონ ეელაპარაკები, სად მოვა თევზი, როგორ დაიჭირო.

– რაგომ თქვით, წყალი ჩქარა მოდის, ვშიშობ თევზი გაფუჭდებაო?

– იმიგომ, რომ ასეთ დროს, ნაპირზე, თავის მოსაკლავად გამოდის. მართალია, შენ ბევრ თევზს დაიჭერ, მაგრამ მასაც ეხმარები დინებაში შევიდეს. ნაპირზე ლაყუჩები შლამით ევსება, დინებაში კი თანდათან უსუფთავდება, გონზე მოდის და ცოცხლდება. ამით სიცოცხლესაც ჩუქნი და ქვირითსაც უნარჩუნებ.

ქვირითის დასაყრელად თევზი თხელ წყალში ადის და კლდოვან ნაწილშიც, რათა ქვაზე მუცელი უხახუნოს და ისე „იმშობიაროს“. უკან მამალი მისდევს და ანაყოფიერებს. მანამდე წყალში მამალი თევზი შედის, ადგილს წმენდს, ინიშნავს, მერე კი ღედალი შეჭყავს გასამრავლებლად. ერთ მამალს ერთი ღედალი თევზი ჰყავს. ქვირითის შენახვა ღედალს თვენახევარი შეუძლია წყლის გაწმენდამდე. ჩვენს ადგილებში თევზი „თოფაძის“ ბარიდან, დიღომში, „ვერე რეკაზე“ და ასე, მცხეთამდე ნაყოფიერდება.

თბილისელებისთვის ერთ რამეს ვიტყვი და კარგად დაიხსომონ: ქვირითობისას თევზი გამხდარია, უგემური, მთელი ცხიმი ხიზილალაში გადადის. სამწუხაროდ, მოსახლეობამ კი არა, ბევრმა მეთევზემ არ იცის, რომ მურწის, წვერას და ჭანარის ქვირითი არ იჭმევა – მომწამვლელია!

თევზს ადამიანური გაგება აქვს – ასე წარმოვვიდგენია მეთევზეებს. ნამდვილი პროფესიონალი იმასაც იგებს – მგირალი თევზი ენახეო. მართალია, „ცოცხალი“ მართლა გირის! მისი აგებულება ისეა მოწყობილი, რომ გული თავში აქვს, შუბლზე კი ნინოს ვაზის ჯვარი. სწორედ იმიგომ არ მიირთმევდნენ მუსულმანები ხრამულს, ჭანარს, მურწას, წვერას, ნაფოგას, ქაშაყს. ამათგან ჯვარი შემიძლია ამოვიღო. სხვა თევზებს, ვთქვათ, ლოქოს, „ასეტრინას“, „სევრუგას“, „ბელუგას“ მსგავსი არაფერი აქვთ.

ლეგენდასავით მსმენია – ხაშურიდან (სადაც სუფთა წყალია თბილისისგან განსხვავებით, თუმცა თევზი აქაც სუფთაა და არ უნდა გეშინოდეთ) ყოველდღე 10 კილოგრამამდე „ცოცხალი“ ჩაჰქონდათ სტალინისა და ბერიასთვის. დახედავდა თუ არა სტალინი, იგყოდა – ეს მოხარშული თევზი „ცოცხალი“ არ არისო. რაგომო, ახალი დაჭერილიაო! საქმე ისაა, რომ „ცოცხალს“, როგორც ვთქვით, გული თავში აქვს მოთავსებული და გამოშიგნულიც კი ცოცხალია (ამიგომ ვუწოდებთ „ცოცხალს“), როცა მდღაბრეში ჩაუშვებ, სიმწრისგან ლაყუჩები ეხსნება მარაოსავით, წინ გამოდის და ასე რჩება ბოლომდე... ბერიაზე თქვეს, ორ კილოგრამამდე ჭამდა უპუროდ და იმიგომ იყო ასეთი ჯანმრთელიო. წინაპრებისგან დაგოვებული ბევრი ცოდნა ჩვენი უყურადღებობით დავკარგეთ. სამაგიეროდ, რაც გვახსოვს, უგუნარია. თუნდაც ეს – დღევანდელი ფალსიფიცირებული სასმელებიდან გამოწვეული ღვიძლის დაავადებებს ნებისმიერი თევზის ცოცხალი ლიფსიტების გადაყლაპვა შეელის!..

გული მეთევზეებისთვის განკუთვნილ ერთ წიგნში ამოკითხულ ფრაზაზეც მგკიეი – „ჭანარი“ ხუთ კილოგრამამდე იზრდებაო – მართალი არ არის. ეს „უკედავების“ თევზი პირადად მე 8,5 კილოგრამი მყავს დაჭერილი. მამაჩემს, შალვას, 18 და 19-ც. დიდი კი იზრდება, მაგრამ „აპარატი“ რას ბაალცლის. სადღაა თევზი, გააქრო. თხელ წყალში 3-4 მეტრის სიღრმეზე ხოცავს დიდსაც და ლიფსიტასაც. თუ ლიფსიგა გადაურჩა მზაკვარ ხელს, შეშინებული ქვირითს სამ წელს აღარ იძლევა. თუ სუფრაზე კუდდამგრეული (ასე ვეძახით მეთევზეები) თევზი მიგირთმევიათ, თავის დროზე, ის „აპარაგს“ დაუზიანებია. გადარჩენილი კი ღეფექტებით იზრდება...

– მყვინთავ მეთევზეს რაგომ გიწოდებენ?

– მაშველად ვმუშაობდი ნიჩბოსნობის ბაზაზე, ახლა რომ ამერიკელებს მანქანები უდგათ და თითო- ოროლა ძველი სპორტსმენი შეიელის. დიდიც არ ვიყავი, მაგრამ სამაშველო ინსტრუქტაჟი ისე კარგად გვქონდა გავლილი, ექიმებსაც ვჯობნიდით. ისინი წყლიდან ამოყვანილ ადამიანს გულში მაშინვე უკეთებდნენ ნემსს. არ ითვალისწინებდნენ, რომ ორი საათი, პულსიც რომ არ ესინჯებოდეს, უწყვეტი ხელოვნური სუნთქვის შემდეგ, ზურგზე ცისფერი ლაქების გაჩენამდე შველა სჭირდება. გულში ნემსი ერთი ამოსუნთქვის შემდეგაც არაა რეკომენდებული. მოკლედ, ძირითადად გოგონებს შველიდით. მოდაში იყო ხიდიდან გადახტომა. „სიყვარულის ნახტომები“ კი მათთვის გადარჩენის გარანტია გახლდათ ჩემისთანების საიმედოობის გამო. ჩვენს ვხტებოდით მუხრანის ხიდიდან 9, 11, 15 ნომერ ტრამვაიში მჯდომი მგზავრების დასანახად. ნამდვილი ქარვასლის შენობიდანაც ვხტებოდით. მისი შემორჩენილი ფუნდამენტი კარგად ჩანს, მეტეხის ხიდის ქვეშ წყალი რომ დაიწევს, მაშინ. მართალია, ვმუშაობდი, მაგრამ თევზაობის გარეშე ვინ გამაჩერებდა – იქაც „მწერთნიდნენ“. 1968-1972 წლების წყალდიდობა მახსოვს. ჩვენ რომ ვდგავართ რესტორან „ქალაქურთან“, წყალი აქამდე არც იყო მოსული. თევზი ასფალტზე ფართხალებდა. თბილისს თავისი პატარა, ულამაზესი და კოლორიტული „ქალაქი“ ჰქონდა – რიყე. სულ ტყუილად დანგრიეს დრენაჟის პრინციპზე აშენებული.

ამ დალოცვილებს როგორც ახლა, მაშინაც აეწიათ მიწა, ჩვეულებრივად დაეყენებინათ მოაჯიფი და ისევ დაგვრჩებოდა. ანდა „ბუხრანის“, ამ უნიკალური ხიდის დანგრევა იქნებოდა?! იგი ერთთავად ჩამოსხმული გეგონებოდათ, მასზე განლაგებული სამჭედლოების გამოისობით. გადაეკეთებინათ! სხვა ქვეყნებში ასეა – ძველს, „სამუზეუმოს“, ახალს მიუშენებენ. რაღა ამ საკითხში „ვივაჟკაცეთ“.

ახლა კიდევ რა ხდება, რა ამბავია, რას დაამსგავსეს ჩვენი ბარათაშვილის ქუჩა. ზიზილ-პიპილოებით გინდა გააკვირო ეს უმაღლესი სტუმარი?

ქართველებს სხვა ფერები გვაქვს. ჩვენი თვალიც სხვა ფერს აღიქვამს. რახან ფერებზე ვსაუბრობთ, ნუ დავმალავთ და პირდაპირ ვთქვათ – დედაქალაქისადმი ჩვენი სათნო, ადამიანური დამოკიდებულება და სიყვარული თბილისურ ტრადიციულ კოლორიგში, ფერთა გამაშიც უნდა გამოიხატებოდეს.

P. S. ჩვენთვის სრულიად გასაგები მიზეზით გადაუხვია საუბრის თემას ავთანდილ ოდელაძემ, თბილისის სიყვარულით გაჯერებულმა და ავსილმა კაცმა, რომელზეც თამამად შეიძლება ითქვას, დედაქალაქის კოლორიგმა. გამომშვიდობებისას ერთი შეკითხვაც დავუსვი. მაინტერესებდა, კიდევ რას შემატებდა დღეს მოსმენილ მეთევზეთა „ფილოსოფიურ“ ნააზრევს:

– ყვინთავ თევზის ჭერისას რაში გეხმარება?

– მეც წყლის ქვეშ ვცურავ და თევზიც. ჩვენ გვესმის ერთმანეთის!

ია კალანდარიშვილი.

ჯემალ პასრაძის ფოტო.

◎ ფეხბურთი

რკინიგზის „ჰეთ-თრიქი“

დავით ყიფიანის სახელობის ეროვნული თასის გათამაშების გამარჯვებული მესამედ გახდა თბილისის „ლოკომოტივი“, რომელმაც ეს წარმატება პირველად მოიპოვა ნოდარ აპრბისის ხელმძღვანელობით. ბორის პაიჭაძის სახელობის ეროვნულ სტადიონზე გუშინ გამართული ფინალური მატჩი რკინიგზელებმა „ზესტაფონს“ მოუგეს – 2:0 (ბობოხიძე, მანჩხავა).

შეხვედრა კოკისპირული წვიმის თანხლებით მიმდინარეობდა, რამაც დამატებითი სირთულეები შეუქმნა მის მონაწილეებს. ბუნების ჭირვეულობამ განსაკუთრებული დაღი პირველ გაიმს დაასვა, როცა მეტოქეებმა მხოლოდ თითოჯერ შეუქმნეს საფრთხე ერთმანეთს, თუმცა ამას არავითარი შედეგი არ მოჰყოლია.

მატჩი ახალი განახლებული იყო, მასპინძელთა კარის კენ მარცხენა ფრთიდან ჯარიმა რომ დაინიშნა – თურმანიძის ჩაწოდებულ ბურთს, როგორც ყოველთვის, ზუსტი თაური ირინაძემ შეაგება და... სწორედ მამინ, როცა

გუშინდელი საღამოს ვეფრგვინაღ გინესის წიგნის აწ უკვე ათვრის რეკორდსმენის გოღერძი მახარაძის მორგი მიღწევა იქცა – ამჯერად მან ბურთის თავით კენწერლთ 100-მეტრიანი დისტანცია 19,50 წამში დაფარა.

გია პლატონიშვილი.

ალექსანდრე კოტორაშვილის ფოტო.

◎ ფინალი – შედეგი

„ბითლზებმა“ სტამბოლის „ლა-სკალაში“ იმღერეს

რომანტიზმი თუ პრაგმატიზმი? – საუკუნეების სიღრმიდან მომდინარეობს დავა იმ საკითხზე, რომელიც სადავო სრულიადაც არ გახლავთ – ყველაფერი ხომ გემოვნების საქმეა. თუ ამ აქსიომას სპორტს მოვარგებთ, გამართლებულია ის სტილი, რომელსაც შედეგი მოაქვს, ახლა კი, მოდით, ძირითად სათქმელზე გადავიდეთ.

ჩემპიონთა ლიგის (უწინ – ჩემპიონთა თასის) საიუბილეო – 50-ე გათამაშების ფინალისტები – „მილანი“ და „ლივერპული“ გულშემატკივართათვის ფრთხილი თამაშის ეგალოს წარმოადგენდნენ (ამ შემთხვევაში არ ვგულისხმობთ იმ ხანმოკლე გამონაკლისებს, როცა ვარსკვლავეებით გაძეძგილი ეს კლუბები ტრიბუნებსაც საკადრის პატივს მიაგებდნენ). ალბათ, სტამბოლის ათათურქის სახელობის ოლიმპიურ სტადიონზეც კლასიკური ბურთაობა გაჩაღდებოდა, რომ არა 52-ე

წამი (!), როცა პირლოს ჩაწოდებული საჯარიმოთი მალდინმ უსწრაფესი გოლი გაიგანა. ასეთი ფსიქოლოგიური სტრესიდან გამოსვლა რაფა ბენიგტესის გუნდმა შესვენებამდე ვერ შეძლო და კრეს ბოს „დუბლის“ შემდეგ კაგასტროფამდე აღარაფერი უკლდა – 0:3. სხვათა შორის, პირველმა ნახევარმა ჩაიგია შევჩენკოს კიდევ ერთი ბუსგი დარტყმა, რომელიც არარსებული თამაშგარეს გამო გაბაუქმეს ესპანელმა მსაჯებმა და ის ეპიზოდი, რომელიც მეხუგო გონსალესმა რეაგირებს გარეშე დაგოვა – ამ დროს ნესგამ საკუთარ საჯარიმოში ხელით ჩაშალა ბაროშის გარღვევა, აგრეთვე კაკას თაური, როცა ლუის გარსიამ ცარიელი კარის ხაზიდან მოიგერია ბურთი (მოვლენებს წინ გავუსწრებთ და დავძენთ, რომ ანალოგიური საფრთხე დუღეკის კარს ძირითადი დროის მიწურულსაც დაემუქრა, მაგრამ შევჩენკოს დარტყმულს ამჯერად ტრაორე გადაეღობა). „წითლებისთვის“ საგანგაშოდ გამოიყურებოდა აგრეთვე ახალგამოჯანმრთელებული კიუელის მორიგი გრავმა, რის გამოც უკვე მე-20 წუთზე იგი შმიცერმა შეცვალა. მიუხედავად ყველაფრისა, კიდევ ერთხელ დავრწმუნდით, რომ გამოსავალი ნებისმიერი მდგომარეობიდან არსებობს.

ალბათ კარლო ანჩელოტი საკუთარი ტაქტიკური კრედოს დაღატს ემსხვერპლა. თუ რაგომ მიგვაჩნია ასე, ახლავე მოგახსენებთ. ვფიქრობთ, არავინ დაძრახავდა მას, თუ მეორე ტაიმს ზედმეტი მცველით, თუნდაც კალაძით დაიწყებდა – სასწორზე ხომ მთავარი ევროპული სკალუბო ჯილდო იდო. რადგან ასე არ მოხდა, სრული საფუძველი გვაქვს ვივარაუდოთ, რომ აპეინელ მწვრთნელს მოსახდენი უკვე მომხდარი ეგონა და სიფრთხილის გრძნობა დაკარგა, მოზღვავებული თვითდაჯერებულობა კი 15 წუთში დაისაჯა (ჯერარდი, შმიცერი, ალონსო) და 3:3 (!). აქედან მოყოლებული, ინგლისელები ისევ დაცვაზე გადაერთნენ და გაჭირვებით, მაგრამ მაინც მიიყვანეს საქმე პენალტებამდე, თუმცა არც იმის ართქმა ეგების, რომ როცა სიგუაციამ მოითხოვა, მამმა ესპანელმა თავკაცმაც გარისკა – შესვენების შემდეგ მარჯვენა მცველის ფინანსის ნაცვლად ნახევარმცველ ჰამანის მინდორზე გამოჩენა უფრო „ვა-ბანკს“ ჰგავდა. აღსანიშნავია ისიც, რომ გადამწყვეტ მომენტებში დუღეკმაც იყოჩაღა, რომელიც მანამდე რამდენჯერმე შეცდა და კინაღამ დაღუპა პარტნიორები. საილუსტრაციოდ მხოლოდ დამატებითი დროის უკანასკნელ წამებზე შევჩენკოსთან მოგვებულ ბედიზედ ორ დუელს დავასახელებთ, ხოლო იმას, რაც პოლონელმა მეკარემ პენალტებში მოახერხა, ვმირობა ეწოდება – 3:2 და 21-წლიანი პაუზის შემდეგ „ლივერპული“ ისევ ოლიმპზეა.

გია პლატონიშვილი.

◎ სამგო

სერბეთიდან — უხვი ნადავლით

სომბორში (სერბეთი) დამთავრდა ჭაბუკ და ახალგაზრდა სამბისტთა ევროპის პირველობა. ამ შეჯიბრებაში საქართველოდან 17 სპორტსმენი მონაწილეობდა. ჭაბუკებში ჩემპიონობა მოიპოვეს ლაშა გვილდიანმა (52 კგ), ბეთქილ შუკვანმა (56) და საბა გავაშელიმეილმა (81). ვერცხლის მედლები დაიმსახურეს ნიკოლოზ კუცაამ (75), ბექა იმერლიშვილმა (70) და გივი ტაგანაშვილმა (მძიმე წონა). ბრინჯაოს მედლებს დასჯერდნენ ილია ტყეშელაშვილი (48), ლევან ქოჩიევი (60) და იოსებ მსხალაძე (87).

ახალგაზრდებში ყველას ლევან გორგოძემ (მძიმე წონა) აჯობა, რომელმაც პირველი ადგილი დაიკავა. მხოლოდ ფინალური ორთაბრძოლა დამმი მიხეილ თურქაძემ (100), ხოლო ზურაბ ოდოშაშვილს (62), კახა მამულაშვილს (68) და დავით ჩოხელს (90) „ბრინჯაო“ ერგოთ.

◎ რაგბი

ფინალში ითამაშებენ

ესპანეთის ქალაქ ვალიადოლიდში ოცი წლის მორაგბეთა ევროპის პირველობაზე საქართველოს ახალგაზრდა ბორჯღალოსნებმა ნახევარფინალში რუს თანაგოლეს სძლიეს 24:16 და ფინალში გავიდნენ, სადაც რუმინელებს შეხვდებიან. მესამე ადგილისთვის ესპანელები და რუსები ითამაშებენ.

◎ ჩემპიონი

„ჩემი ნება რომ იყოს, ჭადრაკს არასდროს ვითამაშებდი“

– მითხრა დიდოსტაგმა ვალერიან ბაშარინდაშვილმა, რომელმაც ამას წინათ ვაჟთა მორის საქართველოს ჩემპიონობა მოიპოვა.

– მერედა, ვინ გაიმულებს, ითამაშო?

– ალბათ, პასუხისმგებლობა. ვერძნობ, რომ ეს საქმე ცუდად არ გამოდის და ვიდილობ, შესაძლებლობის მაქსიმუმი გავიღო.

– მაინცდამაინც ბრძენთა თამაში რაგომ აირჩიე?

– შვიდი წლისა მშობლებმა ლერი ესაძესთან მიმიყვანეს – არითმეტიკა ეხერხება და ჯონებას გაიავარჯიშებსო. მერე, პირველ წარმატებებს გემო რომ გავუგე, 64-უჯრიან დაფას ვერ შევეშვი. რაც დრო გადიოდა, მეგის გაკეთება მსურდა...

ვალერი გაფრინდაშვილი 23 წლისაა. ქუთაისში სპორტული ლიცეუმის დამთავრების შემდეგ თსუ-ს ეურიდიულ ფაკულტეტზე განაგრძო სწავლა. თანაგოლთა შორის საქართველოს ჩემპიონობა 11 წლისამ მოიპოვა. მერე კიდევ რამდენჯერმე დაიმსახურა ეს ტიტული. 1993-1994 წლებში ევროპელ თანაგოლებს აჯობა, 1995 წელს კი მსოფლიო ჩემპიონიც გახდა. ორჯერ ესპანეთის ღია საერთაშორისო ტურნირი მოიგო, 2000 წლის ნიუ-იორკის ჩემპიონია ახალგაზრდებში. მერე იყო „ჩაკარდნები“.

– წარმატებებს გარკვეულ ზღვრამდე აღწევ ნიჭის წყალობით, – ამბობს ვალერი. – მერე კვალიფიციურ მწვრთნელთან მეცადინეობაა საჭირო. უსახსრობის გამო ბევრ მნიშვნელოვან შეჯიბრებაზეც ვერ გავემგზავრე. ამას ისიც დაერთო, რომ ჭადრაკი არ მიყვარს და აქტიურ სპორტს თითქმის ჩამოვშორდი.

– საქართველოს ჩემპიონი როგორდა გახდი?

– შვიდიბრების დაწყებამდე ორი კვირით ადრე, რაგმღაც, ძალიან მომინდა, კვლავ მივჯდომოდი საჭადრაკო დაფას. ინტენსიურად ვემზადებოდი. გარჯა დამიფასდა. ეს ყველაზე დიდი გამარჯვებაა ჩემს საჭადრაკო კარიერაში. ჩემპიონობა და ეროვნულ ნაკრებში მოხვედრა ორმაგ პასუხისმგებლობას მაკისრებს, ამიგომ, რომც მოვიწადინო, ჭადრაკს მაინც ვერ შევეევი.

– დღეში რამდენ საათს შეცადინეობ?

– ზოგჯერ 6-7 საათს, ზოგჯერ – ნაკლებს. არ მინდა მხოლოდ ბრძენთა თამაშით შემოვიფარეღო, რადგან ცხოვრება ჭადრაკზე მეგია.

– სწავლას როგორ ახერხებ?

– ძალიან მიჭირს, მაგრამ დეკანატის ხელმძღვანელები და პროფესორ-მასწავლებლები ყოველმხრივ მიწყობენ ხელს. ეროვნული ჩემპიონატისთვის მმადებისას და შეჯიბრებების დღეებშიც ბევრი მეცადინეობა გამიცდა. ისევ მათი დახმარების იმედი მაქვს.

– როგორც ვხედავ, დეკანატთან ახერხებ საქმეების მოგვარებას. მიჯნურთან?

– ერთი ეოგო მომწონდა ძალიან, თვითონაც არ იყო ჩემდამი გულგრილი. იმ წელიწადს, ფაქტობრივად, რვა თვე უცხოეთში გავატარე ტურნირებზე. იქიდან დაბრუნების შემდეგ ერთმანეთს დავშორდით. ვფიქრობ, ადამიანმა მარგო შენ კი არა, შენი ცხოვრებაც უნდა შეიყვანოს. ახლა ეულად ვარ, თუმცა თავს უბედურად არ ვგრძნობ.

– მაშინ, რა არის შენთვის ბედნიერება?

– გაიჩნია, როდის – რა. მაგალითად, ბედნიერებაა თბილი ოჯახი, თუნდაც სპორტული კარიერა, მანქანის დიდი სიჩქარით გარება, ლექსების წერა...

– ლექსებსაც წერ?

– ჰო, ოღონდ არა ჭადრაკზე.

– ხომ არ წამიკითხავ?

– სხვა დროს იყოს, ახლა ევროპის ჩემპიონაგისთვის ვემზადები და ჩემი ფიქრი და ოცნება 64-უჯრიან დაფას დასგრიალებს.

ესაუბრა

ქეთი გაგინაშვილი.

◎ სპორტულ ორგიტაზე

მარადონას გუნება გაუფუჭდა

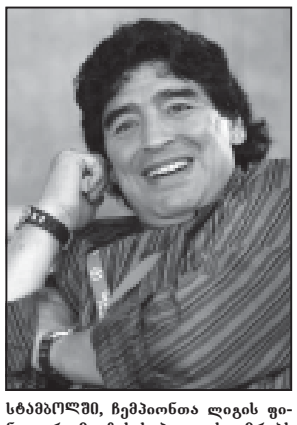

სტამბოლში, ჩემპიონთა ლიგის ფინალური მატჩის საპაგიო სტუმრებს შორის იყო ლეგენდარული არგენტინელი ფეხბურთელი დიეგო მარადონაც. მან საქვეყნოდ განაცხადა, რომ მოკრებულია ინგლისური „ლივერპულის“ საკუთარი თავისადმი რწმენითა და გამარჯვების სულისკვეთებით.

„ბრაზილიის ნაკრებიც კი, რომელმაც 1970 წელს მსოფლიო ჩემპიონობა მოიპოვა, 0:3 ანგარიშზე ვერ გაუმკლავდებოდა „მილანს“, – განაცხადა დიეგომ, კარგა ხნის წინათ იგალიური „ნაპოლის“ სახელს რომ იცავდა, – ძალზე მოვიშალე, ისევე, როგორც, ალბათ, ყველა, ვისაც ოღესმე იგალიაში უთამაშია, ანგარიშზე 3:0 „მილანმა“ ირწმუნა თავისი გამარჯვება და ვერც კი იფიქრებდა, რომ საბოლოო წარმატებისთვის ეს, შეიძლება, საკმარისიც არ ყოფილიყო“.

ერთი გადადგა, მეორე?

ბრიტანეთის დედაქალაქში ვიზიტის დროს საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტმა ჟაკ როგემ მოიწონა სოკ-ის ვიცე-პრეზიდენტის, სამხრეთ კორეელი უნ იონგ კიმის გადადგომა. ის ახლა ორწლიან პატიმრობას იხდის მექრთამეობისთვის (ამის თაობაზე ჩვენი გაზეთი რამდენჯერმე წერდა). როგემ აგრეთვე გადაკვრით თქვა, რომ მოელის თავისი პოსტიდან სოკ-ის წევრის, ბულგარეთის ოლიმპიური კომიტეტის თავკაცის ივანე სლავკოვის ნებაყოფლობით გადადგომას. მას ბრალად ედება 2012 წლის ოლიმპიური თამაშების დედაქალაქად ლონდონის კანდიდატურის ლობირება.

როგორც როგემ განაცხადა, უნ იონგ კიმის ნებაყოფლობით გადადგომამ სოკი გადაარჩინა მისი გარიცხვის შესახებ ივლისში, სინგაპურში მორიგ სესიაზე კენჭისყრის უსიამოვნო პროცედურიდან. რაც შეეხება ბულგარეთის ოლიმპიური კომიტეტის ხელმძღვანელს, როგემ განაცხადა: „სლავკოვმა პასუხი უნდა აგოს თავის საქციელზე. ყოველ შემთხვევაში მან ახსნა-განმარტება უნდა მისცეს სოკ-ის სესიას“.

იმასაც შეგახსენებთ, რომ სლავკოვის ირგვლივ სკანდალი აგყდა შარშან, აგვისტოს დასაწყისში, როდესაც ბრიგანულმა კორპორაციამ BBC დოკუმენტურ ფილმში „იყიდეთ თამაშები“ მას ბრალი დასდო ლონდონის „პროტექციაში“.

„მეომარი“ ფეხბურთელი გოჭები

როგორც ადრე უკვე გაცნობეთ, რუსეთში შეიქმნა სპორტული მეღორეობის ფედერაცია. მან სპეციალურად მოწყობილ 150-მეტრიან მოედანზე უკვე მოაწყო გოჭების რბოლა. ორგანიზაგორების განცხადებით, მასში მონაწილეობდა სპეციალურად გამოყვანილი ჯიშის „არმიულის“ – 15 გოჭი. ისინი, თურმე, დღეში ორჯერ ვარჯიშობენ.

რუსული პრესის ცნობით, სულ მალე გაიმართება შეჯიბრება ღორბურთშიც. თუმცა როგორც ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტმა სერგეი კნიაზევმა განაცხადა, ის უფრო რაგბი იქნება, რადგან ბურთის კარში გაგანა გოჭებმა ჯერ ვერ ისწავლეს.

თითოეულ გუნდში იქნება ხუთი გოჭი. ისინი „თანაგუნდელებს“ სუნით გამოიცნობენ. თავის დროზე ოთხფეხა „ფეხბურთელები“ შოუ დოპინგ-კონტროლსაც გაივლიან.

ეს საინტერესო შეჯიბრება 4-5 ივნისს გაიმართება.

№ 124. პარასკევი, 27 მაისი, 2005 წელი.

ალბომი

ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი

ქერჩის ომების მონაწილეთა ერთი ჯგუფი თბილისში ფუნიკულიორის პლატოზე ყოველწლიური შეხვედრის დროს. გადაღებულია გასული საუკუნის ოთხმოციან წლებში.

ფოტო მოგვაწოდა ბაბრატ მეტრეველმა (დგას მარცხნიდან მეორე).

შეგახსენებთ, რომ სურათების გამოქვეყნება უფასოა. ტელ: 99-66-10.

⊙ მკითხველთან ბოდიშის მოხდით!

როცა არც დამწურავს უნდა გაუმარჯოს და არც — დამლევს

ამერიკაა სექსუალური აღვირახსნილობის ეპიცენტრი, რუსეთი თუ... გაგეთი?

— ამ დალოცვილის დამწურავსაც გაუმარჯოს და დამლევსაცო! — ხშირად ვამბობთ ხოლმე ქართველები, როდესაც ღვინო მოგვწონება.

მოვლენებს დავასწრებ და ვიტყვი: ფაქტი, რომელზეც დღეს უნდა მოგითხროთ, ჩემი აზრით, სწორედ ისეთი შემთხვევაა, როდესაც არც „დამწურავს“ უნდა გაუმარჯოს და არც — „დამლევს“, ანუ არც იმ „ხელისელსაგოგმანები“ მასალის ავტორს, რომელზეც ქვემოთ მოგითხრობთ, და არც მის დამბეჭდავ გაზეთს.

თანაც ეს ისეთი რამაა, არც დიდი შესავალი რომ სჭირდება და არც — კომენტარი, მოჭრით არის სათქმელი.

... ბუშინ რედაქციაში მკითხველმა დარეკა. **თქვენ რომ დღევანდელ ნომერში პოლონეთიდან ფაქსით გამოგზავნილი წერილი გამოაქვეყნეთ, მის მინაწერში ერთი რამ ვერ გავიგე. ნახსენებია გაზეთ „24 საათის“ მარშანდელი 14 დეკემბრის რომელიღაც პუბლიკაცია, რომლის ავტორსაც ისეთი რამ უთქვამს, სტუდენტი გოგონა თურმე „ვერც წარმოიდგენს, რომ შეიძლება პრესაში ასეთი რამ დაწეროს ვინმემ“. იქნებ გვითხრათ, რა წერია ისეთი იმ გაზეთშიო...**

სიმართლე გითხრათ, გაზეთ „24 საათის“ თავგადაკლული მკითხველი არა ვარ. ამდენად, არც მისი ზემოაღნიშნული პუბლიკაციის შესახებ ვიცოდი რამე, მაგრამ, რაკი მკითხველმა გვთხოვა, დავინტერესდი, ინტერნეტში მოვიძიე იგი და...

თუმცა, სჯობს მკითხველი თავად გაეცნოს მის მხოლოდ ერთ „მარგალიტს“:

„მას შემდეგ, რაც საშუალო სკოლა დავამთავრე (წლებს არ ვითვლი, მაგრამ დიდი დრო კი გავიდა), ჩემი ცხოვრება ჩვენს უნივერსიტეტთან არის დაკავშირებული, მაგრამ, რაც ორი დღის წინ იქ ითქვა, ასეთი რამ, ამდენი წლის მანძილზე, არასოდეს მსმენია. მეტიც, ვერასოდეს წარმოვიდგენდი, რომ სტუდენტი (რომელმაც ყველაზე უკეთ უნდა იცოდეს, რა ხდება სამყაროში) ასეთი დეზორიენტირებული იქნებოდა ქალიქვილობის (ეგრეთ წოდებულ) ინსტიტუტთან დაკავშირებით (ხაგგასმა აქაც და სხვაგანაც ჩემია — ა. შ.). იმ სტუდენტ გოგონას (რომლის ეს უცნაური ფრაზაც ყველა ქართულმა ტელეარხმა გადასცა) გულწრფელად სჯერა, რომ ამერიკა არის სექსუალური აღვირახსნილობის ეპიცენტრი. სამწუხაროა, რომ მას ასეთი არასწორი წარმოდგენა აქვს ამერიკული საზოგადოების ცხოვრების წესზე, რადგან ამერიკა იმდენად პურიტანული ქვეყანაა, სოფელ-სოფელ რომ მოიარო ყველა შტატი, მაინც ვერავის მოტყნავ, თუ არ შეგამჩნიეს, რომ ცოლის მოყვანის სერიოზული განზრახვა გაქვს. სინამდვილეში კი პირიქითაა — ერთადერთი ქვეყანა, სადაც ნებისმიერი ქალი სიხარულით გახდება შენი სექსუალური პარტნიორი, რუსეთია და სწორედ რუსეთია ის ქვეყანა, სადაც ქალიშვილები, უბრალოდ, არ არსებობენ. ამიგომაც, თუ ვინმეს თავისი ქალიშვილობის გაფრთხილება სურს და ამას პოლიტიკურ ორიენტაციებს უკავშირებს, ანგირუსული განწყობილებები უნდა ჰქონდეს და არა ანგიამერიკული...“

თავშივე მოვუბოდიშე და ახლაც ვუხდი ბოდიშს მკითხველს ამ „მარგალიტის“ გამოქვეყნებისთვის.

ეკადრება ეს ნორმალურ გაზეთს?

თუმცა, როგორც ვთქვი, კომენტარი საჭირო არ არის.

ერთსღა ვიტყვი: **მართლაც არ უნდა მო..., უკაცრავად, არ უნდა „გაიამასქნა“ ამისი დამწერიც და დამბეჭდავიც მთელი 24 საათის განმავლობაში?!**

აგო ფელია.

⊙ გიხარიდენ!

მალაზონიებს მეორეც ბიჭი შეეძინათ

კახა მალაგონია და მადონა კვარაცხელია გალის რაიონის სოფელ ლეკუხონიდან არიან. ოჯახი მათ ამ სამი წლის წინათ შექმნეს. კახას და მადონას პირველი შვილი ვაჟი ჰყავთ, ამ დღეებში კი მადონას კიდევ ბიჭი შეეძინა.

ღმერთმა ამრავლოთ!

მამუკა ხორავა,
ჟურნალისტი.
წალენჯიხა, სოფელი ფახულანი.

ჩვენი ტელეფონები: 93-34-04; 99-73-24.

⊙ ინფორმაცია

03 — ჭიათურაშიც

ჭიათურაში, გამგეობის შენობის წინ სასწრაფო სამედიცინო დახმარების განახლებული სამსახურის პრეზენტაცია მოეწყო.

როგორც „ინტერ-პრესს“ სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის ხელმძღვანელმა ზაზა სოფრომაძემ განუცხადა, განახლებული სამსახურის პრეზენტაცია თბილისიდან მომორებით საგანგებოდ მოეწყო, რათა რეგიონების მოსახლეობამ ირწმუნოს, რომ ყველა რაიონში და სოფელში სასწრაფო დახმარება ახალი ფორმატით და ძალით ამოქმედდება.

ინტერ-პრესი.

⊙ მილოცვა

საქართველოს მოჭიდავეთა საზოგადოება „რაინდი“ დაბადებიდან 65 წლისთავს ულოცავს ამავე საზოგადოების აქტიურ წევრს, სენაკის რაიონის ყოფილ პრეფექტს, ღირსეულ მამულიშვილს ბაგონ ბათუ კანკპაშს. უსურვებს მას დღეგრძელობას, დიდ ბედნიერებას ჩვენი ქვეყნის სადიდებლად.

საზოგადოების სახელით და უღრმესი პატივისცემით, რომან რურუა, როსტომ აბაშიძე, ბარიბეგ ბერიაშვილი, თემურ ხუბულური, მიხეილ სალაძე, თამაზ მაჭავარიანი, ნოდარ ექვთიმიშვილი, გივი ონამეული, ვალიკო ხანდოლიშვილი, მურმან ჩიბუშრდანიძე, კოტე ღუღუნიშვილი, რომან ღუღუნიშვილი, ვახტანგ ბლაგიძე, თემურ აფხაზავა, ესტატე ბოგლიჩიძე, ომარ ბლიაძე, ნოდარ გელიაშვილი, თემურ ქურციკიძე.

⊙ სიკეთე

ოესტორანი «კიევი» ვეტერანებს უანგაროდ დაეხმარა

ომგადახდილმა ვეტერანებმა 9 მაისს ერთმანეთს მიულოცეს ფაშისტურ ბერმანიაზე გამარჯვების 60 წლისთავი. იმავე დღეს, 2 საათზე კი თბილისის რესტორან „კიევის“ ადმინისტრაციამ (დირექტორი ზაზა დოლიძე) სადილზე მიიწვია ამ ქარცეცხლიან დღეებში უკრაინის ფრონტზე მებრძოლი ვეტერანები. სადილი მრავალფეროვნებით, საუკეთესო უკრაინული კერძებით გამოირჩეოდა. ყველა სტუმარი დაასაჩუქრეს ყვავილებით, სადილის დროს დარბაზში ისმოდა ჯაზ-ორკესტრის ჰანგები, რომელსაც ხელმძღვანელობდა ვლადიმერ ბოღერიშვილი. სადილის დამთავრების შემდეგ უხუცესი ვეტერანები, რომლებსაც ბახუსი მოეძალათ, რესტორნის თანამშრომელმა მალსაზ ქერდიკაშვილმა დირექტორის მანქანით სახლამდე მიიყვანა.

გულწრფელი მადლობა მათ.

გამორჩეული ყურადღება მოგვაპყრეს ვეტერანთა დეპარტამენტის თავმჯდომარემ ბაგონმა ნუგზარ ცაგარეიშვილმა და მისმა მოადგილემ ქალბატონმა მერი ჭილაშვილმა, რომლებმაც დროულად მოიძიეს და გადასცეს უკრაინის ფრონტზე მებრძოლი ვეტერანების მისამართები რესტორან „კიევის“ ადმინისტრაციას“.

ლილი ზურაგაშვილი,
შრომის ვეტერანი.

⊙ ცოტაც გავილიმოთ...

— რად ხარ ასე მოწყენილი? სახლში ხომ არა გაქვს პრობლემები? — ეკითხებიან ახალ ქართველს.

— არა, ყველაფერი რიგზეა.

— შენი ბიჭი ხომ არ ჩარჩა კლასში?

— რას ამბობ, ფრიადოსანია.

— აგარაკი შესაკეთებელია და ფული არ გყოფნის?

— რა ხანია, დავამთავრე, ხუთსართულიანია.

— აბა, რაო, მანქანის ნაწილები ვერ გიშოვნია?

— რა დეტალები, რად მინდა, ახალთახალი „მერსედესი“ მიყენია გარაჟში...

— მაშ, რაშია საქმე?

— ხალხს უჭირს...

* * *

მიხო გალეწილი მთვრალი დაბრუნდა სახლში.

— მოდი, — ფიქრობს, — ცოლმა რომ არ შემატყოს სიმთვრალე, შევიპარები ოთახში, წიგნს გადავშლი და ისეთ სახეს მივიღებ, თითქოს ვკითხულობ, ისიც ვერაფერს მიხვდება და ტვინს არ გამიბურღავს.

ასეც მოიქცა, აიღო წიგნი, გადაშალა და კითხულობს.

— ისევ გამოტყვერი არა პირუტყვივითა, — ესმის ცოლის კივილი, — დახურე ეგ ჩემოდანი და ჩაეგდე საწოლში.

* * *

ქალები ფულის ხარჯვას ტვინს ატანენ. ამიტომ არც ფული აქვთ და არც — ტვინი.

* * *

— რამდენი ბუზია თქვენთან! — უკვირს რესტორანში შესულ მომხმარებელს.

— მართალი ბრძანდებით, — ეთანხმება ოფიციანტი, — ზუსტად ასოცდახუთია.

* * *

ოფიცერი, რომელიც არმიისთვის მოხალისეებს აგროვებდა, სიხარულით გაიბადრა, როდესაც თავის ოფისში შემოსული ახოვანი ჭაბუკი დაინახა.

— წავიკითხე თქვენი პლაკატი, — ამბობს ახალგაზრდა.

— ძალიან კარგი, ესე იგი, მოხალისეობა გსურთ?

— არა.

— აბა, რად მოხვედით ჩვენთან?

— იმის სათქმელად, რომ ჩემი იმედი არ გქონდეთ.

⊙ გამოიცა

ამაღელვებელი ისტორია

როდესაც ამ წიგნს კითხულობ, აზრი გუბადება, რაც მასშია აღწერილი და აღნუსხული, თითქოს ყველაფერი და ყოველივე ფაქტი არახალია. მაგრამ ისტორია იმდენად ამაღელვებელი და დასაფიქრებელია, რომ ტკივილსაც და იმედსაც აღგიძრავს, სულს გიფორიაქებს და კიდევ ერთხელ გაგახსენებს სრულიად საქართველოს ისტორიის აე-კარგს.

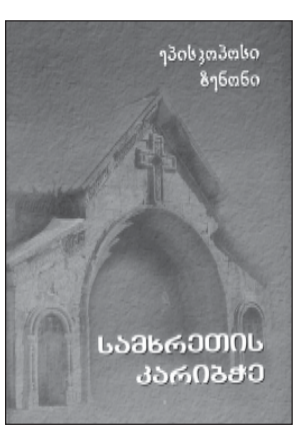

„სამხრეთის კარიბჭე“, ასე ჰქვია ამ ახლად გამოცემულ კრებულს, სატიტული გვერდზე, სათაურთან ერთად მიწერილია: „დმანისისა და ლორე-ტაშირის მხარის და მისი საეპისკოპოსოს ისტორიული ნარკვევები„.

მისი აეტორი დმანისის ეპისკოპოსი **ზენონ დმანელია.**

ზემოთ მოგახსენეთ, და გავიმეორებ, ეს წიგნი მარტო ერთი, ბედკრული მხარის, დმანისის საეპისკოპოსო ნარკვევები კი არ არის, არამედ მთელი ჩვენი ქვეყნის.

ილია II, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი, ამ წიგნის გამოცემას ასე ეხმაურება: „მეუფე ზენონ, ღღეს თქვენ უკვე ნაკურთხი ბრძანდებით დმანისის ეპისკოპოსად. არ უნდა შეგაშინოთ იმან, რომ დმანისში ღღეს, სამწუხაროდ, ნაკლებობაა ქართველებისა და არ არის სათანადო პირობები, რომელიც მღვდელმთავარს ან სამღვდელო პირებს უნდა ჰქონდეთ. ეს არ არის პრობლემა, ეს ყველაფერი ძალიან მოკლე დროში აღდგება. მთავარია, არ უნდა დაიშუროთ თქვენი გონება და ენერგია ამისთვის და ყველაფერი მოწესრიგდება. მე დარწმუნებული ვარ, რომ მალე, დმანისის ეპარქია იქნება ერთ-ერთი საუკეთესო ეპარქია საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიისა“.

როგორ შეიძლება არ გწამდეს და არ გჯეროდეს ამ ბრძნული გამონათქვამისა.

წიგნი დაყოფილია რვა თავად: „ხარობს დმანისის ეპარქია და ხარობს სრულიად საქართველო“: „ქალაქი დმანისი. ხანგრძლივ ჰყოფს მას ღმერთი“; „ანგიკური ეპოქა“; „ქართლის მოქცევიდან არაბთა შემოსევამდე“; „არაბთა მფლობელობიდან დიდ გაერთიანებამდე“; „დიდი ეპოქა“; „გზა განსაცდელიდან სამეფოს დაშლამდე“; „ქართლის სამეფო;“ „ქართლ-კახეთის სამეფოდან სახელმწიფოებრივ გაუქმებამდე; „მეოცე საუკუნე“.

აი, რა დიდი და მძიმე შრომა დაუხარჯავს ეპისკოპოს ზენონს ამ წიგნის შესაქმნელად.

ძალზე საინტერესო და მრავალმხრივია წიგნის დანართი. მასში ჩამოთვლილია დმანისის ეპარქიაში არსებული ეკლესია-მონასტრები, აგების დრო, მდებარეობა. აქვეა რაიონში შემავალი სოფლების დასახელება, მათი მოცულობა, ადგილმდებარეობა. დმანისის რაიონის ჰავა, მიგა წყლები, ნიადაგები, მცენარეული საფარი.

წიგნი შესანიშნავად არის დასურათხატებული. ფოტოებზე გამოსახულია ქართული ეკლესიები, რაიონში აღმოჩენილი არქეოლოგიური ნივთები და ქვებზე არსებული უძველესი წარწერები, აღდგენილი ტაძრები.

დიდია ამ წიგნის ღირსება.

ეპისკოპოს ზენონს კრებულის უკანა მხარეს მიწერია: „ვმადლობ უფალს და დმანისის ღვთისმშობელს ყველაფრისათვის, ვმადლობ იმ დღისათვის, როდესაც ვეწვიე ლორე-ტაშირს, საქართველოს სისარულისა თუ მწუხარების მოკრძალებულ მთხრობელსა და დიად ციტადელს“.

ჩვენც, მკითხველები, დიდ მადლობას მოვახსენებთ ავტორს ასეთი წიგნის შექმნისათვის.

გურამ გომართელი.

⊙ გვირეკავენ, გვეკითხებიან

— ჩემი შვილი არის აფხაზეთის ომის მეორე ჯგუფის ინვალიდი, გორგასლის III ხარისხის ორდენოსანი 2002 წლის 9 ოქტომბრიდან. პენსიის დანიშვნის დღიდან იღებს დანამაგს პენსიაზე 25 პროცენტის ოდენობით. ირკვევა, რომ პენსიაზე დანამატი უნდა ყოფილიყო 50 პროცენტი.

გთხოვთ, განმიმარტოთ, ეკუთვნის თუ არა გასულ პერიოდში მიუღებელი დანამატი?

მკითხველი.

— თქვენს შვილს, როგორც ვახტანგ გორგასლის ორდენის კავალერს, 2005 წლის იანვრიდან პენსიაზე ეკუთვნის 50 პროცენტი დანამატი.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, ასეთი ოდენობის დანამატის გაცემა კანონით გათვალისწინებულია 2005 წლის 1 იანვრიდან. აღნიშნულ დრომდე დანამატის ოდენობა შეადგენდა 25 პროცენტს.

თქვენთვის საინტერესო საკითხზე უფრო დეტალური განმარტებისათვის, გირჩევთ მიმართოთ სოციალური დაზღვევის ერთიან სახელმწიფო ფონდს (თბილისი, წერეთლის გამზირი №144).

ირინე ღლონტი.

დაგვირეკეთ, შეგვეკითხეთ: 93-16-90; 93-28-54.

⊙ 26 მაისს!

საგიორგობოდ თქმული

საქართველოს წარსულიდან
გადმოვსახლდი ცხადში, —
ზუალივით გავეხვიე
ოცნებების რკალში...
დადლილი ვარ
ვით მეთევზე
ადელვებულ ზღვაში!
შორეთიდან,
წარსულიდან
გადმოვსახლდი ცხადში...
მივადწიო,
მივადწიო
ქამვეთამდე მაინც, —
გავიხსენო ყველაფერი,
დამვიწყნია რაიც...
ქამვეთამდე,
ქამვეთამდე,
ქამვეთამდე მაინც...
საქართველოს წარსულიდან
გავიდვიძე ცხადში...
ხან გარშემო ვიხედები,
ხან მოსარკულ ცაში, —
დადლილი ვარ
ვით მენავე
ადელვებულ ზღვაში;
ხან გარშემო ვიხედები,
ხან მოსარკულ ცაში...
ჰა, ქაშვეთიც,
ცრემლიანი ვანთებ
წმინდა სანთელს, —
ქართლის დედა
კვლავ გაგვიზრდის
ვაჟს, — არწივის მართვეს!...
დიდო ღმერთო!
გაუმარჯვე
მეოცნებე ქართველს...

ნანა ღვინეფაძე.
2005 წ. 6.V.

ისარგებლეთ ცხელი ხაზით!

საპატრულო სამსახური — 022;
გენერალური პროკურატურა — 99-74-10;
შინაგან საქმეთა სამინისტრო — 93-53-50;
საგარეო საქმეთა სამინისტრო — 28-47-47;
ფინანსთა სამინისტრო — 22-17-80; 22-09-24;
იუსტიციის სამინისტრო — 75-82-21;
ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრო — 38-47-98;
სოფლის მეურნეობის სამინისტრო — 98-57-81;
ჯანდაცვის სამინისტრო — 94-34-98;
შსს სანებართვო განყოფილება — 98-57-01;
კონტროლის პალატის გენერალური ინსპექცია — 95-30-81; 96-71-78;
თავდაცვის სამინისტროს გენერალური ინსპექცია — 23-56-73;
საქართველოს სანიტარიული ზედამხედველობის ინსპექცია — 39-52-47;
თბილისის სანიტარიული ზედამხედველობის ინსპექცია — 37-78-70;
შხამიანი ქვეწარმავლების გაუვნებელყოფის სამსახური — 22-61-48; 22-33-53;
ერთიანი საპენსიო ფონდი — 69-65-93; 69-65-94.
კატასტროფების ცენტრი, გადაუდებელი და სასწრაფო დახმარება, რეანიმობილის მომსახურება — 24 საათი; პაციენტის გადაყვანა რეგიონული სტაციონარებიდან თბილისის კლინიკებში — 51-77-37.

⊙ ლარის კურსი

26 მაისიდან დადგინდა ლარის მიმართ უცხოური ვალუტების შემდეგი კურსები

ინგლ. გირვ. სტერ.	1	3.3377	ლ.
აშშ დოლარი	1	1.8274	ლ.
ევრო	1	2.2983	ლ.
რუსული რუბლი	1	0.0653	ლ.
აზერბაიჯ. მან.	1000	0.3831	ლ.
სომხური დრამი	100	0.4089	ლ.
უკრაინული გრივ.	10	3.6258	ლ.

⊙ ამინდი ღღეს

27 მაისი

თბილისი	25°	15°
ბათუმი	23°	16°
თელავი	27°	14°
სოხუმი	22°	15°
ქუთაისი	25°	17°

⊙ კრიმინალი

დაკავეს

პოლიციის თანამშრომლებმა თბილისში მოქმედი ავტოგრანსპორტის გამტაცებელთა ჯგუფის წევრები დაკავეს.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს ცნობით, დაკავეს აფხაზეთიდან დევნილი პირები, ადრე ნასამართლევი ნუგზარ ბარათელი და სოსო ჩიგაია. მათ მოქალაქე ვაჟა ელოშვილს ავტომანქანა „ფორდ-გრანზიგი“ გასტაცეს, რომელიც გამსახურდიას №41-მი მდებარე საერთო საცხოვრებლის ეზოში გადამალეს.

ბარათელი და ჩიგაია ავტომანქანის აფხაზეთში რეალიზაციას აპირებდნენ.

ავტომანქანაზე სოსო ჩიგაიას კუთვნილი სანომრე ნიშნები იყო დამაგრებული.

ბარათელი არ დაემორჩილა პოლიციის მოთხოვნას ავტომანქანის შეჩერების თაობაზე, რის შემდეგაც ის შს სამინისტროს ბალანსზე რიცხულ მანქანებს „მიცუბიშ-ლანსერს“ და „ვაზ“-21-06-ს შეეჯახა.

ინტერ-პრესი.

შვილები ნონა, ბადრი, რძალი ლია ხარაგიშვილი, სიძე კონსტანტინე კემულარია, ძმა ოთო კვარაცხელია ოჯახით, მამახალი თინა ლეკავა, შვილიშვილები, ძმისწულები, მულიშვილები, მაზლიშვილები, ახლო ნათესავები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან

ნინა კპარაცხელია-თოლორდავას

გარდაცვალებას.

პანაშვიდი 27, 28 V, 17 სთ., დაბა წყნეთი, ა ზონა, 25 კოტეჯი, გამოსვენება 29 V, 15 სთ. საბურთალოს სასაფლაოს ამაღლების ეკლესიიდან.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო თანაუგრძნობს იუსტიციის მინისტრს ბაგონ კონსტანტინე კემულარიას სიდედრის

ნინა კპარაცხელია-თოლორდავას

გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებს მის ოჯახს.

შვილები ვასილ მენთეშაშვილი, მაკა ბარბაქაძე, შვილიშვილი სოფიკო ჩაჩანიძე, დისწულები, დეიდაშვილები, ბიძაშვილები ოჯახებით ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

მაყვალა გიორგის ასული რუსეშვილი

პანაშვიდი 27, 28 V, 17 სთ., დაკრძალვა 29 V, 15 სთ., მთაწმინდა, ბესიკის ქ. № 7.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორის“ სტამბაში, რკინიგზის ჩიხი, 20.

დამფუძნებლები — გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომლები
გამომცემელი — „თანადგომა-1“
დირექტორი თენგიზ კალანდაძე.

მთავარი რედაქტორი
რუსლან რუსია.
მორიგე რედაქტორი
გურამ გოგიაშვილი.

ინდექსი 66434,
მისამართი: 0108, თბილისი,
მ. კოსტავას ქ. №14.
ტელ: 99-73-24.
სარეკლამო განყოფილება -
ტელ: 93-28-13.

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. წერილებში მოყვანილი ფაქტების უტყუარობაზე პასუხს აგებენ ავტორები, რომელთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.

ავტორებს ვთხოვთ, კომპიუტერზე ანაწყონ 2-2,5 ნაბეჭდ გვერდზე მეტი მოცულობის სტატიები ნუ შეამოგზავნიან.